

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 12. joulukuuta 2022
(OR. en)

15896/22

Toimielinten välinen asia:
2022/0408(COD)

JUSTCIV 168
ECOFIN 1316
COMPET 1020
JAI 1666
CODEC 1981
IA 220

EHDOTUS

Lähtettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	8. joulukuuta 2022
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2022) 702 final
Asia:	Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI maksukyvyttömyyslainsäädännön tiettyjen näkökohtien yhdenmukaistamisesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2022) 702 final.

Liite: COM(2022) 702 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 7.12.2022
COM(2022) 702 final

2022/0408 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI
maksukyvyttömyyslainsäädännön tiettyjen näkökohtien yhdenmukaistamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

{SEC(2022) 434 final} - {SWD(2022) 395 final} - {SWD(2022) 396 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Tämä aloite, josta ilmoitettiin syyskuussa 2020, on osa komission pääomamarkkinaunionin edistämistä koskevaa painopistealaa. Pääomamarkkinaunioni on keskeinen hanke Euroopan unionin rahoitusalan ja talouden yhdentymisen edistämisen kannalta.¹

Yhdenmukaistettujen maksukyvyttömyysjärjestelmien puutteen on jo pitkään todettu olevan yksi keskeisistä esteistä pääoman vapaalle liikkuvuudelle EU:ssa ja EU:n pääomamarkkinoiden tiiviimmälle yhdentymiselle. Euroopan parlamentti, neuvosto, komissio ja Euroopan keskuspankki (EKP) määrittelivät vuonna 2015 yhdessä maksukyvyttömyyslainsäädännön keskeiseksi alaksi ”todellisen” pääomamarkkinaunionin aikaansaamiseksi.² Tämä on ollut myös kansainvälisten instituutioiden, kuten Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF), ja lukuisten ajatushautomoiden vakaa näkemys. IMF totesi vuonna 2019 maksukyvyttömyyskäytännöt yhdeksi pääomamarkkinoiden yhdentymisen kolmesta keskeisestä esteestä Euroopassa avoimuuden ja sääntelyn laadun ohella. EKP on toistuvasti korostanut tarvetta korjata maksukyvyttömyyskehysten suuria puutteita ja niiden välisiä eroja yritysten maksukyvyttömyyttä, uudelleenjärjestelyjä ja uutta mahdollisuutta koskevaa direktiiviehdotusta pidemmälle menevällä tavalla. EKP:n mukaan tehokkaammalla ja yhdenmukaisemmalla maksukyvyttömyyslainsäädännöllä voidaan – muiden toimenpiteiden ohella – lisätä varmuutta sijoittajien kannalta, vähentää kustannuksia ja helpottaa rajat ylittäviä investointeja sekä samalla tehdä riskipääomasta houkuttelevampaa ja parantaa yritysten mahdollisuuksia saada sitä.³

Maksukyvyttömyyssäännöt vaihtelevat maittain. Näin ollen säännöt tuottavat erilaisia tuloksia eri jäsenvaltioissa, ja sääntöjen tehokkuus vaihtelee erityisesti yrityksen likvidointiin kuluvan ajan ja lopulta takaisin perittävän arvon suhteen. Tästä syystä maksukyvyttömyysmenettelyt ovat joissakin jäsenvaltioissa pitkiä ja keskimääräinen takaisinperintäarvo likvidaatiotapauksissa alhainen. Kansallisten järjestelmien erot aiheuttavat myös oikeudellista epävarmuutta maksukyvyttömyysmenettelyjen tuloksista ja lisäävät ulkomaisten velkojien tiedonhankintakustannuksia verrattuna ainoastaan kotimaassa toimiviin velkojiin.

Maksukyvyttömyysmenettelyjen tulokset vaihtelevat huomattavasti eri jäsenvaltioissa, ja keskimääräinen takaisinperintäaika vaihtelee 0,6 vuodesta seitsemään vuoteen ja oikeudenkäyntikulut nollostas prosentista yli kymmeneen prosenttiin. Yrityslainojen keskimääräinen takaisinperintäarvo EU:ssa vuonna 2018 oli 40 prosenttia maksukyvyttömyyden alkaessa maksamatta olevasta määrästä, ja pk-yrityksille myönnettyjen lainojen osalta se oli 34 prosenttia.⁴ Sen lisäksi, että alhaiset takaisinperintäarvot, pitkät

¹ COM(2020) 590 final.

² Viiden puheenjohtajan kertomus (https://ec.europa.eu/info/publications/five-presidents-report-completing-europes-economic-and-monetary-union_en), Euroopan parlamentin päätöslauselmat 9. heinäkuuta 2015 pääomamarkkinaunionin muodostamisesta (2015/2634(RSP)) ja 8. lokakuuta 2020 pääomamarkkinaunionin kehittämisen jatkamisesta (2020/2036(INI)).

³ Euroopan keskuspankki, *Financial Integration in Europe*, toukokuu 2018, <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/fie/ecb.financialintegrationineurope201805.en.pdf> ja *Financial Integration and Structure in the Euro Area*, huhtikuu 2022, <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/fie/ecb.fie202204~4c4f5f572f.en.pdf>

⁴ Tiedot ovat peräisin Euroopan pankkiviranomaisen suorittamasta vertailuanalyysistä. Ks. Euroopan pankkiviranomainen, *Report on the benchmarking of national loan enforcing frameworks*, 2020, EBA/REP/2020/29, https://www.eba.europa.eu/sites/default/documents/files/document_library/About%20Us/Missions%20a

maksukyvyttömyysmenettelyt ja menettelyjen korkeat kustannukset heikentävät yrityksen likvidoinnin tehokkuutta, ne ovat myös sijoittajien tai velkojien ensisijaisesti huomioon ottama seikka niiden määrittäessä riskipreemiota, jonka ne odottavat saavansa sijoituksesta. Mitä tehottomampi maksukyvyttömyysjärjestelmä on, sitä suuremman preemion sijoittajat veloittavat, jos muut muuttajat pysyvät ennallaan. Korkea riskipremio lisää yrityksen pääomakustannuksia ja jos riski on erityisen suuri, se saa sijoittajat luopumaan luoton tarjoamisesta. Tämä puolestaan kaventaa yrityksen saatavilla olevia rahoitusvaihtoehtoja ja rajoittaa yleisemmin yrityksen kykyä hankkia kohtuuhintaista rahoitusta toiminnan laajentamiseksi.

EU:ssa oli vuosittain 120 000–150 000 maksukyvyttömyystapausta, ja 10–20 prosenttiin niistä liittyi rajat ylittävää luotonantoa. Eri puolilla EU:ta käytössä olevat erilaiset maksukyvyttömyysjärjestelmät muodostavat erityisen ongelman rajat ylittävää toimintaa harjoittaville sijoittajille, joiden on mahdollisesti otettava huomioon 27 erilaista maksukyvyttömyysjärjestelmää arvioidessaan sijoitusmahdollisuutta kotijäsenvaltionsa ulkopuolella. Toimintaedellytykset eivät ole tasapuoliset, koska samanlaisia sijoituksia pidetään houkuttelevampina sellaisissa jäsenvaltioissa, joiden maksukyvyttömyysjärjestelmät ovat tehokkaammat, kuin jäsenvaltioissa, joiden järjestelmät eivät ole yhtä tehokkaat. Tämä muodostaa merkittävän esteen pääoman rajat ylittävälle liikkumiselle ja pääoman sisämarkkinoiden toiminnalle EU:ssa. Niiden jäsenvaltioiden yritykset, joilla on tehokkaammat maksukyvyttömyyskehykset, saavat todennäköisesti myös halvempaa rahoitusta, mikä antaa niille kilpailuedun suhteessa muiden jäsenvaltioiden yrityksiin. Lisäksi sijoittajat jättävät jäsenvaltioiden erilaisten maksukyvyttömyysjärjestelmien vuoksi harkitsematta investointeja sellaisiin jäsenvaltioihin, joiden oikeusjärjestelmiä ne eivät tunne yhtä hyvin. Tämä koskee erityisesti niitä sijoittajia, joilla ei ole resursseja arvioida 27:ää eri maksukyvyttömyysjärjestelmää. Tämä kaventaa yleisiä mahdollisuuksia tehdä rajat ylittäviä investointeja EU:ssa, rajoittaa EU:n pääomamarkkinoiden syvyyttä ja laajuutta ja heikentää pääomamarkkinaunionihankkeen yleisiä onnistumismahdollisuuksia.

Tämänhetkinen energiakriisi ja julkisen talouden rajallinen liikkumavara julkisten tukien myöntämiseksi voivat johtaa siihen, että yhä useammat yritykset lopettavat toimintansa tulevaisuudessa. Yhä useammat yritykset saattavat joutua tilanteeseen, jossa niiden velkataakka osoittautuu kestäättömäksi. Lisäksi talouden viimeaikainen kehitys osoittaa, että EU:n talous on edelleen altis huomattaville talouden häiriöille ja talousvaikeuksille. Jos talousvaikeuksia syntyy, tehokkaammat ja yhdenmukaisemmat EU:n maksukyvyttömyyssäännöt lisäisivät sietokykyä tällaisia häiriöitä vastaan. Ne auttaisivat myös rajoittamaan hallitsemattomien toiminnan alasajojen kielteisiä vaikutuksia (ja toiminnan alasajoista sijoittajille aiheutuvia kustannuksia). Perusskenaariossa maksukyvyttömyystapaukset muodostavat edelleen haasteen oikeusjärjestelmien kapasiteetille, mutta pitkien ja tehottomien menettelyjen, alhaisempien takaisinperintäarvojen ja viime kädessä luotonannon vähentymisen muodostamiin ongelmiin puuttumiseksi ja talouden rakenteelliseksi mukauttamiseksi ei toteutettaisi mitään ratkaisuja.

Jos maksukyvyttömyysjärjestelmiä ei saada lähennettyä, rajat ylittävät investoinnit ja liikesuhteet eivät saavuta täyttä potentiaaliaan.

nd%20tasks/Call%20for%20Advice/2020/Report%20on%20the%20benchmarking%20of%20national%20loan%20enforcement%20frameworks/962022/Report%20on%20the%20benchmarking%20of%20national%20loan%20enforcement%20frameworks.pdf Kansalliset maksukyvyttömyysasiantuntijat, jotka toimittivat arvioita Maailmanpankin Doing Business -maksukyvyttömyysindikaattoreissa käytettyä vertailuskenaariota varten, ilmoittivat takaisinperintäajan vaihtelevan 1,5 vuodesta 3,5 vuoteen ja oikeudenkäyntikustannusten 9 prosentista 15 prosenttiin EU:n jäsenvaltioissa. Takaisinperintäaste EU:n jäsenvaltiossa toteutettavan likvidaation yhteydessä oli 32–44 prosenttia, ja asianomaisten jäsenvaltioiden keskimääräinen takaisinperintäaste oli 38 prosenttia.

Jotta maksukyvyttömyysjärjestelmien hajanaisuutta saadaan vähennettyä merkittävästi, tarvitaan EU:n tason toimia. Niillä tuettaisiin jäsenvaltioiden maksukyvyttömyyssääntöjen tiettyjen osien lähentämistä ja luotaisiin yhteiset normit kaikkiin jäsenvaltioihin, mikä helpottaisi rajat ylittäviä investointeja.

EU:n tason toimenpiteillä varmistettaisiin tasapuoliset toimintaedellytykset ja vältettäisiin rajat ylittäviä investointeja koskevien päätösten vääristyminen maksukyvyttömyysjärjestelmiä koskevien tietojen puutteen ja järjestelmien rakenteellisten erojen vuoksi. Näin helpotettaisiin rajat ylittäviä investointeja ja kilpailua ja suojeltaisiin samalla sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa. Koska maksukyvyttömyysjärjestelmien erot ovat rajat ylittävien investointien keskeinen este, tämän esteen poistaminen on ratkaisevan tärkeää pääoman sisämarkkinoiden toteuttamiseksi EU:ssa.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Tämä ehdotus on täysin yhdenmukainen tätä alaa koskevien muiden EU:n säädösten, erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/1023⁵ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/848⁶, kanssa, sillä ehdotuksessa käsitellään ongelmia, joihin muissa voimassa olevissa säädöksissä ei puututa. Näin ollen tällä EU:n toimella korjataan todellinen lainsäädännöllinen puute.

Direktiivi (EU) 2019/1023 on kohdennetun yhdenmukaistamisen väline, jossa keskitytään kahteen erityiseen menettelytyyppiin: maksukyvyttömyyttä edeltäviin menettelyihin ja epäonnistuneiden yrittäjien veloista vapauttamista koskeviin menettelyihin. Molemmat menettelyt olivat uusia, ja ne olivat puuttuneet useimpien jäsenvaltioiden kansallisista maksukyvyttömyyskehyksistä. Ennaltaehkäisevät uudelleenjärjestelymenettelyt (direktiivin (EU) 2019/1023 II osasto) ovat järjestelyjä, joita taloudellisissa vaikeuksissa olevat velalliset voivat käyttää ennen maksukyvyttömyyttä eli kun maksukyvyttömyys on vasta todennäköinen. Ne perustuvat siihen tosiseikkaan, että mahdollisuudet yritysten pelastamiseksi ovat paljon suuremmat, jos yritykset voivat käyttää velkojensa uudelleenjärjestelyyn tarkoitettuja välineitä jo hyvin varhaisessa vaiheessa ennen todellista maksukyvyttömyyttä. Direktiivissä (EU) 2019/1023 säädettyjä ennaltaehkäisevien uudelleenjärjestelyjen puitteita koskevia yhdenmukaistamisen vähimmäistasoja sovelletaan ainoastaan yrityksiin, jotka eivät ole vielä maksukyvyttömiä, ja niillä pyritään nimenomaan välttämään sellaisten yritysten maksukyvyttömyysmenettelyt, joiden elinkelpoisuus voidaan vielä palauttaa. Vähimmäistasot eivät koske tilannetta, jossa yrityksestä tulee maksukyvytön ja se joutuu maksukyvyttömyysmenettelyyn. Vastaavasti epäonnistuneiden yrittäjien uutta mahdollisuutta koskevissa vähimmäisvaatimuksissa (direktiivin (EU) 2019/1023 III osasto) ei käsitellä maksukyvyttömyysmenettelyjen toteutustapaa, vaan vaatimukset koskevat maksukyvyttömiä yrittäjien vapautumista veloista maksukyvyttömyyden seurauksena. Niitä voidaan luonnehtia maksukyvyttömyyden jälkeisiä vaikutuksia koskevaksi sääntelyksi, jolla ei kuitenkaan yhdenmukaisteta maksukyvyttömyyslainsäädäntöä.

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1023, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, ennaltaehkäiseviä uudelleenjärjestelyjä koskevista puitteista, veloista vapauttamisesta ja elinkeinotoiminnan harjoittamiskiellosta sekä toimenpiteistä uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja veloista vapauttamista koskevien menettelyjen tehostamiseksi sekä direktiivin (EU) 2017/1132 muuttamisesta (direktiivi uudelleenjärjestelystä ja maksukyvyttömyydestä) (EUVL L 172, 26.6.2019, s. 18).

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/848, annettu 20 päivänä toukokuuta 2015, maksukyvyttömyysmenettelyistä (EUVL L 141, 5.6.2015, s. 19).

Asetus (EU) 2015/848⁷ annettiin oikeudellista yhteistyötä siviili- ja kauppaoikeuden alalla koskevan oikeusperustan perusteella (SEUT-sopimuksen 81 artikla). Asetuksella (EU) 2015/848 otettiin käyttöön yhdenmukaiset kansainvälistä toimivaltaa ja sovellettavaa lakia koskevat säännöt, joilla määritetään rajat ylittävissä maksukyvyttömyystapauksissa, missä jäsenvaltiossa maksukyvyttömyysmenettely on aloitettava ja mitä lakia sovelletaan. Samalla asetus sisälsi yhdenmukaisia sääntöjä, joilla varmistettiin, että näissä asioissa toimivaltaisten tuomioistuinten antamat tuomiot tunnustetaan ja pannaan tarvittaessa täytäntöön kaikkien jäsenvaltioiden alueella. Asetus (EU) 2015/848 ei vaikuta kansallisen maksukyvyttömyyslainsäädännön sisältöön. Asetuksessa määritetään sovellettava laki, mutta siinä ei säädetä mistään kyseisen lain ominaisuuksista tai sitä koskevista vähimmäisvaatimuksista. Näin ollen asetuksella ei puututa eri jäsenvaltioiden maksukyvyttömyyslainsäädäntöjen eroihin (ja niistä aiheutuviin ongelmiin ja kustannuksiin).

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Tämä ehdotus on täysin johdonmukainen pääomamarkkinaunionin edistämistä koskevan komission painopisteen ja erityisesti pääomamarkkinaunionia koskevan toimintasuunnitelman toimen 11 ja toimintasuunnitelmaa seuranneen pääomamarkkinaunionia koskevan komission tiedonannon kanssa. Pääomamarkkinaunionia koskevassa toimintasuunnitelmassa vuodelta 2020⁸ ilmoitettiin, että komissio tekisi lainsäädäntöaloitteen tai muun aloitteen, jolla pyritään vähimmäistason yhdenmukaistamiseen tai suurempaan lähentymiseen muiden yritysten kuin pankkien maksukyvyttömyyttä koskevan lainsäädännön kohdealoilla, jotta voidaan lisätä maksukyvyttömyysmenettelyjen ennakoitavuutta. Puheenjohtaja von der Leyen ilmoitti 15. syyskuuta 2021 parlamentille ja neuvoston puheenjohtajavaltiolle osoittamassaan aiekirjeessä⁹ tiettyjen aineelliseen oikeuteen liittyvien näkökohtien yhdenmukaistamista maksukyvyttömyysmenettelyissä koskevasta aloitteesta, joka on sisällytetty komission vuoden 2022 työohjelmaan¹⁰. Marraskuussa 2021 julkaistussa pääomamarkkinaunionia koskevassa komission tiedonannossa¹¹ ilmoitettiin tulevasta yritysten maksukyvyttömyyttä koskevasta direktiivistä, jota voidaan mahdollisesti täydentää komission suosituksella.

Ehdotus on myös täysin yhdenmukainen eurooppalaisen ohjausjakson kohdennettujen maakohtaisten suositusten kanssa, jotka koskevat kansallisten maksukyvyttömyysjärjestelmien tehostamista ja nopeuttamista ja jotka ovat johtaneet maksukyvyttömyysjärjestelmien uudistuksiin joissakin jäsenvaltioissa.

Ehdotus on myös johdonmukainen neuvoston direktiivin 2001/23/EY¹² kanssa, koska ehdotus ei vaikuta periaatteeseen, jonka mukaan työntekijät eivät säilytä oikeuksiaan, kun yrityksen luovutus tapahtuu maksukyvyttömyysmenettelyn yhteydessä. Direktiivin 2001/23/EY 5 artiklan 1 kohdassa säädetään erityisesti, että jos jäsenvaltiot eivät toisin säädä, työntekijöiden oikeuksien turvaamista yrityksen luovutuksen yhteydessä koskevia 3 ja

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/848, annettu 20 päivänä toukokuuta 2015, maksukyvyttömyysmenettelyistä.

⁸ COM(2020) 590 final.

⁹ Ks. aiekirjeen s. 4, [state_of_the_union_2021_letter_of_intent_en.pdf](#) (europa.eu).

¹⁰ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle, *Komission työohjelma 2022 – Eurooppa vahvemmaksi yhdessä*, COM(2021) 645 final, [cwp2022_en.pdf](#) (europa.eu).

¹¹ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle, *Pääomamarkkinaunioni – Tulokset vuosi toimintasuunnitelman antamisen jälkeen*, COM(2021) 720 final, saatavilla sivulla [EUR-Lex – 52021DC0720 – FI – EUR-Lex](#) (europa.eu).

¹² Neuvoston direktiivi 2001/23/EY, annettu 12 päivänä maaliskuuta 2001, työntekijöiden oikeuksien turvaamista yrityksen tai liikkeen taikka yritys- tai liiketoiminnan osan luovutuksen yhteydessä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä (EYVL L 82, 22.3.2001, s. 16).

4 artiklaa ei sovelleta, jos on aloitettu luovuttajaa koskeva konkurssimenettely tai muu samankaltainen maksukyvyttömyysmenettely luovuttajan varojen selvittämiseksi ja sitä toteutetaan toimivaltaisen viranomaisen valvonnassa. Tämä ehdotus on täysin yhdenmukainen edellä mainitun säännöksen kanssa niin kutsuttujen pre-pack-menettelyjen¹³ sääntelyn osalta. Euroopan unionin tuomioistuimen asiassa Heiploeg antaman tuomion¹⁴ mukaisesti ehdotuksessa selvennetään erityisesti, että pre-pack-menettelyn likvidaatiovaihe on katsottava konkurssi- tai maksukyvyttömyysmenettelyksi, joka on pantu vireille luovuttajan varojen likvidoimiseksi toimivaltaisen viranomaisen valvonnassa direktiivin 2001/23/EY 5 artiklan 1 kohdan soveltamiseksi.

Ehdotus on myös yhdenmukainen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/35/EY¹⁵ kanssa, jolla pyritään rajoittamaan ympäristövastuiden kasautumista ja varmistamaan aiheuttajaperiaatteen noudattaminen. Direktiivillä 2004/35/EY veloitetaan jäsenvaltiot toteuttamaan toimia, joilla edistetään sitä, että asianomaiset taloudelliset ja rahoitusalan toiminnanharjoittajat kehittävät rahavakuutta koskevia järjestelyjä ja markkinoita, mukaan lukien maksukyvyttömyystapauksissa sovellettavat rahoitusjärjestelmät, jotta toiminnanharjoittajat voivat käyttää rahoitusvakuuksia direktiivin 2004/35/EY mukaisen vastuun kattamiseen. Näillä rahoitusjärjestelmillä pyritään varmistamaan, että saatavat maksetaan myös tapauksissa, joissa velallisesta tulee maksukyvytön. Tämä ehdotus ei vaikuta tällaisiin direktiivin 2004/35/EY mukaisiin toimenpiteisiin. Tehokkaampi maksukyvyttömyyskehys päinvastoin tukisi kokonaisuutena katsoen omaisuuden arvon nopeampaa ja tehokkaampaa takaisinperintää ja helpottaisi siten maksukyvyttömään yritykseen kohdistuvien ympäristövaateiden korvaamista jopa ilman rahavakuutta koskevia järjestelyjä täysin direktiivin 2004/35/EY tavoitteiden mukaisesti.

Lisäksi tällä ehdotuksella autetaan entistä useampia yrittäjiä hyötymään veloista vapauttamisesta, sillä sen avulla maksukyvyttömyysmenettelyjä mikroyrityksiä vastaan voidaan aloittaa helpommin ja toteuttaa tehokkaammin. Tämä on linjassa puheenjohtaja von der Leyenin syyskuussa 2022 unionin tilasta pitämässä puheessa ilmoitetun pk-yritysten apupaketin tavoitteen kanssa.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Ehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimuksen) 114 artiklaan, jonka nojalla voidaan hyväksyä sisämarkkinoiden toteuttamista ja toimintaa koskevia toimenpiteitä jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämiseksi.

Maksukyvyttömyyslaeilla varmistetaan rahoitus- ja talousvaikeuksissa olevien yritysten toiminnan hallittu alasajo. Maksukyvyttömyyslakeja pidetään yhtenä keskeisenä tekijänä

¹³ Pre-pack-menettelyssä velallisen liiketoiminta (tai sen osa) myydään toimintaa jatkavana yrityksenä (*going concern*) tuomioistuimen määräämän valvojan valvonnassa ennen maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista luottamuksellisesti neuvotellun sopimuksen perusteella. Tämän jälkeen toteutetaan lyhyt maksukyvyttömyysmenettely, jossa ennakolta neuvoteltu myynti hyväksytään virallisesti ja toteutetaan.

¹⁴ Unionin tuomioistuimen tuomio 28.4.2022, *Federatie Nederlandse Vakbeweging v. Heiploeg Seafood International BV*, C-237/201, ECLI:EU:C:2022:321.

¹⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/35/EY, annettu 21 päivänä huhtikuuta 2004, ympäristövastuusta ympäristövahinkojen ehkäisemisen ja korjaamisen osalta (EUVL L 143, 30.4.2004, s. 56).

määritettäessä taloudellisten sijoitusten kustannuksia, koska niiden avulla voidaan määrittää maksukyvyttömiksi tullessiin yrityksiin tehtyjen sijoitusten lopullinen takaisinperintäarvo.

Suuret tehokkuuserot kansallisten maksukyvyttömyysmenettelyjen välillä luovat esteitä pääoman vapaalle liikkuvuudelle ja sisämarkkinoiden moitteettomalle toiminnalle vähentämällä rajat ylittävien investointien houkuttelevuutta, koska yritysten maksukyvyttömyysmenettelyjen tulokset eri jäsenvaltioissa ovat vaikeasti ennakoitavissa ja rajat ylittävää toimintaa harjoittavien sijoittajien tiedonhankintakustannukset ovat korkeammat. Maksukyvyttömiksi tullessiin yrityksiin tehtyjen investointien takaisinperintäarvot vaihtelevat näiden erojen vuoksi lisäksi huomattavasti eri puolilla EU:ta. Näin ollen toimintaedellytykset unionissa eivät ole tasapuoliset, sillä sellaisiin jäsenvaltioihin tehtäviä investointeja, joiden maksukyvyttömyyslainsäädäntö on tehokkaampi, pidetään houkuttelevampina kuin samanlaisia investointeja jäsenvaltioihin, joiden maksukyvyttömyyslainsäädäntö ei ole yhtä tehokas. Sellaisten jäsenvaltioiden yritykset, joissa on tehokkaampi maksukyvyttömyyslainsäädäntö, voivat hyötyä alhaisemmista pääomakustannuksista kuin muiden jäsenvaltioiden yritykset, ja tästä syystä niiden on yleensä helpompi saada pääomaa.

Ehdotuksen tavoitteena on kaventaa kansallisten maksukyvyttömyyslainsäädäntöjen eroja ja siten puuttua joidenkin jäsenvaltioiden tehottomampaa maksukyvyttömyyslainsäädäntöä koskevaan ongelmaan, lisätä yleisesti maksukyvyttömyysmenettelyjen ennakoitavuutta ja vähentää pääoman vapaan liikkuvuuden esteitä. Ehdotuksella pyritään erityisesti vähentämään rajat ylittävää toimintaa harjoittavien sijoittajien tiedonhankintakustannuksia yhdenmukaistamalla maksukyvyttömyyslainsäädännön tiettyjä näkökohtia. Maksukyvyttömyyslainsäädännön yhdenmukaisuuden lisäämisen voidaan odottaa lisäävän yritysten saatavilla olevia rahoitusvaihtoehtoja eri puolilla unionia.

Tämä ehdotus ei perustu SEUT-sopimuksen 81 artiklaan, koska ehdotus ei koske yksinomaan tilanteita, joilla on rajat ylittäviä vaikutuksia. Vaikka ehdotuksen päätavoitteena on poistaa erityisesti rajat ylittävien investointien esteitä, sillä pyritään lähentämään kansallisia säännöksiä, joita sovellettaisiin poikkeuksetta sekä yrityksiin että yrittäjiin, jotka toimivat yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa. Näin ollen ehdotuksella käsitellään myös tilanteita, joissa ei ole rajat ylittävää ulottuvuutta, joten 81 artiklan käyttö oikeusperustana ei olisi perusteltua.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Hyvin erilaisista kansallisista maksukyvyttömyysjärjestelmistä johtuvat esteet vaikeuttavat yleisesti sisämarkkinoiden toteuttamista EU:ssa ja erityisesti pääomamarkkinaunionin luomista, minkä vuoksi on aiheellista luoda nykyistä yhdenmukaisempi maksukyvyttömyyttä koskeva EU:n sääntelykehys. Jäsenvaltioiden erilaisten lähtökohtien, oikeudellisten perinteiden ja poliittisten valintojen vuoksi kansallisen tason uudistukset tällä alalla tuskin kuitenkaan johtaisivat maksukyvyttömyysjärjestelmien täydelliseen lähentymiseen ja siten niiden tehokkuuden paranemiseen kokonaisuutena katsoen.

Kansallisten maksukyvyttömyyslainsäädäntöjen yhdenmukaistaminen voi yhtenäistää EU:n pääomamarkkinoiden toimintaa, vähentää markkinoiden hajanaisuutta ja parantaa yritysten rahoituksen saantia. EU:n tason toimilla on paremmat mahdollisuudet vähentää merkittävästi kansallisten maksukyvyttömyysjärjestelmien hajanaisuutta ja varmistaa ehdotuksen kohteena olevien, jäsenvaltioiden maksukyvyttömyyssääntöjen tiettyjen osatekijöiden lähentyminen siinä määrin, että helpotetaan rajat ylittäviä investointeja kaikissa jäsenvaltioissa. EU:n tason toimilla varmistettaisiin myös tasapuoliset toimintaedellytykset ja vähennettäisiin riskiä siitä, että maksukyvyttömyysjärjestelmien tosiasialliset erot ja näitä eroja koskevan tiedon puute aiheuttavat rajat ylittävä investointeja koskevien päätösten vääristymistä.

- **Suhteellisuusperiaate**

Tämän ehdotuksen tavoitteena on edistää sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa ja poistaa perusvapauksien, kuten pääoman vapaan liikkuvuuden ja sijoittautumisvapauden, käyttöä haittaavia esteitä, jotka johtuvat yritysten maksukyvyttömyyttä koskevien kansallisten lainsäädäntöjen ja menettelyjen välisistä eroista. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi ehdotuksessa asetetaan ainoastaan yhdenmukaistamisen vähimmäistasoa koskevia vaatimuksia, ja ne koskevat vain aineellisen maksukyvyttömyyslainsäädännön tiettyjä aloja, joilla todennäköisesti on merkittävin vaikutus tällaisten menettelyjen tehokkuuteen ja kestoon.

Ehdotuksella jätetään jäsenvaltioille riittävästi joustovaraa hyväksyä toimenpiteitä aloilla, jotka eivät kuulu ehdotetun direktiivin soveltamisalaan, sekä säätää lisätoimenpiteistä yhdenmukaistetuilla aloilla edellyttäen, että nämä toimenpiteet ovat ehdotuksen tavoitteiden mukaisia. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti tässä ehdotuksessa ei näin ollen ylitetä sitä, mikä on tarpeen sen tavoitteiden saavuttamiseksi.

- **Toimintatavan valinta**

SEUT-sopimuksen 114 artiklassa annetaan mahdollisuus hyväksyä säädöksiä sekä asetusten että direktiivien muodossa. EU:n sisämarkkinoiden yhdentymisen maksukyvyttömyyslainsäädännön alalla voidaan saavuttaa parhaiten lähentämällä lainsäädäntöjä direktiivin avulla aikaan saatavalla yhdenmukaistamisella, koska direktiivillä kunnioitetaan jäsenvaltioiden erilaisia oikeuskulttuureja ja -järjestelmiä maksukyvyttömyyslainsäädännön alalla ja mahdollistetaan riittävän joustava täytäntöönpanoprosessi, jotta yhteiset vähimmäisvaatimukset voidaan ottaa käyttöön näiden eri järjestelmien kanssa yhteensopivalla tavalla.

Suosituksella ei saavutettaisi haluttua lähentymistä tällä politiikan alalla, jolla on havaittu suuria eroja jäsenvaltioiden sitovassa lainsäädännössä. Asetuksen avulla tapahtuva lähentäminen ei taas jättäisi jäsenvaltioille riittävästi joustovaraa, jotta voitaisiin mukauttaa lainsäädäntö paikallisiin olosuhteisiin ja säilyttää menettelyllisten maksukyvyttömyyssäännösten johdonmukaisuus laajemman kansallisen oikeusjärjestelmän kanssa.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

—

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Komissio on kuullut sidosryhmiä tämän ehdotuksen valmistelun kaikissa vaiheissa. Muiden aloitteiden ohella komissio on

i) toteuttanut asiaa koskevan avoimen julkisen kuulemisen (18. joulukuuta 2020 – 16. huhtikuuta 2021);

ii) kuullut yleisöä alustavasta vaikutustenarvioinnista (11. marraskuuta 2020 – 9. joulukuuta 2020);

iii) järjestänyt asiasta kokoukset jäsenvaltioiden asiantuntijoiden kanssa 22. maaliskuuta 2022 ja [25.] lokakuuta 2022;

iv) järjestänyt asiasta kokouksen sidosryhmien kanssa 8. maaliskuuta 2022.

Julkiseen verkkokokoulemiseen saatiin 129 vastausta 17 jäsenvaltiosta ja Yhdistyneestä kuningaskunnasta. Kolmannes vastauksista tuli selvittäjiltä ja maksukyvyttömyysmenettelyihin liittyviltä ammattilaisilta (tähän ryhmään kuuluvat maksukyvyttömyysmenettelyiden selvittäjät ja juristit). Vastauksista noin 20 prosenttia tuli rahoitusalan sidosryhmiltä, noin 12 prosenttia elinkeinoelämän ja kaupan sidosryhmiltä, 7 prosenttia sosiaalisilta ja taloudellisilta etujärjestöiltä ja 5,5 prosenttia oikeuslaitoksen jäseniltä (tuomareilta). Lisäksi kahdeksan jäsenvaltion viranomaisilta saatiin kymmenen vastausta (7,75 %), joista seitsemän oli peräisin valtionhallinnon tasolta.

Sidosryhmät ilmoittivat, että jäsenvaltioiden maksukyvyttömyyskehysten erojen sisämarkkinoille aiheuttamat ongelmat ovat vakavia ja että kansallisten maksukyvyttömyyskehysten erot estävät rajat ylittäviä investointeja ja lainanantoa. Sidosryhmien mukaan nämä erot haittaavat sisämarkkinoiden toimintaa erityisesti seuraavien seikkojen osalta: 1) takaisinsaantikanteet; 2) maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvien omaisuuserien (pesä) jäljittäminen ja takaisinperintä; 3) lähes maksukyvyttömyyteen ajautuneiden yritysten johtajien velvollisuudet ja vastuu; ja 4) maksukyvyttömyysmenettelyn käynnistämisperusteet. Suurin osa sidosryhmistä kannatti tämän vuoksi joko kohdennetun lainsäädännön muodossa (37,21 %), suosituksena (23,26 %) tai niiden yhdistelmänä (27,13 %) toteutettavia EU:n toimia lähentymisen lisäämiseksi tällä toimintapolitiikan alalla.

Komissio järjesti aiheesta myös kokouksen valikoituja sidosryhmiä edustavan ryhmän kanssa. Kokoukseen oli kutsuttu muun muassa rahoitusalan sekä elinkeinoelämän ja kaupan edustajia, työntekijöiden, kuluttajien, selvittäjien ja maksukyvyttömyysmenettelyjen parissa työskentelevien ammattilaisten edustajia sekä tutkijoita ja ajatushautomoiden jäseniä. Kokouksessa sidosryhmät kertoivat oma-aloitteisesti käytännön vaikeuksista, jotka johtuvat kansallisten maksukyvyttömyyskehysten hajanaisuudesta ja niiden vaihtelevasta tehokkuudesta. Sidosryhmät ilmaisivat myös tukensa maksukyvyttömyysmenettelyjen oikeudellisen toimintaympäristön nykyistä pidemmälle menevälle lähentämiselle EU:ssa.

Aloitteen valmistelua tuki uudelleenjärjestelyjä ja maksukyvyttömyyttä koskevaa lainsäädäntöä käsittelevä asiantuntijaryhmä. Komissio perusti tämän asiantuntijaryhmän alun perin valmistelevaan ehdotusta, joka johti direktiiviin (EU) 2019/1023. Ryhmää laajennettiin myöhemmin kymmenellä asiantuntijalla, jotka nimitettiin tietyn politiikan alan yhteisten etujen edustajiksi (edustettavat eturyhmät olivat rahoitusvelkojat, kaupalliset velkojat, kuluttajavelkojat, työntekijävelkojat sekä maksukyvyttömät tai ylivelkaantuneet velalliset).

Osana ehdotuksen valmistelutyötä komissio tilasi kaksi ulkoista tutkimusta, jotka koskivat tiettyjä maksukyvyttömyyden näkökohtia. Molemmat tutkimukset teetettiin Tipikin ja Spark Legal Networkin muodostamalla konsortiolla. Ensimmäisessä tutkimuksessa arvioitiin vilpillistä oikeuspaikkakeinottelua maksukyvyttömyysmenettelyissä asetukseen (EU) 2015/848 vuonna 2015 tehtyjen muutosten jälkeen sekä sitä, missä määrin kansallisten maksukyvyttömyyskehysten väliset erot kannustavat sidosryhmiä vilpilliseen oikeuspaikkakeinotteluun. Toisessa tutkimuksessa analysoitiin varojen jäljittämistä ja takaisinperintää maksukyvyttömyysmenettelyissä. Molempiin tutkimuksiin sisältyy empiirinen analyysi, jossa käytettyjä tietoja toimeksisaaja keräsi sekä julkisilla verkkokyselyillä että jäsenvaltioiden haastatteluilla kaikkia jäsenvaltioita edustaneiden useiden eri sidosryhmien kanssa. Lisäksi komissio tilasi Deloitte/Grimaldilta tutkimuksen, jonka aiheena oli yritysten maksukyvyttömyyttä koskevien kohdennettujen toimenpiteiden vaikutus maksukyvyttömyysmenettelyillä takaisin perittävään arvoon ja menettelyjen tehokkuuteen. Nämä kolme tutkimusta ovat saatavilla komission verkkosivustolla.

Komissio kuuli myös jäsenvaltioita monta kertaa koko ehdotuksen valmistelun ajan. Aloitteelle tukensa ilmaisseiden jäsenvaltioiden valtiovarainministerit ovat keskustelleet

aloitteesta useaan otteeseen. Pääomamarkkinaunionia koskevasta toimintasuunnitelmasta 3. joulukuuta 2020 annetuissa neuvoston (ECOFIN) päätelmissä¹⁶ kannustettiin komissiota toteuttamaan tämä aloite. Nämä päätelmät vahvistettiin 11. joulukuuta 2020 annetussa eurohuippukokouksen julkilausumassa¹⁷. Euroryhmän alueen ministerit totesivat huhtikuussa 2021, että maksukyvyttömyysjärjestelmien kansallisten uudistusten olisi edettävä rinnakkain muun pääomamarkkinaunionia koskevaan toimintasuunnitelmaan perustuvan EU:n toimielinten johtaman työn kanssa.¹⁸ Eurohuippukokouksen 25. kesäkuuta 2021 antamassa julkilausumassa¹⁹ vahvistettiin, että ”pääomamarkkinoiden yhdentymisen ja kehittämisen rakenteelliset haasteet on tunnistettava ja niihin on puututtava, erityisesti yritysten maksukyvyttömyyttä koskevan lainsäädännön kohdealoilla”. Myös Euroopan parlamentti ilmaisi tukevansa maksukyvyttömyysjärjestelmien tehostamista ja yhdenmukaistamista ja kehotti komissiota sitoutumaan voimakkaammin todellisen edistyksen saavuttamiseen tällä alalla, joka parlamentin mukaan muodostaa edelleen merkittävän esteen EU:n pääomamarkkinoiden todelliselle yhdentymiselle.²⁰

Koska maksukyvyttömyyslainsäädännön ja muita aloja koskevan kansallisen lainsäädännön (kuten varallisuus oikeuden ja työ lainsäädännön) välillä on tiivis yhteys ja maksukyvyttömyyslainsäädännön tärkeimmissä poliittisissa tavoitteissa on eroja, eräät jäsenvaltiot ovat ilmaisseet suhtautuvansa varauksellisesti maksukyvyttömyyslainsäädännön yhdenmukaistamista koskevaan sitovaan lainsäädäntöön muun muassa kirjeessä, jonka ne lähettivät komissiolle 1. huhtikuuta 2021.

Komissio järjesti 22. maaliskuuta 2022 asiaa käsittelevän työpajan jäsenvaltioiden valtionhallintojen asiantuntijoiden kanssa. Jäsenvaltiot korostivat perusteellisen ja yksityiskohtaisen ongelma-analyysin tarvetta sekä sitä, että on tärkeää selvittää tarkasti ongelmien laajuus, ongelmista kärsivät sidosryhmät sekä ongelmien todellinen vaikutus sisämarkkinoihin. Myös EU:n tasolla tulevaisuudessa mahdollisesti toteutettavien tulevien toimien luonteen suhteen jotkin jäsenvaltiot katsoivat, että on syytä soveltaa varovaista lähestymistapaa, ja ehdottivat, että toimenpiteissä olisi keskityttävä maksukyvyttömyysmenettelyjen tehostamiseen.

Komissio järjesti 25. lokakuuta 2022 jäsenvaltioiden valtionhallinnon asiantuntijoille toisen työpajan, jossa se tiedotti heille vaikutustenarviointiin sisältyvistä toimintavaihtoehtoista ja ehdotuksen valmistelun tilanteesta.

• Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö

Tämän ehdotuksen liitteenä oleva vaikutustenarviointi perustuu kirjallisen aineiston tutkimuksesta saatuihin tietoihin ja erityisesti seuraaviin tutkimuksiin ja asiantuntemukseen²¹:

¹⁶ Neuvoston päätelmät pääomamarkkinaunionia koskevasta komission toimintasuunnitelmasta (12898/1/20 REV 1).

¹⁷ Asiakirja EURO 502/20.

¹⁸ Ks. komission keskustelua varten laatima muistio verkkosivulla <https://www.consilium.europa.eu/media/49192/20210416-eg-com-note-on-insolvency-frameworks.pdf> Kirje, jossa esitetään yhteenveto keskustelusta, on saatavilla verkkosivulla <https://www.consilium.europa.eu/media/49366/20210416-summing-up-letter-eurogroup.pdf>

¹⁹ Asiakirja EURO 502/21.

²⁰ Euroopan parlamentin päätöslauselma 8. lokakuuta 2020 pääomamarkkinaunionin kehittämisen jatkamisesta: erityisesti pk-yritysten pääomamarkkinarahoituksen saannin parantaminen ja vähittäissijoittajien osallistumisen entistä suurempi mahdollistaminen (2020/2036(INI)).

²¹ Tämän aloitteen valmistelua varten komissio teetti myös muita tutkimuksia: 1) Euroopan komissio, *Improving the evidence base on transfer of business in Europe: annex C: case study on the cross-border dimension of business transfers*, pienistä ja keskisuurista yrityksistä vastaava toimeenpanovirasto, julkaisutoimisto, helmikuu 2021, saatavilla verkkosivulla , 2) Steffek, F., *Analysis of individual and collective loan enforcement laws in the EU Member States*, rahoitusvakauden,

· Deloitte/Grimaldi (2022), selvitys kansallisten maksukyvyttömyyslainsäädäntöjen lähentymistä lisäävän mahdollisen EU:n aloitteen vaikutustenarvioinnin valmistelun tueksi, loppuraporttiluonnos, oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosasto, maaliskuu 2022.

· Spark, Tipik, *Study on the issue of abusive forum shopping in insolvency proceedings*, oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosasto, helmikuu 2022 (erillissopimus nro JUST/2020/JCOO/FW/CIVI/0160).

· Spark, Tipik, *Study on tracing and recovery of debtor's assets by insolvency practitioners*, oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosasto, maaliskuu 2022 (erillissopimus nro JUST/2020/JCOO/FW/CIVI/0172).

Vaikutustenarviointia varten kerätty ja siinä käytetty aineisto oli yleensä tosiasioihin perustuvaa tai peräisin hyvämaineisista ja hyvin tunnetuista lähteistä, jotka toimivat aiheen vertailukohteina. Sidosryhmiltä kuulemistoimien aikana saatuja kannanottoja käsiteltiin yleensä mielipiteinä, jolleivät ne olleet luonteeltaan asiatietoja.

• **Vaikutustenarviointi**

Vaikutustenarvioinnissa analysoitiin maksukyvyttömyyslainsäädännön kolmea keskeistä ulottuvuutta: i) varojen takaisinperintä likvidoidusta maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvasta omaisuudesta; ii) menettelyjen tehokkuus; ja iii) takaisinperityn arvon ennakoitavissa oleva ja oikeudenmukainen jakaminen velkojien kesken. Nämä kolme ulottuvuutta kattavat erityisesti kysymykset, jotka liittyvät takaisinsaantikanteisiin, varojen jäljittämiseen, johtajien velvollisuuksiin ja vastuuseen, liiketoiminnan myyntiin toimintaa jatkavana yrityksenä niin kutsutulla pre-pack-menettelyllä, maksukyvyttömyysmenettelyn käynnistämisedellytyksiin, mikro- ja pienyritysten erityiseen maksukyvyttömyysjärjestelmään, maksunsaantijärjestykseen ja velkojatoimikuntiin. Vaihtoehdot määritettiin uudelleenjärjestelyjä ja maksukyvyttömyyttä koskevaa lainsäädäntöä käsittelevän asiantuntijaryhmän antaman palautteen, asiaa koskevan tutkimuksen ja sidosryhmien kanssa käydyn näkemystenvaihdon perusteella. Vaihtoehtoja analysoitiin seuraavien kolmen tavoitteen suhteen: i) mahdollistavatko ne suuremman takaisinperintäarvon; ii) lyhentävätkö ne maksukyvyttömyysmenettelyjen kestoa; ja iii) vähentävätkö ne oikeudellista epävarmuutta ja tiedonhankintakustannuksia erityisesti rajat ylittävää toimintaa harjoittavien sijoittajien osalta.

Ehdotuksessa ja tarkistetussa vaikutustenarvioinnissa on otettu huomioon sääntelyntarkastelulautakunnalta saadut huomautukset. Se katsoi ensimmäisessä lausunnossaan 24. kesäkuuta 2022, että vaikutustenarviointia oli mukautettava, ennen kuin aloitteessa voitiin edetä. Lisänäyttöä kerättiin siitä, miten nykyiset maksukyvyttömyysmenettelyt haittaavat rajat ylittäviä investointeja sisämarkkinoilla ja miten tämä vertautuu muihin tekijöihin. Säädöstekstiin ja liitteeseen 5 lisättiin tietoja eri valtioiden maksukyvyttömyyssääntöjen välisistä eroista. Direktiivin (EU) 2019/1023, asetuksen (EU) 2015/848 ja tämän ehdotuksen välisiä eroja selitettiin laajemmin. Eri toimenpiteiden vaikutusta oikeudellisiin valmiuksiin ja sitä, miten sidosryhmät suhtautuivat eri toimenpiteisiin, analysoitiin tarkemmin. Toimintavaihtoehtojen väliset kompromissit esitettiin selkeämmin ja sidosryhmien näkemyksistä tehtiin tarkemmin selkoa.

rahoituspalvelujen ja pääomamarkkinaunionin pääosasto, marraskuu 2019, saatavilla verkkosivulla , 3) McCormack, G. ym., *Study on a new approach to business failure and insolvency, comparative legal analysis of the Member States' relevant provisions and practices*, oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosasto, tammikuu 2016, saatavilla verkkosivulla , 4) *Report on the benchmarking of national loan enforcement frameworks, Response to the European Commission's call for advice on benchmarking on national loan enforcement frameworks (including insolvency frameworks) from a bank creditors perspective*, Euroopan pankkiviranomainen, marraskuu 2020, EBA/Rep/2020/29.

Sääntelyntarkastelulautakunta tarkasteli tarkistettua vaikutustenarviointia ja antoi siitä 10. lokakuuta 2022 myönteisen toisen lausunnon ilman varaumia. Lautakunta totesi, että vaikutustenarviointi oli nyt merkittävästi parempi, ja esitti vain muutamia ehdotuksia lisäparannuksiksi.

Tällä ehdotuksella on lievästi myönteinen vaikutus digitalisaatioon, mikä johtuu erityisesti mikroyritysten yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn pidemmälle menevästä prosessin automatisoinnista sekä digitaalisen portaalin (Euroopan oikeusportaal) käytöstä käyttäjäystävälliseen tiedotukseen maksukyvyttömyysjärjestelmien keskeisistä piirteistä ja maksunsaantijärjestyksestä.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Maksukyvyttömyysmenettelyjen tehostaminen auttaa lyhentämään maksukyvyttömyysmenettelyjen kestoa ja lisäämään takaisinperintääarvoa maksukyvyttömyystapauksissa, mikä puolestaan alentaisi yritysten toiminnan alasajosta aiheutuvia kustannuksia ja nostaisi velkojen ja sijoittajien takaisinperintäasteita.

Ehdotuksella pyritään myös parantamaan pk-yritysten liiketoimintaympäristöä. Nostamalla pk-yrityksiin ja muihin yrityksiin liittyville riskeille altistuvien velkojen ja sijoittajien odotettavissa olevaa takaisinperintäastetta ehdotuksella pyritään vähentämään koettua pk-yrityksiin sijoittamiseen liittyvää riskiä, ja tämän odotetaan johtavan pk-yritysten rahoituskustannusten alenemiseen muiden tekijöiden säilyessä ennallaan. Ehdotuksella ei kuitenkaan aseteta velvoitteita taloudellisesti aktiivisille pk-yrityksille eikä sen säännöistä aiheudu niille kustannuksia, vaan sillä yksinkertaistetaan maksukyvyttömiksi joutuvien pk-yritysten menettelyjä.

Ehdotuksella otetaan käyttöön myös erityinen menettely, jolla helpotetaan ja nopeutetaan mikroyritysten toiminnan alasajoa, mikä tekee kyseisten mikroyritysten maksukyvyttömyysmenettelyistä kustannustehokkaampia. Näillä järjestelyillä tuetaan myös ”varattomien” mikroyritysten toiminnan hallittua alasajoa ja puututaan siihen ongelmaan, että eräissä jäsenvaltioissa evätään pääsy maksukyvyttömyysmenettelyyn, jos ennakoitu takaisinperintääarvo on oikeudenkäyntikulua pienempi. Antamalla kaikille mikroyrityksille mahdollisuus aloittaa menettely taloudellisten vaikeuksiensa ratkaisemiseksi tällä ehdotuksella varmistetaan, että yrityksen perustajat voivat hyötyä veloista vapauttamisesta ja aloittaa alusta direktiivin (EU) 2019/1023 säännösten mukaisesti.

- **Perusoikeudet**

Ehdotuksessa kunnioitetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustettuja perusoikeuksia ja -vapauksia, ja ehdotus on pantava täytäntöön niiden mukaisesti. Ehdotuksessa kunnioitetaan erityisesti perusoikeuskirjan 7 artiklassa (yksityis- ja perhe-elämän kunnioittaminen), 8 artiklassa (henkilötietojen suoja), 15 artiklassa (ammattillinen vapaus ja oikeus tehdä työtä), 16 artiklassa (elinkeinovapaus), 17 artiklassa (omistusoikeus), 27 artiklassa (työntekijöiden oikeus saada tietoja ja tulla kuulluksi) ja 47 artiklan toisessa kohdassa (oikeus oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin) tunnustettuja oikeuksia ja vapauksia.

Ehdotuksella annetaan nimetyille tuomioistuimille pääsy kansallisiin pankkitilirekistereihin ja sähköisiin tietojenhakujärjestelmiin sekä keskitettyjen pankkitilirekisterien yhteenliitettyyn järjestelmään eli pankkitilirekisterien keskitettyyn yhteyspisteeseen. Ehdotus tarjoaa myös maksukyvyttömyysmenettelyjen selvittäjille pääsyn siinä jäsenvaltiossa perustettuun tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia koskevaan rekisteriin, jossa menettely on aloitettu, sekä tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia koskevien rekisterien yhteenliittämisyjärjestelmään (*Beneficial Ownership Registers Interconnection System*, BORIS).

Kansallisilla pankkitilirekistereillä ja sähköisillä tietojenhakujärjestelmillä sekä tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia koskevilla rekistereillä kerätään keskitetysti henkilötietoja. Tästä syystä näiden rekisterien ja järjestelmien sekä keskitettyjen yhteyspisteiden käyttöoikeuksien myöntäminen nykyistä useammille toimijoille vaikuttaa rekisteröityjen perusoikeuksiin, erityisesti oikeuteen yksityisyyteen ja henkilötietojen suojaan. Pääsyn laajentamisesta mahdollisesti aiheutuvien perusoikeuskirjassa tunnustettujen oikeuksien ja vapauksien käyttöä koskevien rajoitusten on oltava perusoikeuskirjassa ja erityisesti sen 52 artiklan 1 kohdassa vahvistettujen vaatimusten mukaisia.

Rajoituksista on säädettävä laissa, ja niiden perusteena on oltava tarve vahvistaa tehokkaasti varojen jäljitettävyyttä vireillä olevien maksukyvyyttömyysmenettelyjen yhteydessä, myös rajat ylittävissä tapauksissa, jotta velkojat voivat saada maksukyvyyttömältä yhtiöltä takaisin mahdollisimman suuren arvon. Lisäksi on kunnioitettava kyseisten oikeuksien ja vapauksien keskeistä sisältöä, ja rajoitusten on oltava oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Vaikutus perusoikeuksiin on suhteellisen vähäinen, koska saatavilla olevat tiedot, joista voidaan tehdä hakuja, kattavat vain tässä ehdotuksessa ja kyseisten järjestelmien perustamista koskevissa EU:n säädöksissä määritetyt tiedot, jotka ovat ehdottoman välttämättömiä maksukyvyyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvien omaisuususerien jäljittämiseksi. Ehdotuksessa varmistetaan, että kyseisten tietojen käsittelyssä noudatetaan sovellettavia EU:n tietosuojasääntöjä. Tässä ehdotuksessa tarkoitettuun henkilötietojen käsittelyyn unionin toimielimissä ja muissa elimissä sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2018/1725²².

Ehdotuksessa täsmennetään erityisesti henkilötietojen käsittelyn tarkoitukset ja edellytetään, että jäsenvaltiot nimeävät maksukyvyyttömyysasioissa toimivaltaiset tuomioistuimet, joilla on oikeus pyytää tietoja suoraan kansallisista pankkitilirekistereistä ja sähköisistä tietojenhakujärjestelmistä. Ehdotuksella veloitetaan myös jäsenvaltiot varmistamaan, että nimettyjen tuomioistuinten henkilöstö ylläpitää tietosuojaa koskevia korkeita ammatillisia vaatimuksia, että nimettyjen tuomioistuinten pääsyä tietoihin ja niitä koskevien hakujen tekemistä tuetaan korkeiden teknologisten standardien mukaisilla tietoturvan takaavilla teknisillä ja organisatorisilla toimenpiteillä ja että keskitettyjä pankkitilirekistereitä pitävät viranomaiset pitävät kirjaa kaikista kerroista, joina nimetyt tuomioistuimet käyttävät pankkitilitietoja ja tekevät hakuja niistä.

Lisäksi ehdotuksessa määritellään selkeästi selvittäjien käytettävissä olevien tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia koskevissa rekistereissä olevien tietojen laajuus.

Ehdotuksessa täsmennetään myös, että komissio ei tallenna henkilötietoja kansallisten sähköisten huutokauppajärjestelmien yhteenliittämisen yhteydessä, ja ehdotus sisältää säännöksiä, jotka koskevat komission toimintaa tietojen rekisterinpitäjänä.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Tällä ehdotuksella on vaikutuksia komission kustannuksiin ja hallinnolliseen rasitteeseen. Kustannukset ja rasite johtuvat tämän ehdotuksen 51 artiklassa säädetyistä velvoitteista luoda järjestelmä, jolla kansalliset sähköiset huutokauppajärjestelmät liitetään yhteen Euroopan oikeusportaalin kautta. Muista Euroopan oikeusportaalin yhteenliittämishankkeista saatujen kokemusten perusteella komission täytäntöönpanokustannusten arvioidaan olevan 1,75

²² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).

miljoonaa euroa nykyisessä pitkän aikavälin talousarviossa (monivuotinen rahoituskehys).²³ Lisäkustannukset katetaan kohdentamalla varoja uudelleen oikeusalan ohjelmassa.

Ehdotuksen rahoitus- ja talousarviovaikutukset esitetään yksityiskohtaisesti tähän ehdotukseen liitettyssä rahoitus selvityksessä.

5. LISÄTIEDOT

• Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt

Arviointi on tarkoitus tehdä viisi vuotta toimenpiteiden toteuttamisen jälkeen komission paremman sääntelyn suuntaviivojen mukaisesti. Arvioinnin tavoitteena on muun muassa arvioida, miten tuloksellisesti ja tehokkaasti direktiivillä on saavutettu toimintapolitiittiset tavoitteet, ja ratkaista, tarvitaanko uusia toimenpiteitä tai muutoksia. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kyseisen arvioinnin laatimista varten tarvittavat tiedot.

• Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset

Ehdotus koskee maksukyvyttömyyslainsäädännön kolmea keskeistä ulottuvuutta: i) varojen takaisinperintä likvidoidusta maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvasta omaisuudesta; ii) menettelyjen tehokkuus; ja iii) takaisinperityn arvon ennakoitavissa oleva ja oikeudenmukainen jakaminen velkojien kesken. Ehdotuksen rakenneosat on valittu huolellisesti uudelleenjärjestelyä ja maksukyvyttömyyttä koskevan direktiivin valmistelun yhteydessä käydyistä neuvotteluista saatujen kokemusten, asiantuntijaryhmän keskustelujen ja lopullisten suositusten, julkisen kuulemisen tulosten, ulkopuolisen konsultin tekemän tutkimuksen ja sidosryhmien kanssa käydyin laajan vuorovaikutuksen perusteella.

Ehdotuksella pyritään maksimoimaan velkojien maksukyvyttömältä yritykseltä takaisin perimä arvo. Tätä varten takaisinsaantikanteita ja varojen jäljittämistä koskevat säännökset vahvistavat toisiaan. Tämä saadaan aikaan ottamalla käyttöön yhdenmukaistetut vähimmäisehdot takaisinsaantikanteiden nostamiseksi ja vahvistamalla varojen jäljitettävyyttä siten, että helpotetaan selvittäjien pääsyä pankkitilitietoihin, tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia koskeviin tietoihin ja tiettyihin kansallisiin omaisuusrekistereihin myös muissa jäsenvaltioissa. Näiden säännösten lisäksi säädetään mahdollisuudesta maksimoida yrityksen takaisinperintäarvo varhaisessa vaiheessa pre-pack-menettelyn avulla ja johtajien velvollisuudesta jättää hakemus maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisesta viipymättä, jotta vältetään velkojille mahdollisesti aiheutuvat omaisuuden arvonmenetykset.

Ehdotuksella pyritään myös tehostamaan menettelyjä erityisesti maksukyvyttömiin mikroyritysten likvidoimiseksi. On tärkeää varmistaa, että uudet säännöt ovat toimivia myös EU:n mikroyritysten kannalta. Näiden yritysten tavanomaisten maksukyvyttömyysmenettelyjen kustannukset ovat kohtuuttoman korkeat, ja mahdollisuus hyötyä velasta vapauttamisesta antaisi niille mahdollisuuden vapauttaa yrittäjäyispääomaa uusiin hankkeisiin. Tätä täydennetään tiedottamalla velkojille avoimemmin maksukyvyttömyysmenettelyjä koskevan kansallisen lainsäädännön keskeisistä piirteistä, kuten maksukyvyttömyysmenettelyn käynnistämisperusteista.

Lisäksi ehdotuksella otetaan käyttöön vaatimuksia, joilla parannetaan velkojien etujen edustusta menettelyissä velkojatoimikuntien avulla, jotta voidaan varmistaa takaisinperityn arvon oikeudenmukainen ja ennakoitavissa oleva jako velkojien kesken. Tätä täydennetään lisäämällä avoimuutta velkojia kohtaan maksunsaantijärjestystä koskevista säännöistä.

²³ Näitä kustannuksia on määrä täydentää täytäntöönpanokustannuksiin myönnettävillä 1,6 miljoonalla eurolla varainhoitovuonna 2028. Euroopan oikeusportaalien yhteenliittämisen järjestelmän arvioidut vuotuiset ylläpitokustannukset ovat 600 000 euroa vuodesta 2029 alkaen.

Ehdotettu direktiivi jakautuu yhdeksään osastoon.

Sen I osasto sisältää yleisiä säännöksiä soveltamisalasta ja määritelmistä.

Takaisinsaantikanteita koskevassa II osastossa säädetään yhdenmukaistamisen vähimmäistasoa koskevista säännöistä, joiden tarkoituksena on suojata maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvaa omaisuutta ennen maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista tapahtuvalta varojen laittomalta siirtämiseltä. Tavoitteena on varmistaa, että maksukyvyttömyysmenettelyjä koskevassa jäsenvaltioiden lainsäädännössä säädetään suojan vähimmäistasosta, joka koskee velkojia vahingoittavien oikeustoimien mitättömyyttä, pätemättömyyttä ja peräyttämistä. Samanaikaisesti jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön tai pitää voimassa säännöksiä, joilla varmistetaan velkojien parempi suoja esimerkiksi säätämällä useammista peräyttämisen perusteista. Tämän osaston säännöksissä vahvistetaan yleiset edellytykset oikeustoimen julistamiseksi pätemättömäksi, peräyttämisen perusteet ja takaisinsaantikanteiden oikeudelliset vaikutukset.

Ehdotetun direktiivin 4 artiklassa vahvistetaan takaisinsaantikanteiden yleiset edellytykset ja todetaan, että kaikkiin oikeustoimiin – myös laiminlyönteihin – voidaan kohdistaa takaisinsaantikanteita edellyttäen, että oikeustoimet vahingoittavat velkojia ja että jokin myöhemmissä artikloissa yksilöidyistä peräyttämisperusteista täyttyy.

Ehdotetun direktiivin 5 artiklassa selvennetään, että takaisinsaantikanteita koskevat säännökset ovat yhdenmukaistamisen vähimmäistasoa koskevia säännöksiä ja että jäsenvaltiot voivat näin ollen pitää voimassa tai antaa säännöksiä, joilla velkojia suojataan paremmin.

Ehdotetun direktiivin 6 artiklassa vahvistetaan ensimmäinen erityinen peräyttämisperuste (”etuoikeudet”). Nämä ovat velkojaa (tai velkojaryhmää) hyödyttäneitä oikeustoimia, jotka on toteutettu maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamishakemuksen tekemistä edeltävien tai sen jälkeisten kolmen kuukauden aikana (”kriittinen aika”). Koska tämän peräyttämisperusteeseen soveltamiseen riittää pelkkä oikeustoimen päätökseen saattaminen, sitä koskeva kriittinen aika on lyhin verrattuna muiden peräyttämisperusteiden kriittisiin aikoihin. Lisäksi ”vaatimusten mukaisia suorituksia” (eli suorituksia, jotka ovat täysin velkojan vaatimuksen mukaisia, kuten erääntyneen saatavan maksaminen tavanomaisilla maksuvälineillä) koskevat oikeustoimet voidaan julistaa pätemättömiksi vain, jos velkoja tiesi tai sen olisi pitänyt tietää, että velallinen ei pysty maksamaan velkaansa tai että maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista koskeva hakemus on tehty. Kyseisessä säännöksessä luetellaan myös tietyntyyppiset oikeustoimet, joita ei voida julistaa pätemättömiksi tällä perusteella.

Ehdotetun direktiivin 7 artiklassa säädetään toisesta erityisestä peräyttämisperusteesta eli alihintaan toteutetuista oikeustoimista. Tämä peruste kattaa lahjojen ja muiden lahjoitusten lisäksi myös epätavallisen vähäistä vastiketta vastaan toteutetut oikeustoimet. Perusteella on merkittävä rooli takaisinsaantikanteita koskevassa lainsäädännössä, koska se on (muun muassa) tehokas oikeussuojakeino sitä vastaan, että velallinen pyrkii mahdollisesti siirtämään varoja pois velkojien ulottuvilta siirtämällä ne kolmansille osapuolille, kuten perheenjäsenille tai omaisuudenhoitoyhteisöille, mutta säilyttämään edelleen mahdollisuuden käyttää näitä varoja.

Ehdotetun direktiivin 8 artiklassa vahvistetaan kolmas ja viimeinen peräyttämisperuste, jonka muodostavat tarkoituksellisesti vilpilliset toimet eli oikeustoimet, joilla on tarkoitus pettää velkojia.

Ehdotetun direktiivin 9 artiklassa määritetään takaisinsaantikanteiden yleiset vaikutukset. Näitä ovat muun muassa oikeustoimen pätemättömäksi julistamisesta johtuva saatavien peräytyminen sekä kyseisestä oikeustoimesta hyötynneen osapuolen velvollisuus korvata aiheutunut vahinko pesälle täysimääräisesti. Artiklassa selvennetään, että velvollisuutta

korvata vahinko pesälle ei voida kuitata pätemättömäksi julistetun oikeustoimen toisen osapuolen saatavia vastaan.

Ehdotetun direktiivin 10 artiklassa säädetään pätemättömäksi julistetun oikeustoimen toisen osapuolen oikeuksista. Erityisesti saatavat, jotka on maksettu pätemättömäksi julistetulla oikeustoimella, syntyvät uudestaan siltä osin kuin osapuoli korvaa vahingon pesälle.

Ehdotetun direktiivin 11 artiklassa käsitellään kolmansien osapuolten vastuuta: pätemättömäksi julistetun oikeustoimen toisen osapuolen perillinen tai yleisseuraaja siirtyy kyseisen osapuolen asemaan myös takaisinsaantikanteiden oikeudellisten vaikutusten osalta. Yksittäiset seuraajat ovat vastuussa vain, jos ne ovat hankkineet omaisuuserän alihintaan tai jos ne tiesivät tai niiden olisi pitänyt tietää olosuhteista, joihin takaisinsaantikanteet perustuvat.

Ehdotetun direktiivin 12 artiklassa vahvistetaan direktiivin (EU) 2019/1023 17 ja 18 artiklassa säädetty uudelleenjärjestelyä koskeva etuoikeus. Kyseisen artiklan mukaan tämän osaston takaisinsaantikanteita koskevat säännökset eivät vaikuta direktiivin (EU) 2019/1023 17 ja 18 artiklan soveltamiseen.

Maksukyvyyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvien omaisuuserien jäljittämistä koskeva III osasto muodostaa kohdennetun toimen, jota olisi tarkasteltava asetuksen (EU) 2015/848 valossa. Kyseisessä asetuksessa säädetään, että selvittäjät voivat pääsääntöisesti käyttää myös muissa jäsenvaltioissa heille sen jäsenvaltion lainsäädännössä annettuja toimivaltuuksia, jossa maksukyvyyttömyyttä koskeva päämenettely on aloitettu ja selvittäjät on määrätty. Kyseisen osaston kohdennetuissa säännöissä keskitytään selvittäjien pääsyyn eri rekistereihin, joissa on merkityksellisiä tietoja omaisuuseristä, jotka kuuluvat tai joiden pitäisi kuulua maksukyvyyttömyysmenettelyn piiriin. Jotkin kansalliset sähköiset rekisterit ovat julkisia tai jopa saatavilla EU:n perustamien keskitettyjen yhteenliittämisalustojen, kuten maksukyvyyttömyysrekisterien yhteenliittämisyjärjestelmän²⁴, kautta. Selvittäjien käytettävissä oleviin rekistereihin lisätään ehdotetun direktiivin säännöksillä joitakin rekistereitä, jotka eivät ole julkisesti saatavilla, kuten alun perin EU:n rahanpesun torjuntakehyksen nojalla perustettuja rekistereitä (kansalliset keskitetyt pankkitilirekisterit tai jäsenvaltioiden tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia koskeviin rekistereihin sisältyvät trusteja koskevat tiedot). Ehdotetun direktiivin III osastossa myös velvoitetaan jäsenvaltiot tarjoamaan muille kuin kotimaisille selvittäjille suora ja nopea pääsy liitteessä lueteltuihin rekistereihin (edellyttäen, että ne ovat jo saatavilla jäsenvaltiossa).

Ehdotetun direktiivin 13 artiklassa edellytetään, että jäsenvaltiot nimeävät alueellaan toimivat maksukyvyyttömyystuomioistuimet, joilla on suora pääsy direktiivin (EU) 2015/849²⁵ 32 a artiklan nojalla perustettuihin kansallisiin keskitettyihin automatisoituihin mekanismeihin, kuten keskitettyihin pankkitilirekistereihin tai sähköisiin tietojenhakujärjestelmiin. Direktiivillä (EU) 2015/849 velvoitettiin jäsenvaltiot perustamaan keskitettyjä automaattisia mekanismeja, joiden avulla voidaan tunnistaa mikä tahansa luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka on luottolaitoksessa olevan IBAN-tunnisteisen maksutilin ja pankkitilin tai tallelokeron haltija tai jolla on määräysvalta tällaiseen tiliin tai tallelokeroon. Rahanpesunvastainen direktiivi tarjoaa myös jäsenvaltioiden rahanpesun

²⁴ https://e-justice.europa.eu/246/FI/bankruptcy_amp_insolvency_registers__search_for_insolvent_debtors_in_the_eu?init=true

²⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/849, annettu 20 päivänä toukokuuta 2015, rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY ja komission direktiivin 2006/70/EY kumoamisesta (EUVL L 141, 5.6.2015, s. 73).

selvittelykeskuksille välittömän ja suodattamattoman pääsyn näihin rekistereihin. Direktiivillä (EU) 2019/1153²⁶ annetaan jäsenvaltioiden tätä tarkoitusta varten nimeämille lainvalvontaviranomaisille suora ja välitön pääsy kansallisiin pankkitilirekistereihin silloin, kun tällainen pääsy on tarpeen näiden lainvalvontaviranomaisten hoitamien vakavien rikosten torjuntaan liittyvien tehtävien suorittamiseksi. Myös varojen takaisin hankinnasta vastaaville virkamiehille on myönnettävä suora pääsy tällaisiin rekistereihin direktiivin (EU) 2019/1153 nojalla. Ehdotetun direktiivin 12 artiklalla varmistetaan, että ainoastaan asianmukaisesti nimetyillä ja komissiolle ilmoitetuilla maksukyvyttömyysuomioistuimilla on suora pääsy pankkitilirekistereihin tai sähköisiin tiedonhakujärjestelmiin.

Ehdotetun direktiivin 14 ja 15 artiklassa selvennetään, millä edellytyksillä nimetyt tuomioistuimet pääsevät pankkitilirekistereihin. Nimetyt tuomioistuimet saavat pääsyn jäsenvaltionsa ja muiden jäsenvaltioiden kansallisiin keskitettyihin pankkitilirekistereihin pankkitilirekisterien keskitetyn yhteyspisteen kautta, kun jäsenvaltioiden keskitettyjen rekisterien yhteenliittämisyjärjestelmä on perustettu ja toiminnassa²⁷.

Ehdotetun direktiivin 16 artiklassa käsitellään lokin pitämistä hauista pankkitilirekistereihin.

Ehdotetun direktiivin 17 artiklassa säädetään selvittäjien pääsystä tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia koskevia tietoja sisältäviin rekistereihin. Tähän sisältyy pääsy sekä sen jäsenvaltion kansallisiin tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia koskeviin rekistereihin, jossa menettely on aloitettu, että tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia koskevien rekisterien yhteenliittämisyjärjestelmään. Näiden rekisterien oikeusperusta vahvistetaan direktiivin (EU) 2015/849 30 artiklan 3 kohdassa ja 31 artiklan 3 a kohdassa. Rekisterien yhteenliittämisen oikeusperusta vahvistetaan direktiivin (EU) 2015/849 30 artiklan 10 kohdassa ja 31 artiklan 9 kohdassa. Tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia koskevissa rekistereissä asetetaan tietyt vähimmäistiedot yritysten ja muiden oikeushenkilöiden saataville. Trustien ja vastaavanlaisten oikeudellisten järjestelyjen osalta näitä vähimmäistietoja ei aseteta yleisesti saataville, vaan tietoihin pääsyn edellytyksenä on oikeutetun edun osoittaminen. Ehdotetun direktiivin 17 artiklassa selvennetään, että oikeutettu etu on olemassa aina, kun selvittäjä pyytää trusteja ja vastaavanlaisia oikeudellisia järjestelyjä koskevia tietoja varojen tunnistamiseksi ja jäljittämiseksi sitä maksukyvyttömyysmenettelyä varten, johon selvittäjä on määrätty, ja että oikeus tutustua tietoihin koskee vain ennalta määritettyjä tietoja.

Ehdotetun direktiivin 18 artiklassa vahvistetaan säännöt, jotka koskevat selvittäjien suoraa ja nopeaa pääsyä kansallisiin rekistereihin, jotka sisältävät tietoja omaisuususeristä. Tässä yhteydessä ehdotetun direktiivin liitteessä lueteltujen rekisterien olisi sisällyttävä omaisuusrekistereihin edellyttäen, että kyseiset rekisterit ovat saatavilla kyseisessä jäsenvaltiossa. Säännöksessä edellytetään myös, että muissa jäsenvaltioissa määrätyillä selvittäjillä on oltava pääsy tietoihin samoin edellytyksin kuin siinä jäsenvaltiossa määrätyillä selvittäjillä, jossa omaisuusrekisteri sijaitsee.

Pre-pack-menettelyjä koskevan IV osaston tarkoituksena on varmistaa, että nämä menettelyt, joita pidetään yleisesti velkojien takaisin saaman arvon kannalta tehokkaina, ovat saatavilla jäsennetyssä muodossa kaikkien jäsenvaltioiden maksukyvyttömyysjärjestelmissä. Pre-pack-

²⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1153, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, säännöistä, joilla helpotetaan rahoitus- ja muiden tietojen käyttöä tiettyjen rikosten ennalta estämistä, paljastamista, tutkimista tai niihin liittyviä syytetoimia varten, ja neuvoston päätöksen 2000/642/YOS kumoamisesta (EUVL L 186, 11.7.2019, s. 122).

²⁷ Euroopan komissio on ehdottanut kansallisten keskitettyjen pankkitilirekisterien EU:n laajuista yhteenliittämistä kuudetta rahanpesunvastaista direktiiviä koskevassa ehdotuksessaan. Ks. ehdotuksen 14 ja 15 artikla (COM(2021) 423 final, 20.7.2021). Ehdotuksesta neuvotellaan parhaillaan Euroopan parlamentissa ja neuvostossa.

menettelyssä velallisen liiketoiminnan (tai sen osan) myynti valmistellaan ja neuvotellaan ennen maksukyvyttömyysmenettelyn virallista aloittamista. Tämä mahdollistaa myynnin toteuttamisen ja tulojen saamisen pian sen jälkeen, kun virallinen maksukyvyttömyysmenettely on aloitettu yrityksen likvidoimiseksi. Ehdotettuun direktiiviin sisältyy useita takeita sen varmistamiseksi, että mahdolliset ostajat tavoitetaan ja että kilpailuun perustuvalla myyntimenettelyllä saavutetaan paras mahdollinen markkina-arvo. Nämä takeet on laadittu siten, että jäsenvaltiot voivat valita joko varmistavansa myyntimenettelyn kilpailuperusteisuuden, läpinäkyvyyden ja oikeudenmukaisuuden (yleensä luottamuksellisessa) valmisteluvaiheessa tai järjestävänsä nopeasti julkisen huutokaupan sen jälkeen, kun muodollinen menettely on aloitettu likvidaatiovaiheessa.

Ehdotetun direktiivin 19 artiklassa veloitetaan jäsenvaltio sisällyttämään maksukyvyttömyysjärjestelmäänsä pre-pack-menettely, joka koostuu kahdesta peräkkäisestä vaiheesta (valmisteluvaiheesta ja likvidaatiovaiheesta).

Ehdotetun direktiivin 20 artiklassa käsitellään ehdotetun direktiivin ja muiden unionin säädösten välistä suhdetta. Artiklassa säädetään, että likvidaatiovaihe katsotaan asetuksen (EU) 2015/848 2 artiklan 4 kohdassa määritellyksi maksukyvyttömyysmenettelyksi. Lisäksi artiklassa annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus pitää valvojia asetuksen (EU) 2015/848 2 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuina selvittäjinä. Artiklan viimeisessä kohdassa selvennetään ehdotetun direktiivin ja neuvoston direktiivin 2001/23/EY välistä suhdetta Euroopan unionin tuomioistuimen asiassa Heiploeg antaman tuomion mukaisesti. Kyseisen säännöksen mukaan sovellettaessa direktiivin 2001/23/EY 5 artiklan 1 kohtaa pre-pack-menettelyn likvidaatiovaihe katsotaan maksukyvyttömyysmenettelyksi, joka on aloitettu luovuttajan varojen likvidoimiseksi toimivaltaisen viranomaisen valvonnassa.

Ehdotetun direktiivin 21 artiklassa vahvistetaan pre-pack-menettelyä koskevat toimivaltasäännöt. Artiklassa selvennetään, että tuomioistuimella, jolla on kansainvälinen toimivalta velallisen maksukyvyttömyyttä koskevassa päämenettelyssä, on toimivalta myös pre-pack-menettelyssä.

Ehdotetun direktiivin 22 artiklassa vahvistetaan valvojaa koskevat säännöt. Valvoja on tärkein toimija pre-pack-menettelyn valmisteluvaiheessa. Artiklassa luetellaan tehtävät, jotka valvojan on suoritettava myyntimenettelyn ohjaamiseksi ja mahdollisten ostajien löytämiseksi. Koska valvoja on tuleva maksukyvyttömyysmenettelyn selvittäjä, hänen on täytettävä kaikki sen jäsenvaltion maksukyvyttömyyslainsäädännössä, jossa pre-pack-menettely aloitetaan, selvittäjän määräämiselle asetetut edellytykset. Näin varmistetaan, että sama henkilö hoitaa nämä kaksi tehtävää pre-pack-menettelyn molemmissa vaiheissa.

Ehdotetun direktiivin 23 artiklalla lisätään pre-pack-menettelyn valmisteluvaihe (tarvittavin muutoksin) direktiivin (EU) 2019/1023 6 ja 7 artiklassa säädettyjen velallista koskevien yksittäisten täytäntöönpanotoimien keskeyttämistä koskevien sääntöjen soveltamisalaan edellyttäen, että velallisen maksukyvyttömyyden todennäköisyyttä tai toteamista koskeva ehto täyttyy.

Ehdotetun direktiivin 24 artiklassa käsitellään velallisen liiketoiminnan myyntimenettelyyn sovellettavia periaatteita. Valvojan on varmistettava, että valmisteluvaiheessa (yleensä luottamuksellisesti) toteutettava myyntimenettely perustuu kilpailuun ja on läpinäkyvä, oikeudenmukainen ja markkinastandardien mukainen. Nämä periaatteet voidaan jättää huomiotta vain, jos jäsenvaltio päättää velvoittaa tuomioistuimen järjestämään julkisen huutokaupan nopeasti likvidaatiovaiheen aloittamisen jälkeen.

Ehdotetun direktiivin 25 artiklalla varmistetaan, että valvoja määrätään selvittäjäksi, kun pre-pack-menettelyn likvidaatiovaihe aloitetaan.

Ehdotetun direktiivin 26 artiklassa käsitellään menettelyä, jolla maksukyvyttömyystuomioistuin antaa luvan velallisen liiketoiminnan myyntiin likvidaatiovaiheessa. Tuomioistuimen on artiklan 1 kohdan mukaan arvioitava, onko valmisteluvaiheessa toteutetussa myyntimenettelyssä noudatettu sovellettavia periaatteita ja ehtoja. Jos tuomioistuin ei vahvista liiketoiminnan myyntiä valvojan ehdottamalle hankkijalle, likvidaatiovaiheen alussa aloitettu maksukyvyttömyysmenettely jatkuu ilman, että pre-pack-menettelyssä toteutettava myynti saatetaan päätökseen. Artiklan 2 kohdan mukaan niiden jäsenvaltioiden, jotka päättävät määrätä julkisen huutokaupan järjestämisestä likvidaatiovaiheen alussa, on käytettävä valmisteluvaiheessa saatua parasta tarjousta alustavana viitetarjouksena, joka toimii ostohinnan vähimmäistasona ja jota muut tarjoajat eivät voi tarjouksissaan alittaa. Kohdassa edellytetään myös, että alustavan viitetarjouksen tehneelle tarjoajalle myönnettävät takeet ovat oikeasuhteisia ja että niitä sovelletaan siten, että ne eivät estä aitoa kilpailua.

Ehdotetun direktiivin 27 artiklassa säädetään täyttämättä olevien sopimusten eli sellaisten velallisen ja vastapuolen välisten sopimusten, joiden nojalla osapuolilla on maksukyvyttömyysmenettelyn alkaessa edelleen täytettäviä velvollisuuksia, siirtämisestä. Tällaiset sopimukset olisi pääsääntöisesti siirrettävä liiketoiminnan hankkijalle, vaikka vastapuoli ei olisi antanut tähän suostumustaan.

Ehdotetun direktiivin 28 artiklan mukaan pre-pack-menettelyssä toteutettavassa myynnissä liiketoiminta tai sen osa hankitaan veloista ja vastuista vapaana.

Ehdotetun direktiivin 29 artiklalla varmistetaan, että hyväksyttyjä pre-pack-menettelyissä toteutettavia myyntejä koskevat muutoksenhaut eivät viivästyä myyntijärjestelyn täytäntöönpanoa ja siten omaisuuden muuttamista rahaksi. Tämän säännöksen mukaan tällaisilla muutoksenhauilla voi olla lykkäävä vaikutus myynnin toteutumiseen vain, jos valittaja antaa riittävän vakuuden, joka kattaa lykkäämisen seurauksena mahdollisesti aiheutuneet vahingot. Toisaalta 29 artiklassa annetaan muutoksenhaun käsittelevälle tuomioistuimelle harkintavalta vapauttaa muutosta hakeva luonnollinen henkilö kokonaan tai osittain vakuuden antamisesta, jos se katsoo tällaisen vapautuksen asianmukaiseksi kyseiseen tapaukseen liittyvien olosuhteiden vuoksi.

Ehdotetun direktiivin 30 artiklassa selvennetään, että parhaan tarjouksen valintaperusteiden olisi vastattava perusteita, joita käytetään valittaessa parasta tarjousta kilpailevista tarjouksista tavanomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä.

Ehdotetun direktiivin 31 artiklalla asetetaan pre-pack-menettelyn valvoja ja selvittäjä henkilökohtaisesti vastuuseen velvollisuuksiensa noudattamatta jättämisestä aiheutuneista vahingoista.

Ehdotetun direktiivin 32 artiklassa säädetään lisätakeista tapauksissa, joissa mahdollinen ostaja on velallisen lähipiiriin kuuluva osapuoli. Lisätakeisiin sisältyy muun muassa selvittäjän velvoite arvioida tilanteissa, joissa ainoa tarjous tulee lähipiiriin kuuluvalta osapuolelta, läpäiseekö tarjous velkojien etua koskevan testin. Jos arvioinnin tulos on kielteinen, selvittäjän olisi hylättävä tarjous.

Ehdotetun direktiivin 33 artikla sisältää useita säännöksiä, joilla pyritään maksimoimaan myytävän liiketoiminnan arvo. Näin varmistetaan, että väliaikaista rahoitusta pyritään saamaan mahdollisimman pienin kustannuksin ja että väliaikaisen rahoituksen tarjoajille annetaan tiettyjä takeita. Kyseisessä artiklassa kielletään myös etuosto-oikeuden myöntäminen tarjoajille, koska mahdollisuus käyttää tällaista oikeutta haittaisi kilpailua myyntimenettelyn yhteydessä. Toisella säännöksellä rajoitetaan mahdollisuus tehdä velan

kuittamiseen perustuvia tarjouksia tiettyyn osuuteen velalliselta olevan vakuudellisen saatavan määrästä.

Asetuksen 34 artiklalla suojellaan velkojien etuja pre-pack-menettelyssä. Tähän sisältyy oikeus tulla kuulluksi menettelyn aikana sekä pääsääntöisesti vakuusoikeuksien vapauttamista koskevien vaatimusten yhdenmukaistaminen niiden vaatimusten kanssa, joita sovelletaan kansallisen lainsäädännön mukaisissa maksukyvyyttömyysmenettelyissä.

Ehdotetun direktiivin 35 artikla koskee tilanteita, joissa liiketoiminnan hankinta pre-pack-menettelyllä edellyttää kilpailuviranomaisen päätöstä.

Johtajien velvollisuuksia koskeva V osasto on osa toimenpiteitä, joilla pyritään maksimoimaan maksukyvyyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvan omaisuuden arvo. Vaikka ehdotetussa direktiivissä ei esitetä yhdenmukaistettua johtajien määritelmää, jäsenvaltioiden olisi saatuaan tämän osaston säännöksiä osaksi kansallista lainsäädäntöään otettava huomioon, että termi ”johtaja” olisi käsitettävä laajasti. Tämä on sopusoinnussa YK:n kansainvälisen kauppaoikeuden toimikunnan (UNCITRAL) maksukyvyyttömyyslakia koskevassa lainsäädäntöoppaassa²⁸ esitetyn ehdotuksen kanssa, jonka mukaan yleissääntönä on, että henkilöä voidaan pitää johtajana, jos hänen tehtävänä on tehdä tai hän tosiasiallisesti tekee yrityksen johtamista koskevia keskeisiä päätöksiä. Johtajat huomaavat tavallisesti ensimmäisinä, että yritys lähestyy maksukyvyyttömyyttä tai on jo maksukyvytön. Sen vuoksi heillä olisi oltava velvollisuus hakea hyvissä ajoin maksukyvyyttömyysmenettelyn aloittamista. Ehdotetussa direktiivissä asetetaan tämän velvoitteen täyttämiseksi määräaika, johon liittyy siviilioikeudellinen vastuu. Tämän osaston säännökset ovat yhdenmukaistamisen vähimmäistasoa koskevia sääntöjä, joten jäsenvaltiot voivat pitää voimassa tai ottaa käyttöön tiukempia velvoitteita lähellä maksukyvyyttömyyttä olevien yritysten johtajille.

Ehdotetun direktiivin VI osasto sisältää säännöksiä mikroyritysten yksinkertaistetuista likvidaatiomenettelyistä. Kansallisissa maksukyvyyttömyyskehyksissä ei aina ole mahdollista kohdella maksukyvyyttömiä mikroyrityksiä asianmukaisesti ja oikeasuhteisesti. Mikroyritykset aloittavat vain harvoin tavanomaisia maksukyvyyttömyysmenettelyjä, ja silloinkin, kun näin tapahtuu, on usein liian myöhäistä säilyttää mikroyritysten arvo. Monissa jäsenvaltioissa tällaisten yritysten toimintaa ei ajeta hallitusti alas, koska tavanomaiset maksukyvyyttömyysmenettelyt eivät ole käytettävissä tai hakemukset tällaisten menettelyjen aloittamiseksi hylätään. Näin tapahtuu, jos pesässä ei ole omaisuutta tai jos omaisuuden arvo ei kata menettelyn hallinnollisia kustannuksia. Tämän vuoksi ehdotetun direktiivin tavoitteena on varmistaa, että mikroyritykset likvidoidaan hallitusti nopealla ja kustannustehokkaalla menettelyllä, vaikka niillä ei olisi omaisuutta. Ehdotetun direktiivin VI osaston säännösten päätavoitteena on yksinkertaistaa menettelyä ja vähentää siihen liittyviä hallinnollisia kustannuksia. Menettelyyn ei esimerkiksi pääsääntöisesti pitäisi määrätä selvittäjää, koska selvittäjän työ muodostaa maksukyvyyttömyysmenettelyn suurimman kustannustekijän eikä tällaisten yritysten liiketoiminta yleensä ole niin monimutkaista, että se edellyttäisi selvittäjää. Ehdotetussa direktiivissä todetaan vastaavasti, että yrityksen omaisuuden ja liiketoimien olisi pääsääntöisesti pysyttävä velallisen hallussa koko menettelyn ajan. Toinen kustannuksia vähentävä seikka on tuomioistuimen mahdollisuus toteuttaa omaisuuden rahaksi muuttaminen sähköisen huutokauppajärjestelmän avulla. Kaikkien jäsenvaltioiden olisi perustettava tällainen järjestelmä osana mikroyrityksiä koskevia yksinkertaistettuja menettelyjään.

Ehdotetun direktiivin 38 artiklassa velvoitetaan jäsenvaltiot sisällyttämään maksukyvyyttömyysmenettelyjä koskevaan kansalliseen lainsäädäntönsä säännöksiä, jotka mahdollistavat mikroyritysten likvidation VI osastossa säädettyjen vaatimusten mukaisella

²⁸ UNCITRAL: *Legislative Guide on Insolvency Law, Part four: Directors' obligations in the period approaching insolvency (including in enterprise groups)*, s. 19 (15 kohta).

yksinkertaistetulla menettelyllä. Tässä säännöksessä käsitellään myös sitä, että maksukyvyttömyys on edellytys yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn aloittamiselle ja ”varattomien” tapausten käsittelemiselle.

Ehdotetun direktiivin 39 artiklassa selvennetään, että yksinkertaistetussa likvidaatiomenettelyssä nimetään selvittäjä vain poikkeustapauksissa.

Ehdotetun direktiivin 40 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on sallittava sähköisten viestintävälineiden käyttö kaikessa toimivaltaisen viranomaisen ja tapauksen mukaan selvittäjän sekä menettelyn osapuolten välisessä viestinnässä.

Sen 41 artiklassa säädetään, että yksinkertaistettu likvidaatiomenettely voidaan aloittaa mikroyrityksen tai velkojan hakemuksesta. Hakemusmenettelyn yksinkertaistamiseksi komission täytäntöönpanosäädöksellä luodaan vakiolomake.

Ehdotetun direktiivin 42 artikla koskee yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn aloittamista koskevaa päätöstä. Artiklassa käsitellään myös perusteita, joiden perusteella toimivaltainen viranomainen voi kieltäytyä aloittamasta menettelyä.

Ehdotetun direktiivin 43 artiklan mukaan velallisen omaisuuden ja liiketoimien olisi pääsääntöisesti pysyttävä velallisen hallussa koko menettelyn ajan.

Sen 44 artiklassa säädetään, että velallisella olisi oltava mahdollisuus keskeyttää yksittäiset täytäntöönpanotoimet. Toimivaltainen viranomainen voi kuitenkin tapauskohtaisesti sulkea tietyt saatavat tämän mahdollisuuden ulkopuolelle ennalta määritellyissä olosuhteissa.

Ehdotetun direktiivin 45 artiklalla varmistetaan yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn aloittamisen julkistaminen.

Sen 46 artiklassa käsitellään velkojen saatavien ilmoittamista ja hyväksymistä yksinkertaistetussa likvidaatiomenettelyssä. Säännöksessä oletetaan, että suurin osa saatavista ilmoitetaan velallisen toimittaman kirjallisen ilmoituksen perusteella. Tähän ilmoitukseen sisältyvien saatavien lisäksi velkojat voivat ilmoittaa muita saatavia. Jotta hyväksymismenettelyä voidaan yksinkertaistaa, velallisen ilmoituksessa luetellut saatavat katsotaan hyväksytyiksi, ellei velkoja nimenomaisesti vastusta niitä.

Ehdotetun direktiivin 47 artikla sisältää erityissäännöksiä takaisinsaantikanteiden nostamisesta ja toteuttamisesta osana mikroyritysten yksinkertaistettuja likvidaatiomenettelyjä.

Sen 48 artiklassa käsitellään maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvaa omaisuutta ja määritetään, mitkä omaisuuserät kuuluvat siihen, ja varmistetaan, että toimivaltaiset viranomaiset yksilöivät selkeästi, mitkä omaisuuserät luetaan sen ulkopuolelle siten, että ne säilyvät velallisella, jos tämä on yrittäjä.

Ehdotetun direktiivin 49 artiklan mukaan toimivaltainen viranomainen päättää maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvan omaisuuden määrittämisen jälkeen, a) muuttaako se omaisuuden rahaksi vai b) päättääkö se yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn välittömästi, koska rahaksi muuttaminen ei omaisuuden vähäisen arvon vuoksi olisi järkevää. Tässä säännöksessä säädetään myös, että velallisen omaisuus olisi muutettava rahaksi sähköisellä julkisella huutokaupalla, paitsi jos toimivaltainen viranomainen katsoo, että muiden keinojen käyttö omaisuuden myymiseksi on tarkoituksenmukaisempaa omaisuuserien luonteen tai menettelyn olosuhteiden vuoksi.

Ehdotetun direktiivin 50 artiklassa veloitetaan jäsenvaltiot perustamaan yksi tai useampi sähköinen huutokauppapaikka ja käyttämään sitä maksukyvyttömyysmenettelyssä maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvan omaisuuden rahaksi muuttamiseen. Tämän

säännöksen nojalla jäsenvaltiot voivat myös säätää, että tällaisten huutokauppapaikkojen käyttäjät voivat myös tehdä tarjouksia velallisen liiketoiminnan ostamisesta toimintaa jatkavana yrityksenä. Huutokauppapaikan tai -paikkojen olisi oltava käytettävissä yksinkertaistetuissa likvidaatiomenettelyissä, mutta jäsenvaltiot voivat päättää käyttää niitä myös muissa maksukyvyttömyysmenettelyissä. Säännös velvoittaa jäsenvaltiot asettamaan huutokauppapaikan tai -paikat kaikkien sellaisten toimijoiden saataville, joilla on asuinpaikka tai sääntömääräinen kotipaikka EU:n alueella.

Ehdotetun direktiivin 51 artiklassa edellytetään, että komissio perustaa muiden hajautettuja sähköisiä rekistereitä yhteen liittävien EU:n hankkeiden (esimerkiksi kaupparekisterien yhteenliittämisyjärjestelmä (BRIS) ja maksukyvyttömyysrekisterien yhteenliittämisyjärjestelmä) esimerkin pohjalta järjestelmän, jolla kansalliset sähköiset huutokauppajärjestelmät liitetään yhteen sähköisenä keskusyhteyspisteinä toimivan Euroopan oikeusportaalin kautta. Tällaisen yhteenliittämisyjärjestelmän tuottama lisäarvo on se, että kaikkiin huutokauppoihin voi osallistua yhden alustan kautta, joka on saatavilla kaikilla EU:n virallisilla kielillä. Kyseisen yhteenliittämisyjärjestelmän tekniset eritelvät määritetään täytäntöönpanosäädöksellä tai -säädöksillä. Tietotekniikan kehittämis- ja hankintavalinnoille on saatava ennakkohyväksyntä Euroopan komission tietotekniikka- ja kyberturvallisuuslautakunnalta.

Ehdotetun direktiivin 52 artiklassa käsitellään sähköisten huutokauppajärjestelmien perustamis- ja yhteenliittämiskustannuksia, ja 53 artiklassa säädetään komission velvollisuuksista, jotka liittyvät henkilötietojen käsittelyyn sähköisten huutokauppapaikkojen yhteenliittämisyjärjestelmässä.

Ehdotetun direktiivin 54 artiklassa vahvistetaan säännöt, jotka koskevat maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvan omaisuuden myyntiä sähköisellä huutokaupalla yksinkertaistetussa likvidaatiomenettelyssä.

Sen 55 artiklassa säädetään yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn päättämistä koskevasta päätöksestä ja vahvistetaan, että tällaisessa päätöksessä olisi täsmennettävä määräaika, jonka kuluessa veloista vapauttaminen tapahtuu.

Sen 56 artiklassa säädetään periaatteesta, jonka mukaan yrittäjävelallisten lisäksi myös rajoittamattoman vastuun mikroyrityksen perustajilla, omistajilla tai jäsenillä, jotka ovat henkilökohtaisesti vastuussa velallisen veloista, olisi oltava tosiasiallinen mahdollisuus täysimääräiseen velasta vapauttamiseen yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn päättämisen seurauksena. Velasta vapauttamiseen johtavan menettelyn edellytykset, perusteet, määräajat ja muut seikat vahvistetaan direktiivin (EU) 2019/1023 III osaston sääntöjen mukaisesti.

Ehdotetun direktiivin 57 artiklassa selvennetään, että mikroyritysten liiketoimintatarpeita varten annettuja henkilökohtaisia takuita koskevat menettelyt olisi koordinoitava samaa mikroyritystä koskevan yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn kanssa tai yhdistettävä siihen.

Ehdotetun direktiivin VII osasto sisältää säännöksiä velkojatoimikunnasta. Velkojatoimikunta on keskeinen väline sen varmistamiseksi, että maksukyvyttömyysmenettelyt toteutetaan tavalla, jolla suojataan velkojien etu ja varmistetaan sellaisten yksittäisten velkojien osallistuminen menettelyyn, jotka eivät muuten ehkä osallistuisi siihen resurssien vähyyden tai maantieteellisen etäisyyden vuoksi. Kyseisen osaston säännösten tavoitteena on näin ollen vahvistaa velkojien asemaa menettelyssä. Tämä saadaan aikaan varmistamalla velkojatoimikunnan perustaminen yleisen velkojainkokouksen suostumuksella ja säätämällä yhdenmukaistamisen vähimmäistasoa koskevista säännöistä, jotka liittyvät keskeisiin näkökohtiin, kuten jäsenten nimittämiseen sekä velkojatoimikunnan kokoonpanoon, työmenetelmiin, toimintaan ja sen jäsenten henkilökohtaiseen vastuuseen.

Ehdotetun direktiivin 58 artiklassa käsitellään velkojatoimikunnan perustamista koskevia vaatimuksia vahvistamalla periaate, jonka mukaan velkojatoimikunnan perustamisesta olisi päätettävä yleisessä velkojainkokouksessa. Tämän artiklan nojalla jäsenvaltiot voivat myös antaa velkojille mahdollisuuden perustaa velkojatoimikunta siitä alkaen, kun maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista haetaan (ja ennen menettelyn aloittamista). Samalla jäsenvaltioiden on varmistettava, että ensimmäistä yleistä velkojainkokousta pyydetään päättämään velkojatoimikunnan toiminnan jatkamisesta ja sen kokoonpanosta. Lisäksi jäsenvaltioille annetaan harkintavalta säätää kansallisessa lainsäädännössä, ettei maksukyvyttömyysmenettelyissä ole mahdollista perustaa velkojatoimikuntaa, jos tällaisen toimikunnan perustamisesta ja toiminnasta aiheutuvat kustannukset ovat suhteettoman korkeat sen tuottamaan arvoon nähden.

Ehdotetun direktiivin 59 artiklassa säädetään velkojatoimikunnan jäsenten nimittämismenettelystä ja velkojien tasapuolista edustusta velkojatoimikunnassa koskevista vaatimuksista.

Sen 60 artiklassa säädetään periaatteesta, jonka mukaan velkojatoimikunta edustaa yksinomaan kaikkien velkojien etuja ja toimii selvittäjästä riippumattomasti. Tämän artiklan mukaan jäsenvaltiot voivat myös pitää voimassa kansalliset säännökset, joiden nojalla voidaan perustaa useampi kuin yksi velkojatoimikunta edustamaan eri velkojaryhmiä. Ehdotetun direktiivin 61 ja 62 artiklassa säädetään velkojatoimikunnan jäsenten lukumäärästä ja jäsenen erottamista ja korvaamista koskevista edellytyksistä.

Sen 63 artiklassa määritellään velkojatoimikunnan vähimmäistason työjärjestelyt, mukaan lukien äänestysmenettelyt.

Sen 64 artiklassa säädetään velkojatoimikunnan tehtävistä sekä vähimmäisoikeuksista, -velvollisuuksista ja -valtuuksista, kuten oikeudesta tulla kuulluksi maksukyvyttömyysmenettelyssä, velvollisuudesta valvoa selvittäjää ja valtuuksista pyytää ulkopuolista neuvontaa tietyissä asioissa.

Ehdotetun direktiivin 65 artiklassa määritellään vaatimukset, jotka koskevat velkojatoimikunnalle sen oikeuksien käyttämisestä ja tehtävistä aiheutuvia kuluja sekä jäsenten palkkioita.

Velkojatoimikunnan jäseniin sovelletaan myös 66 artiklan mukaisia erityisiä vastuusäännöksiä.

Lisäksi 67 artiklassa myönnetään muutoksenhakuoikeus velkojatoimikunnan päätöksiin, jos velkojatoimikunnalle on kansallisessa lainsäädännössä myönnetty valtuudet hyväksyä päätöksiä.

Ehdotetun direktiivin VIII osastossa käsitellään toimenpiteitä, joilla lisätään avoimuutta maksukyvyttömyysmenettelyjä koskevasta kansallisesta lainsäädännöstä. Siinä veloitetaan jäsenvaltiot laatimaan sijoittajia varten selkeästi määritelty vakiomuotoinen esite, joka sisältää käytännön tietoa maksukyvyttömyysmenettelyjä koskevan kansallisen lainsäädännön pääpiirteistä, ja päivittämään sitä säännöllisesti. Tämä esite on asetettava saataville Euroopan oikeusportaalissa. Osana siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellisen verkoston²⁹ toimittamaa sisältöä Euroopan oikeusportaalissa on jo saatavilla jonkin verran tietoa jäsenvaltioiden kansallisista maksukyvyttömyysjärjestelmistä. Näiden nykyisten kansallisten

²⁹ Neuvoston päätös, tehty 28 päivänä toukokuuta 2001, siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellisen verkoston perustamisesta (2001/470/EY). Euroopan oikeudellisen verkoston yhteydessä tuotettuja tietoja kansallisista maksukyvyttömyyslainsäädännöistä on saatavilla Euroopan oikeusportaalissa sivulla <https://e-justice.europa.eu/447/FI/insolvencybankruptcy?init=true>

tietosivujen sisältöä ei kuitenkaan ole yhdenmukaistettu siten, että sijoittajat voisivat helposti vertailla eri järjestelmiä.

Ehdotetun direktiivin 68 artiklassa säädetään avaintietoesitteen sisältöä ja julkaisemista koskevat vaatimukset. Avaintietoesitteessä olisi esitettävä maksukyvyttömyysmenettelyjä koskevan kansallisen lainsäädännön olennaiset piirteet.

Ehdotetun direktiivin IX osasto sisältää direktiiviehdotuksen loppusäännökset. Ehdotetun direktiivin 69 artiklassa säädetään direktiivin (EU) 2019/1023 30 artiklassa tarkoitetun uudelleenjärjestelyä ja maksukyvyttömyyttä käsittelevän komitean tehtävistä. Sen 70 artikla sisältää uudelleentarkastelulausekkeen, ja 71 artiklassa vahvistetaan ehdot, jotka koskevat ehdotetun direktiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä. Ehdotetun direktiivin 72 artiklassa vahvistetaan päivämäärä, jolloin ehdotettu direktiivi tulee voimaan, ja 73 artiklassa määritetään, kenelle ehdotettu direktiivi on osoitettu.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI**maksukyvyttömyyslainsäädännön tiettyjen näkökohtien yhdenmukaistamisesta**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon³⁰,ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon³¹,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- 1) Tämän direktiivin tavoitteena on edistää sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa ja poistaa perusvapauksien, kuten pääoman vapaan liikkuvuuden ja sijoittautumisvapauden, käytön tiellä olevia esteitä, jotka johtuvat kansallisten maksukyvyttömyyslainsäädäntöjen ja -menettelyjen välisistä eroista.
- 2) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2015/848³² tunnustetut maksukyvyttömyyslainsäädäntöjen merkittävät erot luovat esteitä sisämarkkinoille vähentämällä rajat ylittävien investointien houkuttelevuutta, mikä vaikuttaa niin unionin sisällä kuin kolmansiin maihin ja kolmansista maista tapahtuviin rajan ylittäviin pääoman siirtoihin.
- 3) Maksukyvyttömyysmenettelyillä varmistetaan rahoitus- ja talousvaikeuksissa olevien yritysten tai yrittäjien toiminnan hallittu alasajo tai uudelleenjärjestely. Nämä menettelyt ovat taloudellisten sijoitusten kannalta keskeisen tärkeitä, koska tällaisten sijoitusten lopullinen takaisinperintäarvo määräytyy niiden mukaan. Jäsenvaltioiden erilaiset säännöt ovat osaltaan lisänneet oikeudellista epävarmuutta ja maksukyvyttömyysmenettelyjen tulosten ennakoimattomuutta, mikä on aiheuttanut erityisesti rajat ylittävien investointien esteitä sisämarkkinoilla. Takaisinperintäarvojen ja maksukyvyttömyysmenettelyn toteuttamiseen tarvittavan ajan suuret erot eri jäsenvaltioissa heikentävät velkojen ja sijoittajien kustannusten ennakoitavuutta sisämarkkinoilla rajat ylittävissä tilanteissa.

³⁰ EUVL C [...], [...], s. [...].³¹ EUVL C [...], [...], s. [...].³² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/848, annettu 20 päivänä toukokuuta 2015, maksukyvyttömyysmenettelyistä (EUVL L 141, 5.6.2015, s. 19).

- 4) Tämän direktiivin tavoitteena oleva sisämarkkinoiden yhdentyminen maksukyvyttömyyslainsäädännön alalla on keskeinen väline Euroopan unionin pääomamarkkinoiden toiminnan tehostamiseksi ja myös yritysrahoituksen saatavuuden parantamiseksi. Sen vuoksi kansallisten maksukyvyttömyysmenettelyjen tietyillä aloilla on tarpeen vahvistaa vähimmäisvaatimukset, joilla on merkittävä vaikutus tällaisten menettelyjen tehokkuuteen ja kestoon ja erityisesti rajat ylittäviin maksukyvyttömyysmenettelyihin.
- 5) Maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvan omaisuuden (pesän) arvon suojaamiseksi velkojia varten kansallisissa maksukyvyttömyyslainsäädännöissä olisi oltava tehokkaita sääntöjä, jotka mahdollistavat velkojille haitallisten ja ennen maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista toteutettujen oikeustoimien kumoamisen (takaisinsaantikanteet). Koska takaisinsaantikanteilla pyritään kumoamaan oikeustoimesta maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvaan omaisuuteen kohdistuvat haitalliset vaikutukset, on asianmukaista käyttää merkityksellisenä ajankohtana tämän haitan syyn syntymisen eli oikeustoimen päätökseen saattamisen ajankohtaa eikä oikeustoimen aloittamisajankohtaa. Esimerkiksi sähköisen rahansiirron tapauksessa merkityksellisenä ajankohtana ei pitäisi käyttää ajankohtaa, jona velallinen määrää rahoituslaitoksen siirtämään rahat velkojalle (oikeustoimen aloittaminen) vaan pikemminkin ajankohtaa, jona summa hyvitetään velkojan tilille (oikeustoimen päätökseen saattaminen). Takaisinsaantikanteita koskevissa säännöissä olisi myös sallittava tällaisten oikeustoimien velkojille aiheuttaman vahingon korvaaminen pesälle.
- 6) Oikeustoimet, jotka voidaan riitauttaa takaisinsaantikanteita koskevien sääntöjen nojalla, olisi rajattava väljästi, jotta ne kattavat kaiken oikeusvaikutuksia aiheuttavan inhimillisen toiminnan. Velkojien yhdenvertaisen kohtelun periaate edellyttää, että tällaisiin oikeustoimiin olisi sisällytettävä myös toimimatta jättämiset, koska sillä, aiheutuuko velkojille haittaa jonkin osapuolen toiminnan vai toimimattomuuden vuoksi, ei ole merkitystä. On esimerkiksi samantekevää, luopuuko velallinen aktiivisesti saatavastaan vastapuolelta vai pysyykö se passiivisena ja hyväksyy saatavan vanhentumisen. Muita esimerkkejä toimimatta jättämisistä, joihin voi kohdistua takaisinsaantikanteita, ovat muun muassa kielteisen tuomion tai muun tuomioistuimen tai viranomaisen päätöksen riitauttamatta jättäminen tai teollis- ja tekijänoikeuden rekisteröimättä jättäminen. Samasta syystä peräyttämistä koskevat säännöt eivät saisi rajoittaa velallisen toteuttamiin oikeustoimiin, vaan niiden olisi katettava myös vastapuolen tai kolmannen osapuolen toteuttamat oikeustoimet. Toisaalta peräyttämistä koskevia sääntöjä olisi sovellettava ainoastaan velkojia vahingoittaviin oikeustoimiin.
- 7) Velallisen vastapuolen oikeutettujen odotusten suojaamiseksi oikeustoimen pätevyyteen tai täytäntöönpanokelpoisuuteen puuttumisen olisi oltava oikeassa suhteessa olosuhteisiin, joissa kyseinen oikeustoimi saatetaan päätökseen. Tällaisia olosuhteita ovat muun muassa velallisen tarkoitus, vastapuolen tieto oikeustoimesta tai oikeustoimen päätökseen saattamisen ja maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisen välinen aika. Sen vuoksi on tarpeen erottaa toisistaan useita erityisiä peräyttämisperusteita, jotka perustuvat yleisiin ja tavallisiin tosiseikkoihin ja joilla on tarkoitus täydentää takaisinsaantikanteiden yleisiä edellytyksiä. Puututtaessa oikeustoimen pätevyyteen tai täytäntöönpanokelpoisuuteen olisi myös kunnioitettava Euroopan unionin perusoikeuskirjassa vahvistettuja perusoikeuksia.
- 8) Takaisinsaantikanteiden yhteydessä olisi erotettava toisistaan oikeustoimet, joissa vastapuolen saatava on erääntynyt ja täytäntöönpanokelpoinen ja suoritettu vaaditulla

tavalla (vaatimuksen mukainen suoritus), ja oikeustoimet, joissa suoritus ei ole täysin velkojan vaatimuksen mukainen (vaatimusta vastaamaton suoritus). Vaatimuksia vastaamattomia suorituksia ovat erityisesti ennaikaiset maksut, saatavan maksaminen epätavallisilla maksuvälineillä, alun perin vakuudettomalle saatavalle myöhemmin asetettava vakuus, josta ei ollut jo sovittu alkuperäisessä velkasopimuksessa, irtisanomisoikeuden myöntäminen ilman irtisanomisaikaa tai muut muutokset, joista ei määrätä taustalla olevassa sopimuksessa, luopuminen oikeussuojakeinoista tai vastustamisesta tai riidanalaisten velkojen tunnustaminen. Vaatimuksen mukaisten suoritusten tapauksessa etuoikeuksiin perustuvaan peräyttämisperusteeseen voidaan vedota vain, jos sen oikeustoimen velkoja, joka voidaan julistaa pätemättömäksi, tiesi tai sen olisi pitänyt tietää transaktion ajankohtana, että velallinen on maksukyvytön.

- 9) Tietyt vaatimuksen mukaiset suoritukset, nimittäin oikeustoimet, jotka toteutetaan suoraan kohtuullista vastiketta vastaan pesän hyväksi, olisi jätettävä niiden oikeustoimien ulkopuolelle, jotka voidaan julistaa pätemättömiksi. Tällaisilla oikeustoimilla pyritään tukemaan velallisen liiketoiminnan tavanomaista päivittäistä toimintaa. Tämän poikkeuksen piiriin kuuluvien oikeustoimien olisi perustuttava sopimukseen, ja niissä olisi edellytettävä keskinäisten suoritusten suoraa mutta ei välttämättä samanaikaista vaihtoa, koska joissakin tapauksissa käytännön olosuhteet saattavat aiheuttaa väistämättömiä viivästyksiä. Tämä poikkeus ei kuitenkaan saisi kattaa luotonantoa. Lisäksi kyseisten oikeustoimien suoritusten ja vastasuoritusten olisi vastattava arvoltaan toisiaan. Vastasuorituksen olisi kuitenkin hyödytettävä pesää eikä kolmatta osapuolta. Tämän poikkeuksen olisi katettava erityisesti hyödykkeiden, palkkojen ja erityisesti oikeudellisten tai taloudellisten neuvonantajien palveluista veloittavien maksujen nopea maksaminen; velallisen päivittäisessä toiminnassa tarvittavien tavaroiden maksaminen käteis- tai korttimaksuilla; tavaroiden, tuotteiden tai palvelujen toimitusten maksaminen toimitusten vastaanottamisen yhteydessä; vakuusoikeuden luominen lainan ulosmaksamista vastaan; ja vastikkeellisten julkisten maksujen (esimerkiksi julkisten tilojen tai laitosten pääsymaksujen) nopea maksaminen.
- 10) Uusi tai väliaikainen rahoitus, jota myönnetään uudelleenjärjestely-yrityksen, kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/1023³³ II osaston mukaisen ennaltaehkäisevän maksukyvyttömyysmenettelyn, yhteydessä, olisi suojattava myöhemmissä maksukyvyttömyysmenettelyissä. Näin ollen etuoikeuksiin perustuvia takaisinsaantikanteita ei pitäisi voida nostaa tällaisen uuden tai väliaikaisen rahoituksen tarjoajille suoritettavia maksuja tai niille annettavia vakuuksia vastaan, jos kyseiset maksut tai vakuudet suoritetaan rahoituksen tarjoajien vaatimusten mukaisesti. Tällaisia maksuja tai vakuuksia olisi sen vuoksi pidettävä oikeustoimina, jotka toteutetaan suoraan kohtuullista vastiketta vastaan pesän hyväksi.
- 11) Tärkein seuraus siitä, että oikeustoimi julistetaan pätemättömäksi peräyttämismenettelyssä, on se, että osapuoli, jonka oikeustoimi on julistettu pätemättömäksi, on velvollinen korvaamaan pesälle tällaisesta oikeustoimesta aiheutuneen vahingon. Korvauksen olisi tapauksen mukaan katettava palkkiot ja korot

³³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1023, 20 päivänä kesäkuuta 2019, ennaltaehkäiseviä uudelleenjärjestelyjä koskevista puitteista, veloista vapauttamisesta ja elinkeinotoiminnan harjoittamiskiellosta sekä toimenpiteistä uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja veloista vapauttamista koskevien menettelyjen tehostamiseksi sekä direktiivin (EU) 2017/1132 muuttamisesta (direktiivi uudelleenjärjestelystä ja maksukyvyttömyydestä) (EUVL L 172, 26.6.2019, s. 18).

sovellettavan yleisen siviilioikeuden mukaisesti. Korvaus edellyttää saadun suorituksen arvoa vastaavan summan maksamista, jos suoritusta ei voida palauttaa pesään luontoissuorituksena.

- 12) Velalliseen lähipiiriin kuuluvat osapuolet, kuten sukulaiset, jos velallinen on luonnollinen henkilö, tai suhteessa velalliseen ratkaisevia tehtäviä hoitavat toimijat, jos velallinen on oikeushenkilö, ovat yleensä edullisessa asemassa velallisen taloudellista tilannetta koskevien tietojen suhteen. Väärinkäytösten estämiseksi olisi säädettävä lisätakeista. Sen vuoksi takaisinsaantikanteiden yhteydessä olisi otettava käyttöön oikeusolettamia siitä, että olosuhteet, joihin peräyttämisedellytykset perustuivat, olivat tiedossa, jos toinen sellaisen oikeustoimen osapuoli, joka voidaan julistaa pätemättömäksi, kuuluu velallisen lähipiiriin. Näiden olettamien olisi oltava kumottavissa, ja niillä olisi pyrittävä kääntämään todistustaakka pesän eduksi.
- 13) On erittäin tärkeää parantaa selvittäjien mahdollisuuksia tunnistaa ja jäljittää maksukyvyyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvat omaisuuserät, jotta maksukyvyyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvan omaisuuden arvo voidaan maksimoida. Selvittäjillä on tehtäviään hoitaessaan jo nyt pääsy tietoihin, jotka ovat osittain unionin lainsäädännön nojalla perustetuissa ja unionin tasolla yhteen liitetyissä julkisissa tietorekistereissä, kuten kaupparekisterien yhteenliittämisyjärjestelmässä (BRIS), maksukyvyyttömyysrekisterien yhteenliittämisyjärjestelmässä tai tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia koskevien rekisterien yhteenliittämisyjärjestelmässä (BORIS). Julkisissa tietokannoissa olevien tietojen käyttömahdollisuus ei kuitenkaan usein riitä sellaisten merkittävien omaisuuserien tunnistamiseksi ja jäljittämiseksi, jotka kuuluvat tai joiden pitäisi kuulua maksukyvyyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvaan omaisuuteen. Selvittäjillä on erityisesti käytännön ongelmia yrittäessään käyttää ulkomailla sijaitsevia omaisuusrekistereitä.
- 14) Tästä syystä on tarpeen antaa säännöksiä, joilla varmistetaan, että selvittäjät voivat tehtäviään suorittaessaan saada suoran tai välillisen pääsyn sellaisissa tietokannoissa oleviin tietoihin, jotka eivät ole julkisesti saatavilla.
- 15) Nopea ja suora pääsy keskitettyihin pankkitilirekistereihin tai tietojenhakujärjestelmiin on usein välttämätön maksukyvyyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvan omaisuuden arvon maksimoimiseksi. Sen vuoksi olisi vahvistettava säännöt, joilla nimetyille maksukyvyyttömyysmenettelyissä toimivaltaisille jäsenvaltioiden tuomioistuimille annetaan suora pääsy keskitetyissä pankkitilirekistereissä tai tietojenhakujärjestelmissä oleviin tietoihin. Jos jäsenvaltio myöntää pääsyn tilitietoihin keskitettyjen sähköisten tietojenhakujärjestelmien välityksellä, kyseisen jäsenvaltion olisi varmistettava, että tiedonhakujärjestelmien toiminnasta vastaava viranomainen raportoi nimetyille tuomioistuimille hakutuloksista välittömästi ja suodattamattomina.
- 16) Jotta kunnioitetaan oikeutta henkilötietojen suojaan ja oikeutta yksityisyyteen, suora ja välitön pääsy pankkitilirekistereihin olisi myönnettävä ainoastaan maksukyvyyttömyysmenettelyissä toimivaltaisille ja jäsenvaltioiden tätä varten nimeämille tuomioistuimille. Selvittäjien olisi sen vuoksi sallittava päästä pankkitilirekistereissä oleviin tietoihin vain välillisesti pyytämällä jäsenvaltionsa nimettyjä tuomioistuimia käyttämään pankkitilirekistereitä ja suorittamaan hakuja niistä.
- 17) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) XXXX/XX³⁴ [julkaisutoimisto: direktiivi, jolla korvataan direktiivi 2015/849] säädetään, että keskitetyt

³⁴

EUVL

automatisoidut mekanismit liitetään yhteen komission kehittämän ja ylläpitämän pankkitilirekisterien keskitetyn yhteyspisteen välityksellä. Kun otetaan huomioon sellaisten maksukyvyttömyystapausten kasvava merkitys, joilla on rajat ylittäviä vaikutuksia, ja kyseisten taloudellisten tietojen merkitys maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvan omaisuuden arvon maksimoimiseksi maksukyvyttömyysmenettelyissä, nimetyillä maksukyvyttömyysasioissa toimivaltaisilla kansallisilla tuomioistuimilla olisi oltava suora pääsy muiden jäsenvaltioiden keskitettyihin pankkitilirekistereihin ja mahdollisuus tehdä niistä hakuja direktiivin (EU) YYYY/XX [julkaisutoimisto: direktiivi, jolla korvataan direktiivi 2015/849] nojalla käyttöön otetun pankkitilirekisterien keskitetyn yhteyspisteen välityksellä.

- 18) Nimettyjen tuomioistuinten ja selvittäjien olisi käsiteltävä tämän direktiivin nojalla saatuja henkilötietoja sovellettavien tietosuojasääntöjen mukaisesti ainoastaan, jos se on tarpeen ja oikeasuhteista velallisen maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvien omaisuuserien tunnistamiseksi ja jäljittämiseksi.
- 19) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2015/849³⁵ varmistetaan, että henkilöille, jotka pystyvät osoittamaan oikeutetun edun, annetaan pääsy trusteeihin ja muun tyyppisiin oikeudellisiin järjestelyihin liittyviin tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia koskeviin tietoihin tietosuojasääntöjen mukaisesti. Tällaisille henkilöille annetaan pääsy tietoihin, jotka koskevat tosiasiallisen omistajan ja edunsaajan nimeä, syntymäkuukautta ja -vuotta, asuinmaata ja kansalaisuutta sekä hallussa olevan omistussuuden luonnetta ja laajuutta. On olennaisen tärkeää, että selvittäjät pääsevät nopeasti ja helposti käsiksi kyseisiin tietoihin, jotta ne voivat suorittaa tehtävänsä varojen jäljittämiseksi meneillään olevan maksukyvyttömyysmenettelyn yhteydessä. Sen vuoksi on tarpeen selventää, että tällaisessa tapauksessa selvittäjien pääsy tietoihin muodostaa oikeutetun edun. Selvittäjillä ei kuitenkaan pitäisi olla pääsyä laajempiin tietoihin kuin muilla osapuolilla, joilla on oikeutettu etu.
- 20) Sen varmistamiseksi, että varat voidaan rajat ylittävissä maksukyvyttömyysmenettelyissä jäljittää tehokkaasti, jäsenvaltiossa määrätyille selvittäjille olisi myönnettävä nopea pääsy omaisuusrekistereihin myös silloin, kun nämä rekisterit sijaitsevat toisessa jäsenvaltiossa. Sen vuoksi ulkomaisiin selvittäjiin sovellettavat pääsyä koskevat edellytykset eivät saisi olla tiukempia kuin kotimaisiin selvittäjiin sovellettavat edellytykset.
- 21) Maksukyvyttömyyteen perustuvan likvidaatian yhteydessä kansallisen maksukyvyttömyyslainsäädännön olisi mahdollistettava yrityksen omaisuuden muuttaminen rahaksi myymällä yritys tai sen osa toimintaa jatkavana yrityksenä. Myynnillä toimintaa jatkavana yrityksenä olisi tässä yhteydessä tarkoitettava liiketoiminnan siirtämistä kokonaan tai osittain hankkijalle siten, että yritys (tai sen osa) voi jatkaa toimintaansa taloudellisesti tuottavana yksikkönä. Myynti toimintaa jatkavana yrityksenä olisi ymmärrettävä sen vastakohtana, että yrityksen omaisuuserät myydään yksitellen (osina tapahtuva likvidatio).
- 22) Yleensä oletetaan, että likvidaatiossa voidaan saada takaisin suurempi arvo, jos yritys (tai sen osa) myydään toimintaa jatkavana yrityksenä sen sijaan, että yritys

³⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/849, annettu 20 päivänä toukokuuta 2015, rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY ja komission direktiivin 2006/70/EY kumoamisesta (EUVL L 141, 5.6.2015, s. 73).

likvidoidaan osina. Jotta edistetään yritysten myyntiä toimintaa jatkavina yrityksinä likvidaation yhteydessä, kansallisiin maksukyvyttömyysjärjestelmiin olisi sisällyttävä pre-pack-menettely, jossa talousvaikeuksissa oleva velallinen etsii valvojan avulla mahdollisia kiinnostuneita hankkijoita ja valmistelee yrityksen myyntiä toimintaa jatkavana yrityksenä ennen maksukyvyttömyysmenettelyn virallista aloittamista, jotta omaisuus voidaan muuttaa nopeasti rahaksi pian virallisen maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisen jälkeen. Pre-pack-menettelyn olisi koostuttava kahdesta vaiheesta, valmisteluvaiheesta ja likvidaatiovaiheesta.

- 23) Pre-pack-menettelyn tehokkaan hallinnoinnin varmistamiseksi tuomioistuimella, jossa tällainen menettely pannaan vireille, olisi myös oltava toimivalta päättää asioista, jotka liittyvät läheisesti yrityksen tai sen osan pre-pack-menettelyssä tapahtuvaan myyntiin.
- 24) Pre-pack-menettelyssä olisi varmistettava, että valmisteluvaiheessa nimetty valvoja voi ehdottaa myyntimenettelyn aikana saatua parasta tarjousta tuomioistuimen hyväksyttäväksi ainoastaan, jos valvoja ilmoittaa katsovansa, että osina tapahtuvan likvidaation velkojille tuottama arvo ei olisi selvästi suurempi kuin yrityksen (tai sen osan) myynnistä toimintaa jatkavana yrityksenä saatava markkinahinta. Toimivan yrityksen arvo on pääsääntöisesti suurempi kuin osina tapahtuvan likvidaation tuottama arvo, koska toimivan yrityksen arvo perustuu oletukselle siitä, että yritys jatkaa toimintaansa mahdollisimman vähin häiriöin, säilyttää näin velkojien, osakkeenomistajien ja asiakkaiden luottamuksen ja tuottaa edelleen tuloja. Sen vuoksi ei pitäisi edellyttää, että valvojan ilmoituksessa esitetään jokaisessa tapauksessa arvon määrittäminen. Valvojan olisi vain voitava kohtuudella päätellä, että myyntihinta ei ole merkittävästi alhaisempi kuin tuotto, joka voitaisiin saada takaisin osina tapahtuvan likvidaation avulla. Valvojalta tai selvittäjältä olisi kuitenkin edellytettävä tarkempaa valvontaa tapauksissa, joissa ainoan tarjouksen tekee velallisen lähipiiriin kuuluva osapuoli. Tällaisissa tilanteissa valvojan tai selvittäjän olisi hylättävä tarjous, jos se ei läpäise velkojien etua koskevaa testiä.
- 25) Sen varmistamiseksi, että yritys myydään pre-pack-menettelyssä korkeimpaan markkina-arvoon, jäsenvaltioiden olisi joko varmistettava tiukat kilpailuperusteisuutta, läpinäkyvyyttä ja oikeudenmukaisuutta koskevat vaatimukset valmisteluvaiheessa tai säädettävä, että tuomioistuin järjestää lyhyen julkisen huutokaupan menettelyn likvidaatiovaiheen aloittamisen jälkeen.
- 26) Jos jäsenvaltio päättää asettaa tiukkoja vaatimuksia valmisteluvaiheessa, valvojan (joka nimitetään myöhemmin likvidaatiovaiheessa selvittäjäksi) olisi varmistettava, että myyntimenettely perustuu kilpailuun ja on läpinäkyvä, oikeudenmukainen ja markkinastandardien mukainen. Markkinastandardien mukaisuus edellyttää tässä yhteydessä, että menettely on yhdenmukainen asianomaisen jäsenvaltion sulautumia ja yritysostoja koskevien vakiosääntöjen ja käytäntöjen kanssa. Tähän sisältyy mahdollisesti kiinnostuneiden osapuolten kutsuminen osallistumaan myyntimenettelyyn, samojen tietojen julkistaminen mahdollisille ostajille, kiinnostuneiden hankkijoiden huolellisuusvelvoitteen noudattamisen mahdollistaminen ja tarjousten hankkiminen kiinnostuneilta osapuolilta jäsenvaltion prosessin avulla.
- 27) Jos jäsenvaltio päättää säätää, että tuomioistuin järjestää julkisen huutokaupan likvidaatiovaiheen aloittamisen jälkeen, valvojan valmisteluvaiheessa valitsemaa tarjousta olisi käytettävä huutokaupassa lähtötarjouksena ('alustava viitetarjous'). Velallisen olisi voitava tarjota kannustimia alustavan viitetarjouksen tekijälle suostumalla erityisesti maksamaan kulukorvauksia tai keskeytysmaksuja, jos

julkisessa huutokaupassa valitaan parempi tarjous. Jäsenvaltioiden olisi kuitenkin varmistettava, että tällaiset kannustimet, joita velalliset antavat alustavan viitetarjouksen tekijöille valmisteluvaiheessa, ovat oikeasuhteisia eivätkä estä muita mahdollisesti kiinnostuneita tarjoajia osallistumasta julkiseen huutokauppaan likvidatiovaiheessa.

- 28) Maksukyvyttömyysmenettelyn aloittaminen ei saisi johtaa sellaisten sopimusten ennenaikaiseen irtisanomiseen, joiden nojalla osapuolilla on edelleen velvollisuuksia (täyttämättä olevat sopimukset) ja jotka ovat tarpeen liiketoiminnan jatkamiseksi. Niiden irtisanominen vaarantaisi kohtuuttomasti pre-pack-menettelyssä myytävän yrityksen tai sen osan arvon. Sen vuoksi olisi varmistettava, että kyseiset sopimukset siirretään velallisen liiketoiminnan tai sen osan hankkijalle silloinkin, kun velallisen vastapuoli ei anna kyseisiä sopimuksia koskevaa suostumusta. On kuitenkin tilanteita, joissa täyttämättä olevien sopimusten siirtoa ei voida kohtuudella edellyttää, esimerkiksi silloin, kun hankkija on sopimuksen vastapuolen kilpailija. Lisäksi tuomioistuimien voi täyttämättä olevan sopimuksen erillisessä arvioinnissa katsoa, että sopimuksen irtisanominen olisi velallisen yrityksen kannalta hyödyllisempää kuin sen siirtäminen, esimerkiksi jos sopimuksen siirtäminen aiheuttaisi yritykselle kohtuuttoman rasitteen. Tuomioistuimen ei kuitenkaan pitäisi sallia teollis- ja tekijänoikeuksien lisensseihin liittyvien täyttämättä olevien sopimusten irtisanomista, koska ne ovat yleensä myytävän liiketoiminnan keskeisiä osia.
- 29) Mahdollisuus käyttää etuosto-oikeuksia myyntimenettelyn aikana vääristäisi kilpailua pre-pack-menettelyssä. Mahdolliset tarjoajat saattaisivat jättäytyä pois tarjouskilpailusta sellaisten oikeuksien vuoksi, joiden perusteella heidän tarjouksensa voidaan hylätä haltijan harkinnan mukaan riippumatta tarjouksen tekemiseen käytetystä ajasta ja resursseista sekä tarjouksen taloudellisesta arvosta. Jotta voidaan varmistaa, että voittaneen tarjouksen hinta vastaa parasta mahdollista markkinahintaa, tarjoajille ei pitäisi myöntää etuosto-oikeuksia eikä tällaisia oikeuksia saisi käyttää tarjouskilpailumenettelyssä. Ennen pre-pack-menettelyn aloittamista myönnettyjen etuosto-oikeuksien haltijat olisi kutsuttava osallistumaan tarjouskilpailuun sen sijaan, että ne käyttävät etuosto-oikeuttaan.
- 30) Jäsenvaltioiden olisi sallittava vakuudellisten velkojien osallistua tarjousmenettelyyn pre-pack-menettelyssä siten, että ne tarjoavat vakuudellisten saataviensa määrän vastikkeeksi niiden omaisuuserien ostosta, joista niillä on vakuus (velan kuittaamiseen perustuva tarjous). Velan kuittaamiseen perustuvia tarjouksia ei kuitenkaan pitäisi käyttää tavalla, joka antaa vakuudellisille velkojille perusteettoman edun tarjousprosessissa esimerkiksi silloin, kun niiden velallisen omaisuuteen kohdistuvan vakuudellisen saatavan määrä ylittää liiketoiminnan markkina-arvon.
- 31) Tämä direktiivi ei saisi rajoittaa unionin kilpailulainsäädännön, erityisesti neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004³⁶, soveltamista eikä estää jäsenvaltioita panemasta täytäntöön kansallisia sulautumien valvontajärjestelmiä. Valitessaan parasta tarjousta valvojan olisi voitava ottaa huomioon kilpailuviranomaisten hyväksyntää edellyttävien tarjousten aiheuttamat sääntelyyn liittyvät riskit, ja valvoja voi kuulla kyseisiä viranomaisia, jos se sallitaan sovellettavissa säännöissä. Tarjoajien olisi jatkossakin oltava velvollisia antamaan kaikki tarvittavat tiedot näiden riskien arvioimiseksi ja toimittava hyvissä ajoin yhdessä toimivaltaisten kilpailuviranomaisten kanssa riskien lieventämiseksi. Menettelyjen onnistumisen todennäköisyyden lisäämiseksi olisi

³⁶ Neuvoston asetus (EY) N:o 139/2004, annettu 20 päivänä tammikuuta 2004, yrityskeskittymien valvonnasta (EY:n sulautuma-asetus) (EUVL L 24, 29.1.2004, s. 1).

edellytettävä, että valvoja hoitaa tehtävänsä tavalla, joka helpottaa vaihtoehtoisten tarjousten esittämistä, mikäli tarjoukseen liittyy tällaisia riskejä.

- 32) Johtajat valvovat oikeushenkilön liikeasioiden hoitoa, ja heillä on paras yleiskuva oikeushenkilön taloudellisesta tilanteesta. Tästä syystä johtajat ymmärtävät ensimmäisinä, että oikeushenkilö lähestyy maksukyvyttömyyttä tai on jo maksukyvytön. Johtajien myöhässä tekemät maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista koskevat hakemukset voivat johtaa siihen, että velkojien takaisin saama arvo pienenee, minkä vuoksi jäsenvaltioiden olisi velvoitettava johtajat hakemaan maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista tietyn määräajan kuluessa. Jäsenvaltioiden olisi myös määriteltävä, keitä johtajien velvollisuudet koskevat ja otettava tässä yhteydessä huomioon, että ”johtajan” käsitettä olisi tulkittava laajasti siten, että se kattaa kaikki henkilöt, joiden tehtävänä on tehdä, jotka tosiasiallisesti tekevät tai joiden tulisi tehdä oikeushenkilön johtamista koskevia keskeisiä päätöksiä.
- 33) Sen varmistamiseksi, että johtajat eivät lykkää omien etujensa vuoksi maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista koskevan hakemuksen tekemistä maksukyvyttömyyden merkeistä huolimatta, jäsenvaltioiden olisi annettava säännöksiä, joiden nojalla johtajat ovat siviilioikeudellisesti vastuussa tällaisen hakemuksen tekemistä koskevan velvollisuuden rikkomisesta. Tällöin johtajien olisi korvattava velkojille vahingot, jotka johtuvat oikeushenkilön takaisinperintäarvon heikkenemisestä verrattuna tilanteeseen, jossa hakemus olisi tehty ajoissa. Jäsenvaltioiden olisi voitava hyväksyä tai pitää voimassa kansallisia sääntöjä, jotka koskevat maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisen hakemiseen liittyvää johtajien siviilioikeudellista vastuuta ja jotka ovat tiukempia kuin tässä direktiivissä säädetyt säännöt.
- 34) Mikroyritykset ovat usein yhden henkilön yrityksiä tai pieniä henkilöyhtiöitä, joiden perustajilla, omistajilla tai jäsenillä ei ole rajoitetun vastuun suojaa ja jotka ovat siten alttiina rajoittamattomalle vastuulle liiketoimintaan liittyvistä veloista. Jos mikroyritykset toimivat oikeushenkilöinä, joilla on rajoitettu vastuu, rajoitetun vastuun suoja on yleensä näennäinen mikroyritysten omistajien kannalta, koska heidän odotetaan usein takaavan mikroyritysten liiketoimintaan liittyvät velat käyttämällä henkilökohtaisia varojaan vakuutena. Koska mikroyritykset ovat lisäksi erittäin riippuvaisia asiakkailtaan saamistaan maksuista, niillä on usein kassavirtaongelmia ja niihin kohdistuu suurempia maksukyvyttömyysriskejä, jotka johtuvat merkittävän liikekumppanin menettämisestä tai asiakkaiden maksujen viivästyneistä suorituksista. Lisäksi mikroyrityksillä on niukasti käyttöpääomaa, niiltä peritään korkeampia korkoja ja niiltä vaaditaan suurempia vakuuksia, mikä tekee rahoituksen hankkimisesta erityisesti taloudellisesti vaikeassa tilanteessa hankalaa tai jopa mahdotonta. Näin ollen ne voivat olla alttiimpia maksukyvyttömyydelle kuin suuremmat yritykset.
- 35) Kansalliset maksukyvyttömyyssäännöt eivät aina mahdollista maksukyvyttömien mikroyritysten asianmukaisesta ja oikeasuhteista kohtelua. Kun otetaan huomioon mikroyritysten erityispiirteet ja niiden erityistarpeet taloudellisesti vaikeassa tilanteessa ja erityisesti nopeampien, yksinkertaisempien ja kohtuuhintaisten menettelyjen tarve, kansallisella tasolla olisi laadittava erilliset maksukyvyttömyysmenettelyt tämän direktiivin säännösten mukaisesti. Vaikka yksinkertaistettuja likvidaatiomenettelyjä koskevia tämän direktiivin säännöksiä sovelletaan vain mikroyrityksiin, jäsenvaltioiden olisi voitava laajentaa niiden soveltamisalaa myös pieniin ja keskisuuriin yrityksiin, jotka eivät ole mikroyrityksiä.

- 36) On aiheellista varmistaa, että jäsenvaltiot voivat antaa yksinkertaistettujen likvidaatiomenettelyjen toteuttamisen ja valvonnan tehtäväksi toimivaltaiselle viranomaiselle, joka on joko tuomioistuin tai hallintoelin. Tämän valinnan tulisi perustua muun muassa jäsenvaltioiden hallinto- ja oikeusjärjestelmiin ja tuomioistuinten kapasiteettiin sekä tarpeeseen varmistaa menettelyjen kustannustehokkuus ja nopeus.
- 37) Maksujen keskeytymistä koskeva testi ja tasetesti ovat jäsenvaltioissa kaksi tavallista tekijää, jotka käynnistävät tavanomaisen maksukyvyttömyysmenettelyn. Tasetesti voi kuitenkin olla mikroyritysvelallisten kannalta toteuttamiskelvoton erityisesti silloin, kun velallinen on yksittäinen yrittäjä, koska tietoja ei ehkä ole riittävästi ja koska henkilökohtaisia varoja ja velkoja sekä yrityksen varoja ja velkoja ei ehkä ole erotettu selvästi toisistaan. Sen vuoksi yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn aloittamisen edellytyksenä olisi oltava se, että velkoja ei kyetä maksamaan niiden erääntyessä. Jäsenvaltioiden olisi myös määriteltävä tämän arviointiperusteen täyttymisen edellytykset, kunhan ne ovat selkeitä ja yksinkertaisia ja kyseisen mikroyrityksen on helppo saada ne tietoonsa.
- 38) Jotta mikroyrityksille voidaan luoda kustannustehokkaat ja nopeat yksinkertaistetut likvidaatiomenettelyt, käyttöön otettavien määräaikojen olisi oltava lyhyitä. Samoin kaikkiin menettelyvaiheisiin, kuten menettelyn aloittamiseen, saatavien ilmoittamiseen ja hyväksymiseen, maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvan omaisuuden määrittämiseen ja omaisuuden rahaksi muuttamiseen, liittyvät muodollisuudet olisi minimoitava. Yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn aloittamista olisi haettava vakiolomakkeella, ja kaikessa toimivaltaisen viranomaisen ja tapauksen mukaan selvittäjän ja menettelyn osapuolten välisessä viestinnässä olisi käytettävä sähköisiä välineitä.
- 39) Kaikkien mikroyritysten olisi voitava aloittaa menettely taloudellisten vaikeuksiensa ratkaisemiseksi ja saadakseen vapautuksen veloistaan. Yksinkertaistettuihin likvidaatiomenettelyihin pääsy ei saisi olla riippuvainen mikroyrityksen kyvystä maksaa tällaisten menettelyjen hallinnolliset kustannukset. Jäsenvaltioiden lainsäädännöissä olisi annettava säännöksiä yksinkertaistettujen likvidaatiomenettelyjen hallinnoinnista aiheutuvien kustannusten kattamiseksi silloin, kun velallisen varat ja tulonlähteet eivät riitä kattamaan näitä kustannuksia.
- 40) Yksinkertaistetuissa likvidaatiomenettelyissä selvittäjän määrääminen on yleensä tarpeetonta, koska mikroyritysten harjoittama liiketoiminta on yksinkertaista, minkä ansiosta toimivaltaisen viranomaisen voi valvoa sitä riittävästi. Sen vuoksi velallisen olisi säilytettävä määräysvalta omaisuuteensa ja päivittäiseen liiketoimintaansa. Jotta voidaan varmistaa, että yksinkertaistetut likvidaatiomenettelyt voidaan toteuttaa tuloksellisesti ja tehokkaasti, velallisen olisi menettelyn alkaessa ja sen aikana annettava tarkat, luotettavat ja täydelliset tiedot taloudellisesta tilanteestaan ja liiketoiminnastaan.
- 41) Mikroyritysvelallisen olisi voitava hyötyä yksittäisten täytäntöönpanotoimien keskeyttämisestä, jotta voidaan säilyttää maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvan omaisuuden arvo ja varmistaa menettelyn oikeudenmukainen ja hallittu toteuttaminen. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin sallia, että toimivaltaiset viranomaiset jättävät tarkasti määritellyissä tilanteissa tietyt saatavat keskeyttämisen ulkopuolelle.
- 42) Riidanalaisia saatavia olisi käsiteltävä tavalla, joka ei hankaloita tarpeettomasti mikroyritysten yksinkertaistettujen likvidaatiomenettelyjen toteuttamista. Jos riidanalaisia saatavia ei voida käsitellä nopeasti, saatavan riitauttamismahdollisuutta

voidaan käyttää tarpeettomien viivästysten aiheuttamiseen. Päätettäessä riidanalaisen saatavan käsittelystä toimivaltaiselle viranomaiselle olisi annettava valtuudet sallia yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn jatkaminen pelkästään riidattomien saatavien osalta.

- 43) Yksinkertaistettujen likvidaatiomenettelyjen yhteydessä ainoastaan velkojan tai selvittäjän, jos selvittäjä on määrätty, tulisi voida nostaa takaisinsaantikanteita. Kun toimivaltainen viranomainen päättää yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn muuttamisesta tavanomaiseksi maksukyvyttömyysmenettelyksi takaisinsaantimenettelyn toteuttamista varten, toimivaltaisen viranomaisen olisi punnittava erilaisia seikkoja, kuten takaisinsaantimenettelyn ennakoituja kustannuksia, kestoa ja monimutkaisuutta, omaisuuserien takaisinperinnän onnistumisen todennäköisyyttä ja kaikille velkojille odotettavissa olevia hyötyjä.
- 44) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että yksinkertaistetuissa likvidaatiomenettelyissä maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvat omaisuuserät voidaan muuttaa rahaksi julkisella sähköisellä pakkohuutokaupalla, jos toimivaltainen viranomainen katsoo, että tämä omaisuuden rahaksimuuttotapa on asianmukainen. Jäsenvaltioiden olisi tästä syystä varmistettava, että niiden alueella ylläpidetään tätä tarkoitusta varten yhtä tai useampaa sähköistä huutokauppajärjestelmää. Tämä velvoite ei saisi vaikuttaa niihin useisiin huutokauppapaikkoihin, joita eräissä jäsenvaltioissa on olemassa tietyn tyyppisten omaisuuserien sähköisiä pakkohuutokauppoja varten.
- 45) Huutokauppajärjestelmät, joita käytetään velallisten omaisuuden rahaksi muuttamiseen yksinkertaistetuissa likvidaatiomenettelyissä, olisi liitettävä yhteen Euroopan oikeusportaalin kautta. Euroopan oikeusportaalin olisi toimittava sähköisenä keskusyhteyspisteenä kansallisessa järjestelmässä tai kansallisissa järjestelmissä suoritettaviin sähköisiin pakkohuutokauppoihin, tarjottava käyttäjille hakutoiminto sekä ohjattava heidät asiaankuuluville kansallisille verkkoalustoille, jos he aikovat osallistua tarjouskilpailuun. Määrittäessään kyseisen yhteenliittämisyjärjestelmän teknisiä eritelmiä täytäntöönpanosäädöksellä komission olisi ”kaksipilarisen lähestymistapansa”³⁷ mukaisesti esitettävä komission jo nykyisin tarjoamia ratkaisuja ja niiden uudelleenkäyttämahdollisuuksia koskevan analyysin tulos tai kartoitettava sellaisen mahdollisten kaupallisesti saatavilla olevien ratkaisujen markkinat, joita voidaan käyttää sellaisenaan tai jotka edellyttävät vain vähäistä mukauttamista.
- 46) Jos velallinen, joka on rajoittamattoman vastuun mikroyritys, tulee maksukyvyttömäksi, velallisen veloista henkilökohtaisesti vastuussa olevien yksityishenkilöiden ei pitäisi olla henkilökohtaisesti vastuussa saatavista, jotka ovat maksamatta velallisen maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvan omaisuuden likvidaation jälkeen. Sen vuoksi jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että yksinkertaistetuissa likvidaatiomenettelyissä yrittäjävelalliset sekä ne rajoittamattoman vastuun mikroyrityksen perustajat, omistajat tai jäsenet, jotka ovat henkilökohtaisesti vastuussa yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn kohteena olevan mikroyrityksen veloista, vapautetaan täysimittaisesti veloistaan. Tällaista veloista vapauttamista myönnettäessä jäsenvaltioiden olisi sovellettava direktiivin (EU) 2019/1023 III osastoa soveltuvin osin.

³⁷ Digitaalisten ratkaisujen osalta kaksipilarisessa lähestymistavassa on kyse olemassa olevien ratkaisujen, myös yritysten rakenneosien, uudelleenkäytöstä ennen kuin harkitaan valmiita markkinaratkaisuja. Ratkaisujen räätälöity kehittäminen on viimeinen vaihtoehto. Ks. asiakirja *European Commission digital strategy – Next generation digital Commission*, C(2022) 4388 final, s. 13.

- 47) Maksukyvyttömyysmenettelyissä on tärkeää varmistaa oikeudenmukainen tasapaino velallisen ja velkojen etujen välillä. Velkojatoimikuntien avulla velkojat voivat osallistua paremmin maksukyvyttömyysmenettelyihin erityisesti tilanteissa, joissa velkojat muutoin eivät voisi osallistua menettelyihin erikseen resurssien vähyyden, saataviensa taloudellisen merkityksen tai maantieteellisen läheisyyden puutteen vuoksi. Velkojatoimikunnat voivat auttaa erityisesti ulkomaisia velkojia käyttämään oikeuksiaan paremmin ja varmistaa, että ulkomaisia velkojia kohdellaan oikeudenmukaisesti. Jäsenvaltioiden olisi sallittava velkojatoimikunnan perustaminen menettelyn aloittamisen jälkeen. Velkojatoimikunta olisi voitava perustaa ainoastaan, jos velkojat hyväksyvät sen. Jäsenvaltiot voivat myös sallia sen perustamisen ennen menettelyn aloittamista mutta sen jälkeen, kun maksukyvyttömyysmenettelyä on haettu. Tässä tapauksessa jäsenvaltioiden olisi kuitenkin säädettävä, että velkojen on hyväksyttävä yleisessä velkojainkokouksessa velkojatoimikunnan toiminnan jatkaminen ja kokoonpano. Jos velkojat eivät hyväksy kokoonpanoa, ne voivat myös perustaa uuden velkojatoimikunnan.
- 48) Velkojatoimikunnan perustamisesta ja toiminnasta aiheutuvien kustannusten olisi oltava oikeassa suhteessa sen tuottamaan arvoon. Velkojatoimikunnan perustaminen ei ole perusteltua sellaisissa tapauksissa, joissa sen perustamisesta ja toiminnasta aiheutuvat kustannukset ovat huomattavasti suuremmat kuin sen mahdollisesti tekemien päätösten taloudellinen merkitys. Tällainen tilanne voi syntyä, jos velkojia on liian vähän, jos suurimmalla osalla velkojista on vain pieni osuus velalliseen kohdistuvasta saatavasta tai jos maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvan omaisuuden odotettavissa oleva takaisinperintäarvo on huomattavasti pienempi kuin velkojatoimikunnan perustamisesta ja toiminnasta aiheutuvat kustannukset. Tällaisia tilanteita esiintyy erityisesti mikroyritysten maksukyvyttömyystapauksissa.
- 49) Jäsenvaltioiden olisi selvennettävä velkojatoimikunnan jäsenten vaatimuksia, velvollisuuksia ja nimitysmenettelyjä sekä velkojatoimikunnalle osoitettavia tehtäviä. Jäsenvaltioille olisi annettava mahdollisuus päättää, nimittääkö jäsenet yleinen velkojainkokous vai tuomioistuin. Jotta velkojatoimikunnan perustaminen ei viivästy aiheuttomasti, jäsenet olisi nimitettävä nopeasti. Jäsenvaltioiden olisi huolehdittava velkojen tasapuolisesta edustuksesta velkojatoimikunnassa ja varmistettava, että siihen voivat osallistua myös velkojat, joiden saatavaa ei ole vielä hyväksytty, sekä toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevat velkojat.
- 50) Velkojen tasapuolinen edustus velkojatoimikunnassa on erityisen tärkeää sellaisten vakuudettomien velkojen osalta, jotka ovat mikroyrityksiä tai pieniä tai keskisuuria yrityksiä ja jotka altistuvat myös maksukyvyttömyydelle, jos niiden velallisena oleva suuri yritys tulee maksukyvyttömäksi eikä niiden saatavia makseta nopeasti (dominovaikutus). Tällaisten velkojen asianmukaisella edustuksella velkojatoimikunnassa voitaisiin varmistaa, että takaisin saatujen varojen jaon yhteydessä ne saavat osuutensa nopeammin.
- 51) Yhtenä velkojatoimikunnan tärkeänä tehtävänä olisi oltava sen varmistaminen, että maksukyvyttömyysmenettelyt toteutetaan velkojen etuja suojaavalla tavalla. Velkojatoimikunta voi hoitaa tehtävänsä menettelyn tasapuolisuuden ja rehellisyyden valvonnassa tehokkaasti vain, jos velkojatoimikunta ja sen jäsenet toimivat selvittäjästä riippumattomasti ja ovat vastuussa ainoastaan toimikunnan perustaneille velkojille.
- 52) Velkojatoimikunnan jäsenmäärän olisi toisaalta oltava riittävän suuri, jotta toimikunta edustaa erilaisia näkemyksiä ja etuja, ja toisaalta sen olisi oltava suhteellisen

rajallinen, jotta se voi hoitaa tehtävänsä tehokkaasti ja oikea-aikaisesti. Jäsenvaltioiden olisi selvennettävä, milloin ja miten velkojatoimikunnan kokoonpanoa on muutettava. Kokoonpanon muuttaminen voi olla tarpeen, jos edustajat eivät enää pysty toimimaan ylipäänsä tai velkojien edun mukaisesti tai jos he haluavat erota velkojatoimikunnasta. Jäsenvaltioiden olisi myös selvennettävä velkojien edun vastaisesti toimineiden jäsenten erottamista koskevat edellytykset.

- 53) Velkojatoimikunnan jäsenet voivat järjestää toimikunnan työskentelyn harkintansa mukaan, kunhan työmenetelmät ovat lainmukaisia, läpinäkyviä ja tehokkaita. Jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi edellytettävä, että velkojatoimikunta määrittelee työmenetelmät, joissa täsmennetään, miten kokoukset järjestetään, ketkä voivat osallistua niihin ja äänestää niissä ja miten toimikunnan työn puolueettomuus ja luottamuksellisuus varmistetaan. Näissä työmenetelmissä olisi myös voitava määritellä työnantajien edustajien rooli ja avoimuus muita velkojia kohtaan. Velkojien olisi voitava osallistua ja äänestää sähköisesti tai siirtää äänioikeus kolmannelle henkilölle edellyttäen, että tämä henkilö on asianmukaisesti valtuutettu. Tästä mahdollisuudesta olisi hyötyä erityisesti muissa jäsenvaltioissa asuville velkojille.
- 54) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että tuomioistuimella on valtuudet päättää velkojatoimikunnan työmenetelmistä, jos niitä ei vahvisteta riipästi. Komission olisi vahvistettava vakioimuotoiset työmenetelmät, joilla helpotetaan velkojatoimikunnan tehtävää ja vähennetään tuomioistuinten tarvetta toimia tapauksissa, joissa työmenetelmiä ei ole vahvistettu.
- 55) Velkojatoimikunnalle olisi annettava riittävät oikeudet, jotta se voi hoitaa tehtävänsä tehokkaasti. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että velkojatoimikunta voi olla vuorovaikutuksessa selvittäjien, tuomioistuinten, velallisen, ulkopuolisten neuvonantajien ja edustamiensa velkojien kanssa, jotta se voi tarvittaessa muodostaa ja esittää näkemyksensä velkojia suoraan koskevista ja niiden kannalta merkityksellisistä asioista ja jotta tämä näkemys voidaan ottaa asianmukaisesti huomioon menettelyssä. Jäsenvaltiot voisivat myös antaa velkojatoimikunnalle valtuudet tehdä päätöksiä.
- 56) Koska velkojatoimikunnan toiminnasta aiheutuu kustannuksia, jäsenvaltioiden olisi määritettävä etukäteen, kuka ne maksaa. Jäsenvaltioiden olisi myös otettava käyttöön takeet sen estämiseksi, että velkojatoimikunnan kustannukset alentavat suhteettomasti maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvan omaisuuden takaisinperintäarvoa.
- 57) Velkojien kannustamiseksi liittymään velkojatoimikunnan jäseniksi jäsenvaltioiden olisi rajoitettava jäsenten henkilökohtaista siviilioikeudellista vastuuta heidän hoitaessaan tämän direktiivin mukaisia tehtäviä. Velkojatoimikunnan jäsenet, jotka toimivat vilpillisesti tai tuottamuksellisesti näitä tehtäviä hoitaessaan, voidaan kuitenkin erottaa ja saattaa vastuuseen toimistaan. Jäsenvaltioiden olisi säädettävä, että tällaisissa tapauksissa jäsenet ovat henkilökohtaisesti vastuussa väärinkäytöksen aiheuttamasta vahingosta.
- 58) Jotta voidaan lisätä avoimuutta kansallisten maksukyvyttömyysmenettelyjen keskeisistä ominaisuuksista ja auttaa erityisesti ulkomaisia velkojia arvioimaan, mitä tapahtuisi, jos niiden sijoitukset joutuisivat mukaan maksukyvyttömyysmenettelyyn, sijoittajille ja mahdollisille sijoittajille olisi annettava mahdollisuus saada helposti tähän liittyviä tietoja ennalta määrittelyssä, vertailukelpoisessa ja käyttäjäystävällisessä muodossa. Jäsenvaltioiden olisi laadittava ja asetettava yleisesti saataville vakioimuotoinen avaintietoesite. Tämä asiakirja on keskeisen tärkeä, jotta mahdolliset sijoittajat voivat tehdä pikaisen arvioinnin maksukyvyttömyysmenettelyjä koskevista säännöistä tietyssä jäsenvaltiossa. Asiakirjassa olisi oltava riittävästi

selityksiä, jotta lukija voi ymmärtää siinä olevat tiedot turvautumatta muihin asiakirjoihin. Avaintietoesitteessä olisi oltava erityisesti käytännön tietoja maksukyvyttömyysmenettelyn käynnistämisperusteista sekä toimista, joilla haetaan maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista tai ilmoitetaan saatava.

- 59) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011 mukaisesti.
- 60) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitteita, koska kansallisten maksukyvyttömyyskehysten eroavuudet aiheuttaisivat edelleen esteitä pääoman vapaan liikkuvuuden ja sijoittautumisvapauden käytölle, vaan tavoitteet voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
- 61) Tässä direktiivissä kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustettuja periaatteita, erityisesti oikeutta yksityis- ja perhe-elämän kunnioittamiseen (perusoikeuskirjan 7 artikla), oikeutta henkilötietojen suojaan (perusoikeuskirjan 8 artikla), ammatillista vapautta ja oikeutta tehdä työtä (perusoikeuskirjan 15 artikla), elinkeinovapautta (perusoikeuskirjan 16 artikla), omistusoikeutta (perusoikeuskirjan 17 artikla), työntekijöiden oikeutta saada tietoja ja tulla kuulluksi (perusoikeuskirjan 27 artikla) sekä oikeutta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin (perusoikeuskirjan 47 artiklan toinen kohta).
- 62) Tässä direktiivissä tarkoitettuun henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679³⁸. Tässä direktiivissä tarkoitettuun henkilötietojen käsittelyyn unionin toimielimissä ja muissa elimissä sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2018/1725³⁹.
- 63) Euroopan tietosuojavaltuutettua kuultiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1725 42 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja tämä on antanut lausuntonsa [julkaisutoimisto lisää julkaisupäivämäärän],

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I osasto

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

1. Tässä direktiivissä vahvistetaan yhteiset säännöt, jotka koskevat

³⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasäädös) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

³⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).

- a) takaisinsaantikanteita;
- b) maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvien omaisuuserien (pesä) jäljittämistä;
- c) pre-pack-menettelyjä;
- d) johtajien velvollisuutta tehdä maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista koskeva hakemus;
- e) mikroyritysten yksinkertaistettuja likvidaatiomenettelyjä;
- f) velkojatoimikuntia;
- g) jäsenvaltioiden laatimia avaintietoesitteitä maksukyvyttömyysmenettelyjä koskevan kansallisen lainsäädännön tietyistä osista.

2. Tätä direktiiviä ei sovelleta 1 kohdassa tarkoitettuihin menettelyihin silloin, kun ne koskevat velallisia, jotka ovat

- a) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/138/EY 13 artiklan 1 ja 4 alakohdassa määriteltyjä vakuutus- tai jälleenvakuutusyrityksiä;
- b) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa määriteltyjä luottolaitoksia;
- c) asetuksen (EU) N:o 575/2013 4 artiklan 1 kohdan 2 alakohdassa määriteltyjä sijoituspalveluyrityksiä tai 7 alakohdassa määriteltyjä yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä;
- d) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 2 artiklan 1 kohdassa määriteltyjä keskusvastapuolia;
- e) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 909/2014 2 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa määriteltyjä arvopaperikeskuksia;
- f) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/59/EU 1 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa lueteltuja muita rahoituslaitoksia ja yhteisöjä;
- g) kansallisen lainsäädännön mukaisia julkisyhteisöjä;
- h) luonnollisia henkilöitä, paitsi jos nämä ovat yrittäjiä tai veloista vapauttamista koskevien menettelyjen osalta niitä velallisina olevien rajoittamattoman vastuun mikroyritysten perustajia, omistajia tai jäseniä, jotka ovat henkilökohtaisesti vastuussa velallisen veloista.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan

- a) ’selvittäjällä’ direktiivin (EU) 2019/1023 26 artiklassa tarkoitettua oikeus- tai hallintoviranomaisen uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja veloista vapauttamista koskevia menettelyjä hoitamaan määräämää selvittäjää;
- b) ’tuomioistuimella’ jäsenvaltion lainkäyttöelintä;
- c) ’toimivaltaisella viranomaisella’ jäsenvaltion oikeus- tai hallintoviranomaista, joka vastaa yksinkertaistettujen likvidaatiomenettelyjen toteuttamisesta tai valvonnasta tai molemmista tämän direktiivin VI osaston mukaisesti;

- d) 'keskitetyillä pankkitilirekistereillä' keskitettyjä automatisoituja mekanismeja, kuten keskitettyjä rekistereitä tai keskitettyjä sähköisiä tietojenhakujärjestelmiä, jotka on otettu käyttöön direktiivin (EU) 2015/849 32 artiklan 1 kohdan mukaisesti;
- e) 'tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia koskevilla rekistereillä' direktiivin (EU) 2015/849 30 ja 31 artiklassa tarkoitettuja tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia koskevien tietojen kansallisia keskitettyjä rekistereitä;
- f) 'oikeustoimella' mitä tahansa ihmisen toimintaa, mukaan lukien toimimatta jättäminen, jolla on oikeusvaikutus;
- g) 'täyttämättä olevalla sopimuksella' velallisen ja yhden tai useamman vastapuolen välistä sopimusta, jonka nojalla osapuolilla on edelleen velvoitteita täyttämättä silloin, kun maksukyvyttömyysmenettely aloitetaan IV osastossa tarkoitettussa likvidaatiovaiheessa;
- h) 'velkojien etua koskevalla testillä' testiä, jonka läpäiseminen edellyttää, että velkoja ei joutuisi pre-pack-menettelyssä toteutettavan likvidaation seurauksena huonompaan asemaan kuin siinä tapauksessa, että osina tapahtuvassa likvidaatiossa sovellettaisiin likvidaatioon liittyvää tavanomaista maksunsaantijärjestystä;
- i) 'väliaikaisella rahoituksella' olemassa olevan tai uuden velkojan antamaa uutta rahoitustukea, joka käsittää vähintään pre-pack-menettelyn aikana annettun kohtuullisen rahoitustuen, joka on välittömästi tarpeen, jotta velallisen liiketoiminta tai sen osa voi jatkua tai jotta voidaan säilyttää kyseisen liiketoiminnan arvo tai lisätä sitä;
- j) 'mikroyrityksellä' komission suosituksen 2003/361/EY liitteessä tarkoitettua mikroyritystä;
- k) 'rajoittamattoman vastuun mikroyrityksellä' mikroyritystä, joka voi olla mutta jonka ei tarvitse olla erillinen oikeushenkilö ja jonka perustajilla, omistajilla tai jäsenillä ei ole rajoitetun vastuun antamaa suojaa;
- l) 'yrittäjällä' direktiivin (EU) 2019/1023 2 artiklan 1 kohdan 9 alakohdassa määriteltyä yrittäjää;
- m) 'täysimittaisella veloista vapauttamisella' i) sitä, että yrittäjien tai sellaisten henkilöiden, jotka ovat rajoittamattoman vastuun mikroyrityksen perustajia, omistajia tai jäseniä ja henkilökohtaisesti vastuussa kyseisen mikroyrityksen veloista, jäljellä olevien vapautettavissa olevien velkojen täytäntöönpano poissuljetaan, tai ii) sitä, että jäljellä oleva vapautettavissa oleva velka sellaisenaan peruutetaan osana yksinkertaistettua likvidaatiomenettelyä;
- n) 'takaisinmaksuohjelmalla' maksuohjelmaa, jossa täysimittaisesta veloista vapauttamisesta hyötyvä luonnollinen henkilö maksaa velkojille tietyt summat tiettyinä päivinä, tai säännöllisten siirtojen ohjelmaa, jossa velkojille siirretään tietty osa veloista vapauttamiseen kuuluvana aikana käytettävissä olevista kyseisen luonnollisen henkilön tuloista;
- o) 'velkojatoimikunnalla' sovellettavan maksukyvyttömyysmenettelyjä koskevan lainsäädännön mukaisesti nimitettyä velkojia edustavaa elintä, jolla on kyseisessä lainsäädännössä määritelty neuvoa-antavat ja muut valtuudet;

- p) 'pre-pack-menettelyllä' nopeutettua likvidaatiomenettelyä, joka mahdollistaa velallisen liiketoiminnan myynnin kokonaan tai osittain toimintaa jatkavana yrityksenä parhaan tarjouksen tehneelle tarjoajalle, jotta velallisen omaisuus voidaan likvidoida velallisen todetun maksukyvyttömyyden seurauksena;
- q) 'velallisen lähipiiriin kuuluvalla osapuolella' henkilöitä, myös oikeushenkilöitä, joilla on etuoikeutettu pääsy velallisen liiketoimia koskeviin ei-julkisiin tietoihin.

Jos velallinen on luonnollinen henkilö, lähipiiriin kuuluvat erityisesti:

- i) velallisen puoliso tai asuinkumppani;
- ii) velallisen tai hänen puolisonsa tai asuinkumppaninsa suoraan ylenevää tai alenevaa polvea olevat sukulaiset tai sisarukset sekä näiden henkilöiden puoliset tai asuinkumppanit;
- iii) velallisen taloudessa asuvat henkilöt;
- iv) henkilöt, jotka työskentelevät velallisen palveluksessa työsopimuksen nojalla ja joilla on pääsy ei-julkisiin tietoihin velallisen liiketoimista tai jotka muutoin suorittavat tehtäviä, joiden kautta heillä on mahdollisuus saada ei-julkisia tietoja velallisen liiketoimista, kuten neuvonantajat, tilintarkastajat tai notaarit;
- v) oikeushenkilöt, joissa velallinen tai joku tämän alakohdan i–iv alakohdassa tarkoitetuista henkilöistä on hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai suorittaa tehtäviä, jotka mahdollistavat ei-julkisten tietojen saamisen velallisen liiketoimista.

Jos velallinen on oikeushenkilö, lähipiiriin kuuluvat erityisesti:

- i) velallisen hallinto-, johto- tai valvontaelinten jäsenet;
- ii) oman pääoman haltijat, joilla on määräysvallan tuottava osuus velallisessa;
- iii) henkilöt, jotka suorittavat samankaltaisia tehtäviä kuin i alakohdassa tarkoitetut henkilöt;
- iv) henkilöt, jotka kuuluvat toisen alakohdan mukaisesti tämän alakohdan i, ii ja iii alakohdassa lueteltujen henkilöiden lähipiiriin.

3 artikla

Lähipiiriin kuulumisen kannalta merkityksellinen ajankohta

Ajankohta, jonka perusteella määritetään, kuuluuko osapuoli velallisen lähipiiriin, on

- a) II osastoa sovellettaessa päivä, jona takaisinsaantikanteen kohteena oleva oikeustoimi saatettiin päätökseen, tai kolme kuukautta ennen oikeustoimen päätökseen saattamista;
- b) IV osastoa sovellettaessa päivä, jona valmisteluvaihe alkaa, tai kolme kuukautta ennen valmisteluvaiheen alkamista.

II osasto

TAKAISINSAANTIKANTEET

1 luku

Takaisinsaantikanteita koskevat yleiset säännökset

4 artikla

Takaisinsaantikanteiden yleiset edellytykset

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ennen maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista päätökseen saatetut velkojia vahingoittavat toimet voidaan julistaa pätemättömiksi tämän osaston 2 luvussa säädetyin edellytyksin.

5 artikla

Suhde kansallisiin säännöksiin

Tämä direktiivi ei estä jäsenvaltioita antamasta tai pitämästä voimassa säännöksiä, jotka koskevat velkojia vahingoittavien oikeustoimien mitättömyyttä, pätemättömyyttä ja peräyttämistä maksukyvyttömyysmenettelyn yhteydessä, jos näillä säännöksillä suojellaan velkojia tehokkaammin kuin tämän osaston 2 luvun säännöksillä.

2 luku

Takaisinsaantikanteita koskevat erityiset edellytykset

6 artikla

Etuoikeudet

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että oikeustoimet, jotka hyödyttävät velkojaa tai velkojien ryhmää maksun tai vakuuden muodossa tai muulla tavoin, voidaan julistaa pätemättömiksi, jos ne on saatettu päätökseen
 - a) maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista koskevan hakemuksen jättämistä edeltävien kolmen kuukauden kuluessa, mikäli velallinen ei ole pystynyt maksamaan erääntyneitä velkojaan; tai
 - b) maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista koskevan hakemuksen jättämisen jälkeen.

Jos useat henkilöt ovat jättäneet samaa velallista koskevan maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista koskevan hakemuksen, ensimmäisen hyväksyttävän hakemuksen jättämisajankohtaa pidetään ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitetun kolmen kuukauden määräajan alkamisajankohtana.
2. Jos velkojan saatava on maksettu tai sille on asetettu vakuus asianmukaisesti, jäsenvaltioiden on varmistettava, että oikeustoimi voidaan julistaa pätemättömäksi ainoastaan, jos

- a) edellä 1 kohdassa säädetty edellytykset täyttyvät; sekä
- b) velkoja tiesi tai sen olisi pitänyt tietää, että velallinen ei pystynyt maksamaan erääntyneitä velkojaan tai että maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista koskeva hakemus on jätetty.

Velkojalla oletetaan olleen ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettu tieto, jos velkoja oli velallisen lähipiiriin kuuluva osapuoli.

3. Poiketen siitä, mitä 1 ja 2 kohdassa säädetään, jäsenvaltioiden on varmistettava, että seuraavia oikeustoimia ei voida julistaa pätemättömiksi:

- a) oikeustoimet, jotka toteutetaan suoraan kohtuullista vastiketta vastaan pesän hyväksi;
- b) vekselien tai sekkien avulla suoritettavat maksut, jos vekselistä tai sekistä johtuvat muihin vekseli- tai sekkivelallisiin, kuten hyväksyjiin, asettajiin tai maksajiin, kohdistuvat vastaanottajan saatavat eivät vekseleitä tai sekkejä sääntelevän lainsäädännön mukaan ole mahdollisia, mikäli vastaanottaja kieltäytyy velallisen suorittamasta maksusta;
- c) oikeustoimet, joihin ei sovelleta takaisinsaantikanteita direktiivin 98/26/EY ja direktiivin 2002/47/EY mukaisesti.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos kyseessä ovat ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettavat vekselien tai sekkien avulla suoritettavat maksut, viimeisen hyväksyjän tai, jos tämä on hyväksynyt vekselin kolmannen osapuolen puolesta, kolmannen osapuolen on palautettava vekselin tai sekin määrä, jos viimeinen hyväksyjä tai kolmas osapuoli tiesi tai sen olisi pitänyt tietää vekselin hyväksymis- tai hyväksyttämisaikana, että velallinen ei pysty maksamaan erääntyneitä velkojaan tai että maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista on haettu. Viimeisen hyväksyjän tai kolmannen osapuolen oletetaan tienneen tästä, jos ne olivat velallisen lähipiiriin kuuluvia osapuolia.

7 artikla

Vastikkeettomat tai ilmeisen riittämätöntä vastiketta vastaan toteutetut oikeustoimet

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että velallisen vastikkeettomat tai ilmeisen riittämätöntä vastiketta vastaan toteutetut oikeustoimet voidaan julistaa pätemättömiksi, jos ne on saatettu päätökseen yhden vuoden kuluessa ennen maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista koskevan hakemuksen jättämistä tai tällaisen hakemuksen jättämisen jälkeen.
2. Edellä olevaa 1 kohtaa ei sovelleta lahjoihin ja lahjoituksiin, joilla on vain symbolinen arvo.
3. Jos useat henkilöt ovat jättäneet samaa velallista koskevan maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista koskevan hakemuksen, ensimmäisen hyväksyttävän hakemuksen jättämisaikana pidetään 1 kohdassa tarkoitettua yhden vuoden määräajan alkamisajankohtana.

8 artikla

Oikeustoimet, joilla tahallisesti vahingoitetaan velkojia

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että oikeustoimet, joilla velallinen on tarkoituksellisesti vahingoittanut velkojia, voidaan julistaa pätemättömiksi, jos molemmat seuraavista edellytyksistä täyttyvät:
 - a) kyseiset toimet on saatettu päätökseen joko neljän vuoden kuluessa ennen maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista koskevan hakemuksen jättämistä tai tällaisen hakemuksen jättämisen jälkeen;
 - b) oikeustoimen toinen osapuoli tiesi tai sen olisi pitänyt tietää velallisen aikomuksesta vahingoittaa velkojia.Oikeustoimen toisella osapuolella oletetaan olleen ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettu tieto, jos osapuoli kuului velallisen lähipiiriin.
2. Jos useat henkilöt ovat jättäneet samaa velallista koskevan maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista koskevan hakemuksen, ensimmäisen hyväksyttävän hakemuksen jättämisaikankohdasta pidetään 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitetun neljän vuoden määräajan alkamisajankohtana.

3 luku

Takaisinsaantikanteiden vaikutukset

9 artikla

Yleiset vaikutukset

1. Jäsenvaltion on varmistettava, että tämän osaston 2 luvun mukaisesti pätemättömäksi julistetuista oikeustoimista johtuviin saataviin, oikeuksiin tai velvollisuuksiin ei voida vedota saatavan saamiseksi pesästä.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että pätemättömäksi julistetusta oikeustoimesta hyötynyt osapuoli on velvollinen korvaamaan kyseiselle pesälle kyseisen oikeustoimen velkojille aiheuttaman vahingon täysimääräisesti.

Siihen, että pätemättömäksi julistetusta oikeustoimesta johtuva etu ei ole enää saatavilla kyseisestä oikeustoimesta hyötyneen osapuolen omaisuudessa (edun lakkaaminen), voidaan vedota vain, jos kyseinen osapuoli ei ollut eikä sen olisi pitänyt olla tietoinen olosuhteista, joihin takaisinsaantikanne perustuu.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikkien pätemättömäksi julistettavissa olevasta oikeustoimesta johtuvien toiselta osapuolelta olevien saatavien vanhentumisaika on kolme vuotta maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamispäivästä.
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 2 kohdan ensimmäisen alakohdan mukainen täysimääräisen korvauksen saamista koskeva saatava voidaan siirtää velkojalle tai kolmannelle osapuolelle.
5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että osapuoli, joka on 2 kohdan ensimmäisen alakohdan nojalla velvollinen korvaamaan vahingon pesälle, ei voi kuitata tätä velvoitetta pesästä olevia saataviaan vastaan.
6. Tämä artikla ei vaikuta yleisen siviili- ja kauppaoikeuden mukaisiin kanteisiin, jotka koskevat pätemättömäksi julistettavissa olevan oikeustoimen velkojille aiheuttaman vahingon korvaamista.

10 artikla

Seuraukset pätemättömäksi julistetusta oikeustoimesta hyötynelle osapuolelle

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos ja siltä osin kuin pätemättömäksi julistetusta oikeustoimesta hyötynyt osapuoli korvaa pesälle kyseisestä oikeustoimesta aiheutuneen vahingon, kyseisen osapuolen saatavat, jotka maksettiin kyseisellä oikeustoimella, syntyvät uudelleen.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että pätemättömäksi julistetusta oikeustoimesta, joka saatettiin päätökseen velallisen kyseisen oikeustoimen maksaman suorituksen jälkeen tai samanaikaisesti sen kanssa, hyötynen osapuolen mahdollinen vastasuorite palautetaan pesästä, jos vastasuorite on edelleen saatavilla pesässä siten, että se voidaan erottaa muusta pesästä tai sen arvo sisältyy edelleen pesään.

Kaikissa tapauksissa, jotka eivät kuulu ensimmäisen alakohdan soveltamisalaan, pätemättömäksi julistetusta oikeustoimesta hyötynyt osapuoli voi vaatia korvausta vastasuoritteesta. Määritettäessä maksukyvyttömyysmenettelyn maksunsaantijärjestystä tämän saatavan katsotaan syntyneen ennen maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista.

11 artikla

Kolmansien osapuolten vastuu

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 9 artiklassa säädetty oikeudet ovat täytäntöönpanokelpoisia pätemättömäksi julistetusta oikeustoimesta hyötynen osapuolen perillistä tai muuta yleisseuraajaa vastaan.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 9 artiklassa säädetty oikeudet voidaan panna täytäntöön myös pätemättömäksi julistetun oikeustoimen toisen osapuolen yksittäistä seuraajaa vastaan, jos jokin seuraavista edellytyksistä täyttyy:
 - a) seuraaja hankki omaisuuserän vastikkeetta tai ilmeisen riittämätöntä vastiketta vastaan;
 - b) seuraaja tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää olosuhteista, joihin takaisinsaantikanne perustuu.

Seuraajan katsotaan tienneen ensimmäisen alakohdan b alakohdan mukaisista olosuhteista, jos se kuuluu pätemättömäksi julistetusta oikeustoimesta hyötynen osapuolen lähipiiriin.

12 artikla

Suhde muihin säädöksiin

1. Tämän osaston säännökset eivät vaikuta direktiivin (EU) 2019/1023 17 ja 18 artiklaan.

III osasto

MAKSUKYVYTTÖMYYSMENETTELYN PIIRIIN KUULUVIEN OMAISUUSERIEN JÄLJITTÄMINEN

1 luku

Nimettyjen tuomioistuinten pääsy pankkitilitietoihin

13 artikla

Nimetyt tuomioistuimet

1. Kunkin jäsenvaltion on nimettävä uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja veloista vapauttamista koskevia menettelyjä käsittelemään toimivaltaisten tuomioistuintensa keskuudesta ne tuomioistuimet, joilla on valtuudet päästä direktiivin (EU) 2015/849 32 a artiklan mukaisesti perustettuun jäsenvaltion kansalliseen keskitettyyn pankkitilirekisteriin ja tehdä siitä hakuja, jäljempänä 'nimetyt tuomioistuimet'.
2. Kunkin jäsenvaltion on ilmoitettava nimeämensä tuomioistuimet komissiolle viimeistään *[kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun direktiivi on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä]* sekä ilmoitettava komissiolle kaikista tätä koskevista muutoksista. Komissio julkaisee ilmoitetut tiedot *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

14 artikla

Nimettyjen tuomioistuinten pääsy tilitietoihin ja mahdollisuus tehdä niitä koskevia hakuja

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että nimetyillä tuomioistuimilla on vireillä olevassa maksukyvyttömyysmenettelyssä määrätyn selvittäjän pyynnöstä valtuudet päästä direktiivin (EU) 2015/849 32 a artiklan 3 kohdassa lueteltuihin tilitietoihin ja tehdä niitä koskevia hakuja suoraan ja välittömästi aina, kun se on tarpeen kyseisen menettelyn velallisen maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvien omaisuuserien tunnistamiseksi ja jäljittämiseksi, mukaan lukien omaisuuserät, joihin kohdistuu takaisinsaantikanteita.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että nimetyillä tuomioistuimilla on vireillä olevassa maksukyvyttömyysmenettelyssä määrätyn selvittäjän pyynnöstä valtuudet päästä suoraan ja välittömästi muissa jäsenvaltioissa saatavilla oleviin tilitietoihin ja tehdä niitä koskevia hakuja direktiivin (EU) YYYY/XX *[julkaisutoimisto: uusi rahanpesunvastainen direktiivi]* XX artiklan nojalla perustetun pankkitilirekisterien keskitetyn yhteyspisteen kautta aina, kun se on tarpeen kyseisen menettelyn velallisen maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvien omaisuuserien tunnistamiseksi ja jäljittämiseksi, mukaan lukien omaisuuserät, joihin kohdistuu takaisinsaantikanteita.
3. Nimetyillä tuomioistuimilla ei ole pääsyä niihin lisätietoihin, joita jäsenvaltiot pitävät tärkeinä ja vievät keskitettyihin pankkitilirekistereihin direktiivin (EU) 2015/849

32 a artiklan 4 kohdan nojalla, eivätkä nimetyt tuomioistuimet voi tehdä kyseisiä lisätietoja koskevia hakuja.

4. Sovellettaessa 1 ja 2 kohtaa tietoihin pääsy ja niitä koskevat haut katsotaan suoriksi ja välittömiksi myös silloin, kun keskitettyjä pankkitilirekistereitä ylläpitävät kansalliset viranomaiset toimittavat tilitiedot nimetyille tuomioistuimille viipymättä automaattisen mekanismin välityksellä edellyttäen, että mikään välittävä laitos ei voi puuttua pyydettyihin tai toimitettaviin tietoihin.

15 artikla

Nimettyjen tuomioistuinten tietoihin pääsyä ja tiedoista tekemiä hakuja koskevat edellytykset

1. Edellä olevan [14](#) artiklan mukainen pääsy tilitietoihin ja mahdollisuus tehdä niitä koskevia hakuja on ainoastaan nimetyn tuomioistuimen henkilöstön jäsenillä, jotka on erikseen ja tapauskohtaisesti nimitetty ja valtuutettu suorittamaan näitä tehtäviä.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että
 - a) nimettyjen tuomioistuinten henkilöstö noudattaa luottamuksellisuutta ja tietosuojaa koskevia korkeita ammatillisia vaatimuksia ja että henkilöstö on erittäin luotettavaa ja sillä on asianmukainen osaaminen;
 - b) nimettyjen tuomioistuinten pääsyä tilitietoihin ja niitä koskevien hakujen tekemistä tuetaan korkeiden teknologisten standardien mukaisilla tietoturvan takaavilla teknisillä ja organisatorisilla toimenpiteillä [14](#) artiklan mukaisesti.

16 artikla

Nimettyjen tuomioistuinten tietoihin pääsyn ja tiedoista tekemien hakujen valvonta

1. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että keskitettyjä pankkitilirekistereitä ylläpitävät viranomaiset huolehtivat lokin pitämisestä kaikista nimettyjen tuomioistuinten rekisterin käyttö- ja hakukerroista. Lokitietojen on sisällettävä erityisesti seuraavat:
 - a) asian viitenumero;
 - b) tiedustelun tai haun päivämäärä ja kellonaika,
 - c) tiedustelussa tai haussa käytettyjen tietojen tyyppi;
 - d) tulosten yksilölliset tunnistetiedot,
 - e) rekisteriä käyttävän nimetyn tuomioistuimen nimi;
 - f) tiedustelun tai haun suorittaneen nimetyn tuomioistuimen henkilöstön jäsenen ja tarvittaessa tiedustelun tai haun määränneen tuomarin tunnistetiedot ja mahdollisuuksien mukaan tiedustelun tai haun tulosten vastaanottajan tunnistetiedot.
2. Keskitettyjä pankkitilirekistereitä ylläpitävät viranomaiset tarkistavat 1 kohdassa tarkoitetut lokitiedot säännöllisesti.
3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja lokitietoja saa käyttää ainoastaan tämän direktiivin ja sovellettavista tietosuojaa koskevista unionin säädöksistä johtuvien velvoitteiden noudattamisen valvontaan. Valvonnassa on tarkistettava pyynnön hyväksyttävyyden ja henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuus sekä se, että henkilötietojen eheys ja luottamuksellisuus on varmistettu. Lokitiedot suojataan asianmukaisin toimin

luvattoman pääsyn estämiseksi ja poistetaan viiden vuoden kuluttua niiden luomisesta, paitsi jos niitä tarvitaan jo aloitetuissa valvontamenettelyissä.

2 luku

Selvittäjien pääsy tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia koskeviin tietoihin

17 artikla

Selvittäjien pääsy tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia koskeviin tietoihin

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että selvittäjät, jotka tunnistavat ja jäljittävät sen maksukyvyttömyysmenettelyn kannalta merkityksellisiä varoja, jota varten ne on määrätty, saavat oikea-aikaisesti käyttöönsä direktiivin (EU) 2015/849 30 artiklan 5 kohdan toisessa alakohdassa ja 31 artiklan 4 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetut tiedot, joita säilytetään jäsenvaltioissa perustetuissa tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia koskevissa rekistereissä ja jotka ovat saatavilla direktiivin (EU) 2015/849 30 artiklan 10 kohdan ja 31 artiklan 9 kohdan mukaisesti perustetun tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia koskevien rekisterien yhteenliittämisjärjestelmän kautta.
2. Selvittäjien tämän artiklan 1 kohdan mukainen pääsy tietoihin muodostaa oikeutetun edun aina, kun pääsy on tarpeen vireillä olevan maksukyvyttömyysmenettelyn velallisen maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvien omaisuuserien tunnistamiseksi ja jäljittämiseksi, ja pääsy rajoittuu seuraaviin tietoihin:
 - a) laillisen omistajan nimi, syntymäkuukausi ja -vuosi, asuinmaa ja kansalaisuus;
 - b) hallussa olevan omistusosuuden luonne ja laajuus.

3 luku

Selvittäjien pääsy kansallisiin omaisuusrekistereihin

18 artikla

Selvittäjien pääsy kansallisiin omaisuusrekistereihin

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että riippumatta siitä, missä jäsenvaltiossa selvittäjät on määrätty, niillä on suora ja nopea pääsy liitteessä lueteltuihin niiden alueella sijaitseviin kansallisiin omaisuusrekistereihin, jos tällaisia rekistereitä on käytettävissä.
2. Liitteessä lueteltuihin kansallisiin omaisuusrekistereihin pääsyn osalta kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että toisessa jäsenvaltiossa määrättyihin selvittäjiin ei sovelleta sellaisia rekistereihin pääsyn edellytyksiä, jotka ovat oikeudellisesti tai tosiasiallisesti epäedullisempia kuin kyseisessä jäsenvaltiossa määrätuille selvittäjille asetetut edellytykset.

IV osasto

PRE-PACK-MENETTELYT

1 luku

Yleiset säännökset

19 artikla

Pre-pack-menettelyt

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että pre-pack-menettelyt koostuvat seuraavista kahdesta peräkkäisestä vaiheesta:
 - a) valmisteluvaihe, jonka tarkoituksena on löytää soveltuva ostaja velallisen liiketoiminnalle tai sen osalle;
 - b) likvidaatiovaihe, jonka tarkoituksena on hyväksyä ja toteuttaa velallisen liiketoiminnan tai sen osan myynti ja jakaa tuotot velkojille.
2. Pre-pack-menettelyn on täytettävä tässä osastossa säädetyt edellytykset. Jäsenvaltioiden on sovellettava kaikkiin muihin seikkoihin, muun muassa maksunsaantijärjestykseen ja kertyneen tuoton jakamista koskeviin sääntöihin, likvidaatiomenettelyjä koskevia kansallisia säännöksiä edellyttäen, että ne ovat unionin oikeuden mukaisia, tässä osastossa säädetyt säännöt mukaan luettuina.

20 artikla

Suhde unionin muihin säädöksiin

1. Edellä [19](#) artiklan 1 kohdassa tarkoitettu likvidaatiovaihe katsotaan asetuksen (EU) 2015/848 2 artiklan 4 kohdassa määritellyksi maksukyvyttömyysmenettelyksi. Jäljempänä [22](#) artiklassa tarkoitettuja valvojia voidaan pitää asetuksen (EU) 2015/848 2 artiklan 5 kohdassa määriteltynä selvittäjinä.
2. Sovellettaessa neuvoston direktiivin 2001/23/EY⁴⁰ 5 artiklan 1 kohtaa likvidaatiovaihe katsotaan konkurssi- tai maksukyvyttömyysmenettelyksi, joka on pantu vireille luovuttajan varojen likvidoimiseksi toimivaltaisen viranomaisen valvonnassa.

21 artikla

Toimivalta pre-pack-menettelyissä

Tuomioistuimella, joka on toimivaltainen pre-pack-menettelyssä, on yksinomainen toimivalta asioissa, jotka liittyvät velallisen liiketoiminnan tai sen osan pre-pack-menettelyssä toteutettavan myynnin laajuuteen ja [28](#) artiklassa tarkoitettuihin velkoihin ja vastuisiin kohdistuviin vaikutuksiin.

⁴⁰ Neuvoston direktiivi 2001/23/EY, annettu 12 päivänä maaliskuuta 2001, työntekijöiden oikeuksien turvaamista yrityksen tai liikkeen taikka yritys- tai liiketoiminnan osan luovutuksen yhteydessä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä (EYVL L 82, 22.3.2001, s. 16).

2 luku

Valmisteluvaihe

22 artikla

Valvoja

1. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että tuomioistuin nimittää velallisen pyynnöstä valvojan.

Valvojan nimittäminen käynnistää [19](#) artiklan 1 kohdassa tarkoitetun valmisteluvaiheen.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että valvoja
 - a) dokumentoi myyntimenettelyn kaikki vaiheet ja raportoi niistä;
 - b) perustelee, miksi se katsoo myyntimenettelyn olevan kilpailuun perustuva, avoin, oikeudenmukainen ja markkinastandardien mukainen;
 - c) suosittelee parhaan tarjouksen tehnyttä tarjoajaa pre-pack-menettelyn hankkijaksi [30](#) artiklan mukaisesti;
 - d) ilmoittaa, katsooko se, että paras tarjous ei ole ilmeisessä ristiriidassa velkojien etua koskevan testin kanssa.

Ensimmäisessä alakohdassa luetellut valvojan toimet toteutetaan kirjallisesti, ja ne asetetaan kaikkien valmisteluvaiheeseen osallistuvien osapuolten saataville digitaalisessa muodossa ja oikea-aikaisesti.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että valvojiksi voidaan nimittää ainoastaan henkilöitä, jotka täyttävät molemmat seuraavista edellytyksistä:
 - a) ne täyttävät siinä jäsenvaltiossa, jossa pre-pack-menettely aloitetaan, selvittäjiin sovellettavat kelpoisuusvaatimukset;
 - b) ne voidaan tosiasiallisesti määrätä selvittäjiksi myöhemmässä likvidaatiovaiheessa.
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että velallinen säilyttää valmisteluvaiheessa määräysvallan omaisuuteensa ja päivittäiseen liiketoimintaansa.
5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että valvojalle maksettavan korvauksen maksaa
 - a) velallinen, jos myöhempää likvidaatiovaihetta ei toteuteta;
 - b) pesä ensisijaisena hallinnollisena kuluna, jos valmisteluvaiheen jälkeen toteutetaan likvidaatiovaihe.

23 artikla

Yksittäisten täytäntöönpanotoimien keskeyttäminen

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos velallinen on tilanteessa, jossa maksukyvyttömyys on todennäköinen, tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti maksukyvytön, velalliselle voidaan myöntää yksittäisten täytäntöönpanotoimien keskeytys direktiivin (EU) 2019/1023 6 ja 7 artiklan mukaisesti, mikäli se helpottaa pre-pack-menettelyn sujuvaa ja tehokasta

toteuttamista. Ennen yksittäisten täytäntöönpanotoimien keskeyttämistä koskevaa päätöstä on kuultava valvojaa.

24 artikla

Myyntimenettelyyn sovellettavat periaatteet

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että valmisteluvaiheessa toteutettava myyntimenettely on kilpailuun perustuva, läpinäkyvä, oikeudenmukainen ja markkinastandardien mukainen.
2. Jos myyntimenettelyssä saadaan vain yksi sitova tarjous, tarjouksen katsotaan vastaavan liiketoiminnan markkinahintaa.
3. Jäsenvaltiot voivat poiketa 1 kohdasta ainoastaan, jos tuomioistuimien järjestää likvidaatiovaiheessa julkisen huutokaupan [26](#) artiklan mukaisesti. Siinä tapauksessa [22](#) artiklan 2 kohdan b alakohtaa ei sovelleta.

3 luku

Likvidaatiovaihe

25 artikla

Selvittäjän määrääminen

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun likvidaatiovaihe käynnistetään, tuomioistuin määrää [22](#) artiklassa tarkoitetun valvojan selvittäjäksi.

26 artikla

Velallisen liiketoiminnan tai sen osan myynnin hyväksyminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun likvidaatiovaihe käynnistetään, tuomioistuin hyväksyy velallisen liiketoiminnan tai sen osan myymisen valvojan ehdottamalle hankkijalle edellyttäen, että valvoja on antanut lausunnon, jossa vahvistetaan, että valmisteluvaiheessa toteutettu myyntimenettely oli [22](#) artiklan 2 ja 3 kohdan sekä [24](#) artiklan 1 ja 2 kohdan vaatimusten mukainen.

Tuomioistuin ei hyväksy myyntiä, jos [22](#) artiklan 2 ja 3 kohdassa sekä [24](#) artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetyt edellytykset eivät täyty. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että viimeksi mainitussa tapauksessa tuomioistuin jatkaa maksukyvyttömyysmenettelyä.

2. Jos jäsenvaltiot soveltavat [24](#) artiklan 3 kohtaa, siinä tarkoitettu julkinen huutokauppa saa kestää enintään neljä viikkoa, ja se on aloitettava kahden viikon kuluessa likvidaatiovaiheen käynnistämisestä. Valvojan valitsemaa tarjousta on käytettävä alustavana viitetarjouksena julkisessa huutokaupassa. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että alustavan viitetarjouksen tehneelle tarjoajalle valmisteluvaiheessa myönnetty takeet, kuten kulujen korvaaminen tai keskeytysmaksut, ovat oikeasuhteisia eivätkä estä mahdollisesti kiinnostuneita osapuolia tekemästä tarjouksia likvidaatiovaiheessa.

Täyttämättä olevien sopimusten siirtäminen tai irtisanominen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että velallisen liiketoiminnan tai sen osan hankkijalle siirretään täyttämättä olevat sopimukset, jotka ovat välttämättömiä velallisen liiketoiminnan jatkamiseksi ja joiden keskeyttäminen johtaisi liiketoiminnan keskeytymiseen. Siirtäminen ei edellytä velallisen vastapuolen tai vastapuolten suostumusta.

Ensimmäistä alakohtaa ei sovelleta, jos velallisen liiketoiminnan tai sen osan hankkija on velallisen vastapuolen tai vastapuolten kilpailija.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tuomioistuin voi päättää irtisanoa 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut täyttämättä olevat sopimukset, jos jokin seuraavista edellytyksistä täyttyy:

- a) irtisanominen on velallisen liiketoiminnan tai sen osan edun mukaista;
- b) täyttämättä olevaan sopimukseen sisältyy julkisen palvelun velvoitteita, joiden osalta vastapuoli on viranomainen, ja velallisen liiketoiminnan tai sen osan hankkija ei täytä kyseisessä sopimuksessa määrättyjen palvelujen suorittamisen edellyttämiä teknisiä ja oikeudellisia velvoitteita.

Ensimmäisen alakohdan a alakohtaa ei sovelleta teollis- ja tekijänoikeuksien lisensejä koskeviin täyttämättä oleviin sopimuksiin.

3. Täyttämättä olevien sopimusten siirtämiseen tai irtisanomiseen sovelletaan sen jäsenvaltion lakia, jossa likvidaatiovaihe on aloitettu.

Pre-pack-menettelyllä hankitun liiketoiminnan velat ja vastuut

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että hankkija hankkii velallisen liiketoiminnan tai sen osan veloista ja vastuista vapaana, jollei hankkija nimenomaisesti suostu vastaamaan liiketoiminnan tai sen osan veloista ja vastuista.

Muutoksenhaun lykkäävää vaikutusta koskevat erityissäännöt

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että muutoksenhaulla tuomioistuimen päätöksiin, jotka koskevat lupaa velallisen liiketoiminnan tai sen osan myyntiin tai myynnin toteuttamista, voi olla lykkäävä vaikutus ainoastaan, jos muutoksenhakija on asettanut vakuuden, joka riittää kattamaan myynnin toteuttamisen keskeyttämisestä mahdollisesti aiheutuvat vahingot.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että muutoksenhaun käsittelevällä tuomioistuimella on harkintavalta vapauttaa muutosta hakeva luonnollinen henkilö kokonaan tai osittain vakuuden asettamisesta, jos se katsoo tällaisen vapautuksen asianmukaiseksi kyseiseen tapaukseen liittyvien olosuhteiden vuoksi.

4 luku

Pre-pack-menettelyn molempia vaiheita koskevat säännökset

30 artikla

Parhaan tarjouksen valintaperusteet

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että pre-pack-menettelyssä sovellettavat parhaan tarjouksen valintaperusteet ovat samat kuin likvidaatiomenettelyssä kilpaileviin tarjouksiin sovellettavat valintaperusteet.

31 artikla

Valvojan ja selvittäjän siviilioikeudellinen vastuu

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että valvoja ja selvittäjä ovat vastuussa vahingoista, joita niiden tämän osaston mukaisten velvoitteiden täyttämättä jättäminen aiheuttaa velkojille ja kolmansille osapuolille, joihin pre-pack-menettely vaikuttaa.

32 artikla

Velallisen lähipiiriin kuuluvat osapuolet myyntimenettelyssä

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että velallisen lähipiiriin kuuluvilla osapuolilla on oikeus hankkia velallisen liiketoiminta tai sen osa edellyttäen, että kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:
 - a) osapuolet ilmoittavat valvojalle ja tuomioistuimelle hyvissä ajoin suhteestaan velalliseen;
 - b) muut myyntimenettelyn osapuolet saavat riittävät tiedot velallisen lähipiiriin kuuluvien osapuolten olemassaolosta ja heidän suhteestaan velalliseen;
 - c) osapuolille, jotka eivät kuulu velallisen lähipiiriin, annetaan riittävästi aikaa tehdä tarjous.

Jäsenvaltiot voivat säätää, että jos ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitettua tiedonantovelvollisuutta osoitetaan rikotun, tuomioistuin peruuttaa [28](#) artiklassa tarkoitetut edut.

2. Jos velallisen lähipiiriin kuuluvan osapuolen tekemä tarjous on ainoa olemassa oleva tarjous, jäsenvaltioiden on otettava käyttöön lisätakeita velallisen liiketoiminnan tai sen osan myynnin hyväksymistä ja toteuttamista varten. Näihin takeisiin on sisällyttävä ainakin valvojan ja selvittäjän velvollisuus hylätä velallisen lähipiiriin kuuluvan osapuolen tarjous, jos tarjous ei läpäise velkojien etua koskevaa testiä.

33 artikla

Toimenpiteet velallisen liiketoiminnan tai sen osan arvon maksimoimiseksi

1. Jos tarvitaan väliaikaista rahoitusta, jäsenvaltioiden on varmistettava, että
 - a) valvoja tai selvittäjä toteuttaa tarvittavat toimenpiteet väliaikaisen rahoituksen saamiseksi mahdollisimman pienin kustannuksin;

- b) väliaikaisen rahoituksen antajilla on myöhemmissä maksukyvyttömyysmenettelyissä etuoikeus maksunsaantiin muihin velkoihin nähden, joiden saatavat muutoin olisivat maksunsaantijärjestyksessä vahvemmassa tai samassa asemassa;
 - c) väliaikaisen rahoituksen antajille voidaan myöntää myyntituloja koskevia vakuusoikeuksia takaisinmaksun varmistamiseksi;
 - d) jos kiinnostuneet tarjoajat antavat väliaikaista rahoitusta, se voidaan kuitata hyväksytyn tarjouksen perusteella maksettavasta hinnasta.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tarjoajille ei myönnetä etuosto-oikeuksia.
 3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos pre-pack-menettelyn kohteena olevan liiketoiminnan rasitteena on vakuusoikeuksia, velkojilla, jotka ovat kyseisten vakuusoikeuksien edunsaajia, on mahdollisuus kuitata saatavansa tarjouksessaan ainoastaan siinä tapauksessa, että näiden saatavien arvo on huomattavasti pienempi kuin liiketoiminnan markkina-arvo.

34 artikla

Velkojen etujen suojaaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että velkojilla ja velallisen liiketoiminnan oman pääoman haltijoilla on oikeus tulla kuulluiksi tuomioistuimessa ennen velallisen liiketoiminnan tai sen osan myynnin hyväksymistä tai toteuttamista.
Jäsenvaltioiden on vahvistettava yksityiskohtaiset säännöt ensimmäisen alakohdan mukaisen kuulemisoikeuden toteutumisen varmistamiseksi.
2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat säätää lailla, että seuraavilla ei ole oikeutta tulla kuulluiksi:
 - a) velkojat tai oman pääoman haltijat, jotka eivät saisi maksuja tai säilyttäisi etuja kansallisen lainsäädännön mukaisen likvidaatiomenettelyyn liittyvän tavanomaisen maksunsaantijärjestyksen mukaisesti;
 - b) täyttämättä olevien sopimusten velkojat, joiden saatavat velalliselta ovat syntyneet ennen velallisen liiketoiminnan tai sen osan myynnin hyväksymistä ja jotka on tarkoitus maksaa täysimääräisesti pre-pack-menettelyssä tehdyn tarjouksen ehtojen mukaisesti.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuusoikeudet vapautetaan pre-pack-menettelyissä samojen vaatimusten mukaisesti kuin likvidaatiomenettelyissä.
4. Jäsenvaltiot, joiden likvidaatiomenettelyissä vaaditaan vakuusoikeuksien vapauttamiseksi vakuudellisten saatavien haltijoiden suostumus, voivat luopua tällaisen suostumuksen vaatimisesta edellyttäen, että vakuusoikeudet liittyvät omaisuuseriin, jotka ovat välttämättömiä velallisen liiketoiminnan tai sen osan päivittäisen toiminnan jatkamiseksi, ja jokin seuraavista edellytyksistä täyttyy:
 - a) velkojat, joilla on vakuudellisia saatavia, eivät pysty osoittamaan, että pre-pack-menettelyssä tehty tarjous ei läpäise velkojen etua koskevaa testiä;
 - b) velkojat, joilla on vakuudellisia saatavia, eivät ole esittäneet (suoraan tai kolmannen osapuolen välityksellä) vaihtoehtoista sitovaa hankintatarjousta, jolla pesä voisi saada paremman takaisinperintäarvon kuin pre-pack-menettelyssä tehdyllä tarjouksella.

Kilpailuoikeudellisten menettelyjen vaikutus tarjouksen ajoitukseen tai toteutumiseen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos kilpailulainsäädäntöön perustuvasta menettelystä tai kilpailuviranomaisen kielteisestä päätöksestä aiheutuu huomattava valmisteluvaiheessa tehdyn tarjouksen viivästymisen riski, valvoja helpottaa vaihtoehtoisten tarjousten esittämistä.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että valvoja voi saada tietoja sovellettavista kilpailuoikeudellisista menettelyistä ja niiden tuloksista, jotka voivat vaikuttaa tarjouksen ajoitukseen tai toteutumiseen, erityisesti siten, että tarjoajat julkistavat tietoja tai että jäsenvaltiot myöntävät tarvittaessa vapautuksen, jonka nojalla valvoja voi vaihtaa tietoja kilpailuviranomaisten kanssa. Tältä osin valvojaa koskee täydellinen salassapitovelvollisuus.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos tarjoukseen liittyy 1 kohdassa tarkoitettu huomattava viivästymisriski, tarjousta ei oteta huomioon, mikäli molemmat seuraavat edellytykset täyttyvät:
 - a) kyseinen tarjous ei ole ainoa olemassa oleva tarjous;
 - b) pre-pack-menettelyssä kyseiselle tarjoajalle toteutettavan myynnin viivästymisen aiheuttaisi vahinkoa velallisen liiketoiminnalle tai sen osalle.

V osasto

**JOHTAJIEN VELVOLLISUUS HAKEA
MAKSUKYVYTTÖMYYSMENETTELYN ALOITTAMISTA
JA SIVIILIOIKEUDELLINEN VASTUU**

Velvollisuus hakea maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos oikeushenkilö tulee maksukyvyttömäksi, sen johtajat ovat velvollisia jättämään maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista koskevan hakemuksen tuomioistuimelle viimeistään kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun johtajat ovat tulleet tietoisiksi tai heidän voidaan kohtuudella olleen tietoisia siitä, että oikeushenkilö on maksukyvytön.

Johtajien siviilioikeudellinen vastuu

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että maksukyvyttömän oikeushenkilön johtajat ovat vastuussa velkojille [36](#) artiklassa säädetyn velvoitteen noudattamatta jättämisestä aiheutuneista vahingoista.
2. Edellä oleva 1 kohta ei vaikuta [36](#) artiklassa säädetyn, maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista koskevan hakemuksen jättämistä koskevan johtajien velvollisuuden rikkomisesta johtuvaa siviilioikeudellista vastuuta koskeviin kansallisiin sääntöihin, jotka ovat johtajien kannalta tiukempia.

VI osasto

MAKSUKYVYTTÖMIEN MIKROYRITYSTEN LIKVIDAATIO

1 luku

Yleiset säännöt

38 artikla

Mikroyritysten likvidaatiota koskevat säännöt

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että maksukyvyttömillä mikroyrityksillä on mahdollisuus käyttää yksinkertaistettuja likvidaatiomenettelyjä, jotka ovat tämän osaston säännösten mukaisia.
2. Mikroyritys katsotaan yksinkertaistettua likvidaatiomenettelyä varten maksukyvyttömäksi, jos se ei yleisesti kykene maksamaan velkojaan niiden erääntyessä. Jäsenvaltioiden on vahvistettava edellytykset, joiden täytyessä mikroyrityksen katsotaan olevan yleisesti kykenemätön maksamaan velkojaan niiden erääntyessä, ja varmistettava, että kyseiset edellytykset ovat selkeitä ja yksinkertaisia ja kyseisen mikroyrityksen on helppo saada ne tietoonsa.
3. Yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn aloittamista ja toteuttamista ei voida evätä sillä perusteella, että velallisella ei ole omaisuutta tai sen omaisuuserät eivät riitä kattamaan yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn kustannuksia.
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn kustannukset katetaan 3 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa.

39 artikla

Selvittäjä

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yksinkertaistetuissa likvidaatiomenettelyissä selvittäjä voidaan määrätä ainoastaan, jos molemmat seuraavista edellytyksistä täyttyvät:

- a) velallinen, velkoja tai velkojaryhmä pyytää selvittäjän määräämistä;
- b) selvittäjän toiminnasta aiheutuvat kustannukset voidaan rahoittaa pesästä tai selvittäjän määräämistä pyytänyt osapuoli voi maksaa ne.

40 artikla

Viestintätavat

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yksinkertaistetuissa likvidaatiomenettelyissä kaikki viestintä toimivaltaisen viranomaisen ja tapauksen mukaan selvittäjän ja tällaisten menettelyjen osapuolten välillä voidaan hoitaa sähköisin välinein direktiivin (EU) 2019/1023 28 artiklan mukaisesti.

2 luku

Yksinkertaistettujen likvidaatiomenettelyjen aloittaminen

41 artikla

Yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn aloittamista koskeva hakemus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että maksukyvyttömät mikroyritykset voivat tehdä toimivaltaiselle viranomaiselle hakemuksen yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn aloittamisesta.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikki maksukyvyttömän mikroyrityksen velkojat voivat jättää toimivaltaiselle viranomaiselle hakemuksen yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn aloittamisesta mikroyrityksen osalta. Asianomaiselle mikroyritykselle on annettava mahdollisuus vastata hakemukseen riitauttamalla se tai suostumalla siihen.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että mikroyritykset voivat hakea yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn aloittamista käyttämällä vakiolomaketta.
4. Edellä 3 kohdassa tarkoitetussa vakiolomakkeessa on voitava antaa muun muassa seuraavat tiedot:
 - a) jos mikroyritys on oikeushenkilö, velallisen nimi, rekisterinumero, sääntömääräinen kotipaikka ja postiosoite, jos eri kuin sääntömääräinen kotipaikka;
 - b) jos mikroyritys on yrittäjä, velallisen nimi, mahdollinen rekisterinumero ja postiosoite tai, jos osoite on salainen, velallisen syntymäpaikka ja -aika;
 - c) luettelo mikroyrityksen omaisuudesta;
 - d) hakuajankohtana mikroyrityksen tiedossa olevien mikroyrityksen velkojien nimi, osoite tai muut yhteystiedot;
 - e) luettelo mikroyritykseen kohdistuvista saatavista ja kunkin saatavan määrä pääoma ja tarvittaessa korko eriteltyinä, ja päivä, jona saatava on syntynyt, sekä päivä, jona se erääntyi, jollei se ole sama;
 - f) tieto siitä, vedotaanko saatavan osalta esinevakuusoikeuteen tai omistuksenpidätykseen, ja jos vedotaan, mitä omaisuutta vakuusoikeus koskee.
5. Komissio vahvistaa 3 kohdassa tarkoitetun vakiolomakkeen täytäntöönpanosäädöksillä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 69 artiklan [2](#) kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun velkoja jättää yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn aloittamista koskevan hakemuksen ja mikroyritys on ilmaissut suostumuksensa menettelyn aloittamiseen, mikroyrityksen on toimitettava tämän artiklan 4 kohdassa luetellut tiedot sekä 2 kohdassa tarkoitettu vastaus, jos se on saatavilla.
7. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun velkoja jättää yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn aloittamista koskevan hakemuksen ja toimivaltainen viranomainen aloittaa tällaisen menettelyn, vaikka mikroyritys vastustaa hakemusta tai ei vastaa siihen, mikroyrityksen on toimitettava tämän artiklan 4 kohdassa

luetellut tiedot viimeistään kahden viikon kuluttua menettelyn aloittamista koskevan ilmoituksen vastaanottamisesta.

42 artikla

Päätös yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn aloittamista koskevasta hakemuksesta

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltainen viranomainen tekee päätöksen yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn aloittamista koskevasta hakemuksesta kahden viikon kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta.
2. Yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn aloittamisesta voidaan kieltäytyä ainoastaan, jos yksi tai useampi seuraavista edellytyksistä täyttyy:
 - a) velallinen ei ole mikroyritys;
 - b) velallinen ei ole maksukyvytön tämän direktiivin 38 artiklan 2 kohdan mukaisesti;
 - c) toimivaltainen viranomainen, jolle hakemus jätettiin, ei ole asiassa toimivaltainen;
 - d) jäsenvaltiolla, jossa hakemus jätettiin, ei ole asiassa kansainvälistä toimivaltaa.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että mikroyritys tai mikroyrityksen velkoja voi riitauttaa yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn aloittamista koskevasta hakemuksesta tehdyn päätöksen tuomioistuimessa. Riitautuksella ei ole lykkäävää vaikutusta yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn aloittamiseen, ja tuomioistuimen on käsiteltävä se viipymättä.

43 artikla

Velallisen määräysvalta omaisuuteensa

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että velalliset, jotka aloittavat yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn, säilyttävät määräysvallan omaisuuteensa ja päivittäiseen liiketoimintaansa, jollei 2, 3 ja 4 kohdassa säädetyistä edellytyksistä muuta johdu.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos määrätään selvittäjä, toimivaltainen viranomainen täsmentää selvittäjän määräämistä koskevassa päätöksessä, siirretäänkö velallisen omaisuuden hallinnointia ja luovuttamista koskevat oikeudet ja velvollisuudet selvittäjälle.
3. Jäsenvaltioiden on täsmennettävä olosuhteet, joissa toimivaltainen viranomainen voi poikkeuksellisesti päättää kumota velallisen oikeuden hallinnoida ja luovuttaa varojaan. Tällaisen päätöksen on perustuttava tapauskohtaiseen arviointiin, jossa otetaan huomioon kaikki merkitykselliset oikeudelliset seikat ja tosiseikat.
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos velallisella ei enää ole oikeutta hallinnoida ja luovuttaa varojaan eikä selvittäjää määrätä, sovelletaan jotakin seuraavista:
 - a) varojen hallinnointia tai luovuttamista koskevat velallisen päätökset edellyttävät toimivaltaisen viranomaisen hyväksyntää, tai
 - b) toimivaltainen viranomainen antaa velkojalle oikeuden hallinnoida ja luovuttaa velallisen varoja.

Yksittäisten täytäntöönpanotoimien keskeyttäminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että velallisille voidaan myöntää yksittäisten täytäntöönpanotoimien keskeytys siitä lähtien, kun toimivaltainen viranomainen päättää aloittaa yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn, kyseisen menettelyn päättämiseen asti.
2. Jäsenvaltiot voivat säätää, että toimivaltainen viranomainen jättää saatavan velallisen tai velkojan pyynnöstä yksittäisten täytäntöönpanotoimien keskeyttämisen ulkopuolelle, jos molemmat seuraavista edellytyksistä täyttyvät:
 - a) täytäntöönpano ei todennäköisesti vaaranna velkojen oikeutettuja odotuksia, ja
 - b) keskeyttäminen aiheuttaisi kyseisen saatavan velkojalle kohtuutonta haittaa.

Yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn aloittamisen julkistaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn aloittamista koskevat tiedot julkaistaan asetuksen (EU) 2015/848 24 artiklassa tarkoitetussa maksukyvyttömyysrekisterissä mahdollisimman pian menettelyn aloittamisen jälkeen.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltainen viranomainen ilmoittaa velalliselle ja kaikille tunnetuille velkojille välittömästi yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn aloittamisesta erillisillä ilmoituksilla.

Ilmoitukseen on sisällyttävä erityisesti

- a) luettelo velalliseen kohdistuvista saatavista velallisen antaman ilmoituksen mukaisesti;
- b) velkojalle osoitettu kehoitus ilmoittaa saatavat, jotka eivät sisälly a alakohdassa tarkoitettuun luetteloon, tai oikaista saatavia koskevat virheelliset lausumat 30 päivän kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta;
- c) maininta siitä, että ilman velkojan lisätoimia a alakohdassa tarkoitettussa luettelossa esitetyt saatavat katsotaan asianomaisen velkojan ilmoittamiksi.

3 luku

Luettelo saatavista ja maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvan omaisuuden määrittäminen

Saatavien ilmoittaminen ja hyväksyminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että saatavat velalliselta katsotaan ilmoitetuiksi ilman asianomaisten velkojen lisätoimia, jos velallinen ilmoittaa nämä saatavat jossakin seuraavista toimittamistaan asiakirjoista:
 - a) velallisen jättämä yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn aloittamista koskeva hakemus;

- b) velallisen vastaus velkojan jättämään likvidaatiomenettelyn aloittamista koskevaan hakemukseen;
 - c) 41 artiklan [7](#) kohdan mukaisesti toimitetut tiedot.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että velkoja voi ilmoittaa saatavia, jotka eivät sisälly 1 kohdassa tarkoitettuihin asiakirjoihin, tai esittää vastalauseita tai huomautuksia johonkin kyseisistä asiakirjoista sisältyvistä saatavista 30 päivän kuluessa yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn aloittamispäivän julkaisemisesta maksukyvyttömyysrekisterissä tai, jos kyseessä on tunnettu velkoja, [45](#) artiklassa tarkoitetun erillisen ilmoituksen vastaanottamisesta sen mukaan, kumpi näistä ajankohdista on myöhäisempi.
 3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos velkoja ei esitä vastalauseita tai huomautuksia 2 kohdassa säädettyssä määräajassa, 1 kohdassa tarkoitettuihin asiakirjoihin sisältyvää saatavaa pidetään riidattomana ja se hyväksytään lopullisesti sellaisena kuin se on ilmoitettu asiakirjassa.
 4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltainen viranomainen tai selvittäjä, jos selvittäjä on määrätty, voi hyväksyä tai hylätä velkojan 1 kohdassa tarkoitettujen saatavien lisäksi esittämät saatavat 2 kohdan ja kansallisessa lainsäädännössä määriteltyjen asianmukaisten perusteiden mukaisesti.
 5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että joko toimivaltainen viranomainen tai tuomioistuin käsittelee riidanalaiset saatavat viipymättä. Toimivaltainen viranomainen voi päättää jatkaa yksinkertaistettua likvidaatiomenettelyä riidattomien saatavien osalta.

47 artikla

Takaisinsaantikanteet

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että takaisinsaantikanteita koskevia sääntöjä sovelletaan yksinkertaistetuissa likvidaatiomenettelyissä seuraavasti:

- a) takaisinsaantikanteiden toteuttaminen ja täytäntöönpano ei ole pakollista, vaan se jätetään velkojen tai tapauksen mukaan selvittäjän harkintavaltaan;
- b) velkojen päätös olla nostamatta takaisinsaantikanteita ei vaikuta velallisen siviili- tai rikosoikeudelliseen vastuuseen, jos myöhemmin havaitaan, että velallisen toimittamia tietoja varoista tai veloista on salattu tai väärennetty;
- c) toimivaltainen viranomainen voi muuttaa yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn tavanomaiseksi maksukyvyttömyysmenettelyksi, jos takaisinsaantimenettelyn toteuttaminen yksinkertaistetussa likvidaatiomenettelyssä ei olisi mahdollista maksukyvyttömyysmenettelyn kohteena olevien saatavien maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvan omaisuuden arvoon suhteutetun merkittävyyden ja takaisinsaantimenettelyn ennakoitun keston vuoksi.

48 artikla

Maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvan omaisuuden määrittäminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltainen viranomainen tai selvittäjä, jos selvittäjä on määrätty, vahvistaa lopullisen luettelon maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvista omaisuuseristä 41 artiklan 4 kohdan [c](#) alakohdassa tarkoitetun

velallisen toimittaman omaisuuserien luettelon ja sen jälkeen saatujen asiaankuuluvien lisätietojen perusteella.

2. Maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvaan omaisuuteen sisältyvät velallisen hallussa yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn alkaessa olevat omaisuuserät, tällaisen menettelyn aloittamista koskevan hakemuksen jättämisen jälkeen hankitut omaisuuserät sekä takaisinsaantikanteilla tai muilla toimilla takaisin perityt omaisuuserät.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos velallinen on yrittäjä, toimivaltainen viranomainen tai selvittäjä, jos selvittäjä on määrätty, täsmentää, mitkä omaisuuserät jätetään maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvan omaisuuden ulkopuolelle ja velallinen voi siten säilyttää itsellään.

4 luku

Omaisuuden muuttaminen rahaksi ja siitä saadun tuoton jakaminen

49 artikla

Päätös käytettävästä menettelystä

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun yksinkertaistetussa likvidaatiomenettelyssä on määritetty maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluva omaisuus ja laadittu luettelo velalliseen kohdistuvista saatavista, toimivaltainen viranomainen
 - a) muuttaa omaisuuserät rahaksi ja jakaa tästä saadun tuoton; tai
 - b) tekee 2 kohdan mukaisesti päätöksen yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn päättämisestä ilman omaisuuserien muuttamista rahaksi.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltainen viranomainen voi tehdä päätöksen yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn välittömästä päättämisestä ilman omaisuuserien muuttamista rahaksi ainoastaan, jos jokin seuraavista edellytyksistä täyttyy:
 - a) pesässä ei ole omaisuutta;
 - b) maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvien omaisuuserien arvo on niin alhainen, että se ei oikeuta niiden myynnin ja tuoton jakamisen aiheuttamia kustannuksia ja siihen kuluvaan aikaa;
 - c) kiinnitettyjen omaisuuserien ilmeinen arvo on pienempi kuin vakuusvelkojan tai -velkojen saatavien määrä, ja toimivaltainen viranomainen katsoo, että on perusteltua sallia kyseisten vakuusvelkojen ottaa omaisuuserät haltuunsa.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos toimivaltainen viranomainen muuttaa velallisen omaisuuserät rahaksi 1 kohdan a alakohdan mukaisesti, toimivaltainen viranomainen määrittelee myös menetelmät, joilla rahaksi muuttaminen toteutetaan. Muita keinoja kuin velallisen omaisuuden myynti sähköisessä julkisessa huutokaupassa voidaan valita ainoastaan, jos niiden käyttöä pidetään tarkoituksenmukaisempana omaisuuden luonteen tai menettelyn olosuhteiden vuoksi.

Sähköiset huutokauppajärjestelmät velallisen omaisuuden myymiseksi

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden alueelle perustetaan ja alueella pidetään yllä yhtä tai useampaa sähköistä huutokauppapaikkaa maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvan omaisuuden myymiseksi yksinkertaistetuissa likvidaatiomenettelyissä.
Jäsenvaltiot voivat säätää, että käyttäjät voivat myös tehdä velallisen omaisuuden myynnissä tarjouksia velallisen liiketoiminnan ostamisesta toimintaa jatkavana yrityksenä.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitettuja sähköisiä huutokauppapaikkoja käytetään aina, kun yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn kohteena oleva velallisen liiketoiminta tai omaisuus muutetaan rahaksi huutokaupalla.
3. Jäsenvaltiot voivat laajentaa 1 kohdassa tarkoitettujen sähköisten huutokauppajärjestelmien käytön koskemaan velallisen sellaisen liiketoiminnan tai omaisuuden myyntiä, joka on niiden alueella aloitetun muuntotyypisen maksukyvyttömyysmenettelyn kohteena.
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitettut sähköiset huutokauppapaikat ovat kaikkien sellaisten luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden saatavilla, joiden kotipaikka tai rekisteröintipaikka on kyseisen jäsenvaltion alueella tai toisen jäsenvaltion alueella. Huutokauppajärjestelmään pääsy voi edellyttää käyttäjän sähköistä tunnistamista, jolloin henkilöt, joilla on kotipaikka tai rekisteröintipaikka toisessa jäsenvaltiossa, voivat käyttää kansallisia sähköisen tunnistamisen järjestelmiään asetuksen (EU) N:o 910/2014⁴¹ mukaisesti.

Sähköisten huutokauppajärjestelmien yhteenliittäminen

1. Komissio perustaa täytäntöönpanosäädöksillä järjestelmän [50](#) artiklassa tarkoitettujen kansallisten sähköisten huutokauppajärjestelmien yhteenliittämistä varten. Tämä järjestelmä koostuu kansallisista sähköisistä huutokauppajärjestelmistä, jotka on liitetty yhteen järjestelmän sähköisenä keskusyhteyspisteinä toimivan Euroopan oikeusportaalien kautta. Järjestelmän on sisällettävä kaikilla unionin virallisilla kielillä tiedot kaikista kansallisissa sähköisissä huutokauppapaikoissa ilmoitetuista huutokauppaprosesseista, mahdollistettava näitä huutokauppaprosesseja koskevat haut ja annettava linkit kansallisten järjestelmien sivuille, joilla tarjouksia voidaan tehdä suoraan.
2. Komissio vahvistaa täytäntöönpanosäädöksillä jäsenvaltioiden kansallisten sähköisten huutokauppajärjestelmien yhteenliittämiseksi tarvittavat tekniset eritelmät ja menettelyt, joissa vahvistetaan
 - a) tekninen eritelmä tai tekniset eritelmät, joissa määritellään sähköiset viestintä- ja tiedonvaihtomenetelmät sähköisten huutokauppajärjestelmien yhteenliittämisyjärjestelmää varten laaditun rajapinnan määrittelyn perusteella;

⁴¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 910/2014, annettu 23 päivänä heinäkuuta 2014, sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisiin transaktioihin liittyvistä luottamuspalveluista sisämarkkinoilla ja direktiivin 1999/93/EY kumoamisesta (EUVL L 257, 28.8.2014, s. 73).

- b) tekniset toimenpiteet, joilla varmistetaan tietoteknisen turvallisuuden vähimmäisvaatimukset tiedon välittämistä ja jakamista varten sähköisten huutokauppajärjestelmien yhteenliittämisyjärjestelmän sisällä;
- c) vähimmäistiedot, jotka on asetettava saataville keskitetyssä järjestelmässä;
- d) Euroopan oikeusportaalin kautta ilmoitettujen huutokaupprosessien esittämistä koskevat vähimmäisvaatimukset;
- e) Euroopan oikeusportaalin kautta ilmoitettuja huutokaupprosesseja koskevia hakuja koskevat vähimmäisvaatimukset;
- f) vähimmäisvaatimukset käyttäjien ohjaamiseksi jäsenvaltion kansallisen huutokauppajärjestelmän huutokaupapaikkaan, jossa käyttäjät voivat esittää tarjouksensa ilmoitetuissa huutokaupprosesseissa suoraan;
- g) yhteenliittämisyjärjestelmän tarjoamien palvelujen saatavuuteen liittyvät keinot ja tekniset edellytykset;
- h) direktiivin (EU) 2017/1132 16 artiklan 1 kohdassa⁴² tarkoitetun eurooppalaisen yksilöivän tunnisteiden käyttö;
- i) yhteenliittämisyjärjestelmässä saatavilla olevat henkilötiedot;
- j) tietosuojatakeet.

Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 69 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen *[viimeistään vuoden kuluttua siitä, kun määräaika tämän direktiivin saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä on päättynyt]*.

52 artikla

Sähköisten huutokauppajärjestelmien perustamis- ja yhteenliittämiskustannukset

1. Edellä 50 artiklassa tarkoitettujen sähköisten huutokauppajärjestelmien yhteenliittämisyjärjestelmän perustaminen, ylläpito ja tuleva kehittäminen rahoitetaan unionin yleisestä talousarviosta.
2. Kukin jäsenvaltio vastaa kustannuksista, jotka aiheutuvat sen kansallisten sähköisten huutokauppajärjestelmien perustamisesta ja mukauttamisesta yhteentoimiviksi Euroopan oikeusportaalin kanssa, sekä kyseisten järjestelmien hallinnointi-, toiminta- ja ylläpitokustannuksista. Tämä ei rajoita mahdollisuutta hakea unionin rahoitusohjelmista avustuksia kyseisten toimien tukemiseksi.

53 artikla

Komission velvollisuudet sähköisten huutokauppajärjestelmien yhteenliittämisyjärjestelmässä tapahtuvan henkilötietojen käsittelyn yhteydessä

1. Komissio toimii asetuksen (EU) N:o 2018/1725 3 artiklan 8 kohdan mukaisena rekisterinpitäjänä tässä artiklassa määriteltyjen velvollisuuksiensa mukaisesti.
2. Komissio määrittelee tarvittavat toimintatavat ja soveltaa tarvittavia teknisiä ratkaisuja rekisterinpitäjän tehtäviin kuuluvien velvollisuuksiensa täyttämiseksi.

⁴² Tietyistä yhtiöoikeuden osa-alueista 14 päivänä kesäkuuta 2017 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1132 16 artiklan 1 kohta.

3. Komissio toteuttaa vaadittavat tekniset toimenpiteet henkilötietojen siirron turvallisuuden ja erityisesti Euroopan oikeusportaaliin ja sieltä siirrettävien tietojen luottamuksellisuuden ja koskemattomuuden varmistamiseksi.
4. Euroopan oikeusportaalissa ei säilytetä rekisteröityjen henkilötietoja, jotka ovat peräisin yhteenliitettyjen kansallisten huutokauppajärjestelmien tiedoista. Kaikki tällaiset tiedot säilytetään jäsenvaltioiden tai muiden elinten ylläpitämissä kansallisissa huutokauppajärjestelmissä.

54 artikla

Omaisuuksien myynti sähköisellä huutokaupalla

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yksinkertaistetussa likvidaatiomenettelyssä toteutettavasta maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvien omaisuususerien sähköisestä huutokaupasta ilmoitetaan [50](#) artiklassa tarkoitetussa sähköisessä huutokauppapaikassa hyvissä ajoin etukäteen.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltainen viranomainen tai tapauksen mukaan selvittäjä ilmoittaa erillisillä ilmoituksilla kaikille tunnetuille velkojille sähköisen huutokaupan kohteesta, kellonajasta ja päivämäärästä sekä huutokauppaan osallistumisen edellytyksistä.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikki asianomaiset henkilöt, mukaan lukien velallisen olemassa olevat osakkeenomistajat tai johtajat, saavat osallistua sähköiseen huutokauppaan ja tehdä tarjouksia.
4. Jos tarjouksia tehdään sekä velallisen liiketoiminnan hankkimiseksi toimintaa jatkavana yrityksenä että yksittäisistä maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvista omaisuususeristä, velkojat päättävät, kumpi vaihtoehto on niiden mielestä parempi.

55 artikla

Päätös yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn päättämisestä

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun velallisen liiketoiminnan tai omaisuuden myynnistä saadut tuotot on jaettu, toimivaltainen viranomainen tekee päätöksen yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn päättämisestä viimeistään kahden viikon kuluttua siitä, kun tuoton jakaminen on saatu päätökseen.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn päättämistä koskevassa päätöksessä täsmennetään ajanjakso, jonka kuluessa yrittäjävelalliset tai velallisen veloista henkilökohtaisesti vastuussa olevat rajoittamattoman vastuun mikroyritysten perustajat, omistajat tai jäsenet vapautetaan veloista.

5 luku

Yrittäjien vapauttaminen veloista yksinkertaistetuissa likvidaatiomenettelyissä

56 artikla

Mahdollisuus vapautua veloista

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yksinkertaistetuissa likvidaatiomenettelyissä yrittäjävelalliset sekä ne rajoittamattoman vastuun mikroyrityksen perustajat, omistajat tai jäsenet, jotka ovat henkilökohtaisesti vastuussa mikroyrityksen veloista, vapautetaan täysimittaisesti veloistaan direktiivin (EU) 2019/1023 III osaston mukaisesti.

57 artikla

Liiketoimintaan liittyvien velkojen osalta annettujen henkilökohtaisten takuiden kohtelu

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yksinkertaistetussa likvidaatiomenettelyssä velallisena olevan mikroyrityksen liiketoimintatarpeita varten annettuja henkilökohtaisia takuita koskevat maksukyvyttömyysmenettelyt tai yksittäiset täytäntöönpanotoimet sellaista takaajaa vastaan, joka, mikäli kyseinen mikroyritys on oikeushenkilö, on tämän oikeushenkilön perustaja, omistaja tai jäsen, tai mikäli kyseinen mikroyritys on yrittäjä, tämän yrittäjän perheenjäsen, koordinoidaan yksinkertaistetun likvidaatiomenettelyn kanssa tai yhdistetään siihen.

VII osasto

VELKOJATOIMIKUNTA

1 luku

Velkojatoimikunnan perustaminen ja jäsenet

58 artikla

Velkojatoimikunnan perustaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että velkojatoimikunta perustetaan ainoastaan, jos yleinen velkojainkokous niin päättää.
2. Poiketen siitä, mitä [1](#) kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat säätää, että velkojatoimikunta voidaan perustaa ennen maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista koskevan hakemuksen jättämisestä alkaen, jos yksi tai useampi velkoja esittää tuomioistuimelle tällaisen toimikunnan perustamista koskevan pyynnön.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ensimmäinen yleinen velkojainkokous päättää 1 kohdan mukaisesti perustetun velkojatoimikunnan toiminnan jatkamisesta ja kokoonpanosta.

3. Jäsenvaltiot voivat kansallisessa lainsäädännössä sulkea pois mahdollisuuden perustaa velkojatoimikunta maksukyvyttömyysmenettelyssä, jos tällaisen toimikunnan toiminnasta aiheutuvat kokonaiskustannukset eivät ole perusteltuja maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvan omaisuuden pienen taloudellisen merkityksen tai velkojen vähäisen määrän vuoksi tai siitä syystä, että velallinen on mikroyritys.

59 artikla

Velkojatoimikunnan jäsenten nimittäminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että velkojatoimikunnan jäsenet nimitetään joko yleisessä velkojainkokouksessa tai tuomioistuimen päätöksellä 30 päivän kuluessa asetuksen (EU) 2015/848 24 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetun menettelyn aloittamisesta.
2. Jos velkojatoimikunnan jäsenet nimitetään yleisessä velkojainkokouksessa, jäsenvaltioiden on varmistettava, että tuomioistuin vahvistaa nimitykset viiden päivän kuluessa nimitysten tiedoksi antamisesta tuomioistuimelle.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että velkojatoimikuntaan nimitetyt jäsenet edustavat tasapuolisesti velkojien tai velkojaryhmien erilaisia etuja.
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että myös velkojat, joiden saatavat on hyväksytty vain väliaikaisesti, sekä ulkomaiset velkojat voivat tulla nimitetyiksi velkojatoimikunnan jäseniksi.
5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikki asianomaiset osapuolet voivat riitauttaa tuomioistuimessa yhden tai useamman velkojatoimikunnan jäsenen nimittämisen sillä perusteella, että nimitystä ei ole tehty sovellettavan lainsäädännön mukaisesti.

60 artikla

Velkojien velvollisuus velkojatoimikunnan jäsenenä

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että velkojatoimikunnan jäsenet edustavat yksinomaan kaikkien velkojien etuja ja toimivat selvittäjästä riippumattomasti.
Poiketen siitä, mitä edellisessä alakohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat pitää voimassa kansallisia säännöksiä, joiden nojalla samassa maksukyvyttömyysmenettelyssä voidaan perustaa useampi kuin yksi velkojatoimikunta edustamaan eri velkojaryhmiä. Tässä tapauksessa velkojatoimikunnan jäsenet edustavat yksinomaan niitä velkojia, jotka ovat nimittäneet heidät.
2. Velkojatoimikunta on vastuussa kaikille edustamilleen velkojille.

61 artikla

Jäsenten lukumäärä

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että velkojatoimikunta koostuu vähintään kolmesta ja enintään seitsemästä jäsenestä.

62 artikla

Jäsenten erottaminen ja korvaaminen

1. Jäsenvaltioiden on vahvistettava säännöt, joissa täsmennetään sekä velkojatoimikunnan jäsenten erottamisen ja korvaamisen perusteet että tähän liittyvät menettelyt. Näissä säännöissä on otettava huomioon myös tilanne, jossa velkojatoimikunnan jäsenet eroavat tai eivät pysty hoitamaan vaadittuja tehtäviä, esimerkiksi jos jäsen sairastuu vakavasti tai kuolee.
2. Erottamisen perusteena on vähintään oltava petollinen toiminta tai törkeä huolimattomuus, tahallinen väärinkäytös tai velkojien etuihin liittyvien luottamusvelvollisuuksien rikkominen.

2 luku

Velkojatoimikunnan työmenetelmät ja toiminta

63 artikla

Velkojatoimikunnan työmenetelmät

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että velkojatoimikunta vahvistaa työmenetelmiä koskevan pöytäkirjan 15 työpäivän kuluessa toimikunnan jäsenten nimittämisestä. Jos velkojatoimikunta ei noudata tätä velvoitetta, tuomioistuimella on valtuudet vahvistaa pöytäkirja velkojatoimikunnan puolesta 15 työpäivän kuluessa ensimmäisen 15 työpäivän määräajan päättymisestä. Velkojakomitean ensimmäisessä kokouksessa sen jäsenet hyväksyvät työmenetelmät läsnä olevien jäsenten yksinkertaisella enemmistöllä.
2. Edellä [1](#) kohdassa tarkoitetussa pöytäkirjassa on käsiteltävä ainakin seuraavia seikkoja:
 - a) oikeus olla läsnä velkojatoimikunnan kokouksissa ja osallistua niihin;
 - b) äänioikeus ja päätösvaltaisuuden edellyttämä osallistujamäärä;
 - c) eturistiriidat;
 - d) tietojen luottamuksellisuus.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että [1](#) kohdassa tarkoitettu pöytäkirja on kaikkien velkojien, tuomioistuimen ja selvittäjän saatavilla.
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että velkojatoimikunnan jäsenille annetaan mahdollisuus osallistua ja äänestää joko itse paikalla tai sähköisesti.
5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että velkojatoimikunnan jäseniä voi edustaa valtakirjalla valtuutettu osapuoli.
6. Komissio säättää vakimuotoisesta pöytäkirjasta täytäntöönpanosäädöksillä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 69 artiklan [2](#) kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

64 artikla

Velkojatoimikunnan tehtävät, oikeudet, velvollisuudet ja valtuudet

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että velkojatoimikunnan tehtävänä on varmistaa velkojien edun suojele maksukyvyttömyysmenettelyn toteuttamisen aikana sekä yksittäisten velkojien osallistuminen menettelyyn.

Tätä varten jäsenvaltioiden on varmistettava, että velkojatoimikunnalla on vähintään seuraavat oikeudet, velvollisuudet ja valtuudet:

 - a) oikeus kuulla selvittäjää milloin tahansa;
 - b) oikeus osallistua maksukyvyttömyysmenettelyyn ja tulla kuulluksi siinä;
 - c) velvollisuus valvoa selvittäjää muun muassa neuvottelemalla selvittäjän kanssa ja tiedottamalla selvittäjälle velkojien toiveista;

- d) valtuudet pyytää velalliselta, tuomioistuimelta tai selvittäjältä merkityksellisiä ja tarpeellisia tietoja milloin tahansa maksukyvyttömyysmenettelyn aikana;
 - e) velvollisuus antaa tietoja edustamilleen velkojille ja oikeus saada tietoja kyseisiltä velkojilta;
 - f) oikeus saada ilmoitus ja tulla kuulluksi asioista, jotka koskevat velkojatoimikunnan edustamien velkojien etua, mukaan lukien tavanomaisen liiketoiminnan ulkopuolinen omaisuuserien myynti;
 - g) valtuudet pyytää ulkopuolista neuvontaa asioissa, jotka koskevat velkojatoimikunnan edustamien velkojien etua.
2. Jos jäsenvaltiot antavat velkojatoimikunnalle valtuudet hyväksyä tiettyjä päätöksiä tai oikeustoimia, niiden on selkeästi täsmennettävä ne asiat, joissa tällainen hyväksyntä vaaditaan.

65 artikla

Kulut ja korvaukset

1. Jäsenvaltioiden on määritettävä, kuka vastaa velkojatoimikunnalle sen [64](#) artiklassa tarkoitetun tehtävän hoitamisesta aiheutuneista kuluista.
2. Jos 1 kohdassa tarkoitetuista kuluista vastaa pesä, jäsenvaltioiden on varmistettava, että velkojatoimikunta pitää kirjaa näistä kuluista ja tuomioistuimella on valtuudet rajoittaa perusteettomia ja kohtuuttomia kuluja.
3. Jos jäsenvaltiot päättävät, että velkojatoimikunnan jäsenille maksetaan korvaus ja nämä korvaukset maksetaan pesästä, niiden on varmistettava, että korvauksen määrä on oikeassa suhteessa jäsenten suorittamaan tehtävään ja että velkojatoimikunta pitää korvauksista kirjaa.

66 artikla

Vastuu

Velkojatoimikunnan jäsenet eivät ole henkilökohtaisesti vastuussa velkojatoimikunnan jäsenenä toteuttamistaan toimista, elleivät he ole syyllistyneet törkeään huolimattomuuteen, petolliseen toimintaan tai tahalliseen väärinkäyttöön taikka rikkoneet luottamusvelvollisuutta edustamiaan velkojia kohtaan.

67 artikla

Muutoksenhaku

1. Jos jäsenvaltiot antavat velkojatoimikunnalle valtuudet hyväksyä tiettyjä päätöksiä tai liiketoimia, niiden on myös säädettävä oikeudesta hakea muutosta tällaiseen hyväksyntään.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että muutoksenhakumenettely on tehokas ja nopea.

VIII osasto

KANSALLISIA MAKSUKYVYTTÖMYYSLAINSÄÄDÄNTÖJÄ KOSKEVAA AVOIMUUTTA LISÄÄVÄT TOIMENPITEET

68 artikla

Avaintietoesite

1. Jäsenvaltioiden on asetettava Euroopan oikeusportaalissa saataville avaintietoesite maksukyvyttömyysmenettelyjä koskevan kansallisen lainsäädännön tietyistä osista.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun avaintietoesitteen sisällön on oltava paikkansapitävä ja selkeä eikä se saa olla harhaanjohtava, ja siinä on esitettävä tosiseikat tasapuolisella ja oikeudenmukaisella tavalla. Avaintietoesitteen on oltava yhdenmukainen muiden Euroopan oikeusportaalissa asetuksen (EU) 2015/848 86 artiklan mukaisesti annettujen maksukyvyttömyys- tai konkurssilainsäädäntöä koskevien tietojen kanssa.
3. Avaintietoesitteeseen sovelletaan seuraavia vaatimuksia:
 - a) Avaintietoesite on laadittava ja toimitettava komissiolle jollakin unionin virallisella kielellä viimeistään *[kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun määräaika tämän direktiivin saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä on päättynyt]*.
 - b) Avaintietoesitteen pituus tulostettuna saa olla enintään viisi A4-kokoista sivua helpolukuisella kirjasinkoolla.
 - c) Avaintietoesitteessä on käytettävä selkeää, yleistajuista ja ymmärrettävää kieltä.
4. Avaintietoesitteen on sisällettävä seuraavat osat seuraavassa järjestyksessä:
 - a) maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisen edellytykset;
 - b) saatavien ilmoittamista, todentamista ja hyväksymistä koskevat säännöt;
 - c) säännöt, jotka koskevat velkojien maksunsaantijärjestystä ja maksukyvyttömyysmenettelyn seurauksena toteutettavasta omaisuuden rahaksi muuttamisesta saatavan tuoton jakamista;
 - d) direktiivin (EU) 2019/1023⁴³ 29 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu ilmoitettu maksukyvyttömyysmenettelyn keskimääräinen kesto.
5. Edellä 4 kohdan a alakohdassa tarkoitetun avaintietoesitteen osan on sisällettävä seuraavat tiedot:
 - a) luettelo henkilöistä, jotka voivat hakea maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista;
 - b) luettelo edellytyksistä, jotka aiheuttavat maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisen;

⁴³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1023, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, ennaltaehkäiseviä uudelleenjärjestelyjä koskevista puitteista, veloista vapauttamisesta ja elinkeinotoiminnan harjoittamiskiellosta sekä toimenpiteistä uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja veloista vapauttamista koskevien menettelyjen tehostamiseksi ja direktiivin (EU) 2017/1132 muuttamisesta.

- c) mihin ja miten maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista koskeva hakemus voidaan jättää;
 - d) miten ja milloin velalliselle ilmoitetaan maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisesta.
6. Edellä 4 kohdan [b](#) alakohdassa tarkoitetun avaintietoesitteen osan on sisällettävä seuraavat tiedot:
- a) luettelo henkilöistä, jotka voivat ilmoittaa saatavan;
 - b) luettelo saatavan ilmoittamista koskevista edellytyksistä;
 - c) saatavan ilmoittamisen määräaika;
 - d) mistä lomake saatavan ilmoittamiseksi on tarvittaessa saatavissa;
 - e) miten ja mihin saatava ilmoitetaan;
 - f) miten saatava todennetaan ja hyväksytään.
7. Edellä 4 kohdan [c](#) alakohdassa tarkoitetun avaintietoesitteen osan on sisällettävä seuraavat tiedot:
- a) lyhyt kuvaus velkojen oikeuksien ja saatavien etuoikeusjärjestyksestä;
 - b) lyhyt kuvaus siitä, miten tuotot jaetaan.
8. Jäsenvaltioiden on saatettava 4 kohdassa tarkoitetut tiedot ajan tasalle yhden kuukauden kuluessa kansalliseen lainsäädäntöön tehtyjen asiaa koskevien muutosten voimaantulosta. Avaintietoesitteessä on oltava seuraava maininta: ”Tämän avaintietoesitteen tiedot ovat ajantasaisia [*päivä, jona tiedot on toimitettu komissiolle tai tiedot on päivitetty*]”.
- Komissio huolehtii siitä, että avaintietoesite käännetään englanniksi, ranskaksi ja saksaksi tai, jos se on laadittu jollakin näistä kielistä, muille kahdelle kielelle niistä, ja asettaa sen yleisesti saataville Euroopan oikeusportaalissa kunkin jäsenvaltion maksukyvyttömyys- ja konkurssimenettelyä koskevassa osiossa.
9. Komissiolla on valtuudet muuttaa avaintietoesitteen muotoa tai laajentaa tai supistaa siinä annettavien teknisten tietojen laajuutta täytäntöönpanosäädöksillä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 69 artiklan [2](#) kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

IX osasto

LOPPUSÄÄNNÖKSET

69 artikla

Komitea

1. Komissiota avustaa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/1023 30 artiklassa tarkoitettu uudelleenjärjestelyä ja maksukyvyttömyyttä käsittelevä komitea, jäljempänä ’komitea’. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

70 artikla

Uudelleentarkastelu

Komissio esittää Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle viimeistään *[viiden vuoden kuluttua siitä, kun määräaika tämän direktiivin saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä on päättynyt]* tämän direktiivin soveltamista ja vaikutuksia koskevan kertomuksen.

71 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään *[kahden vuoden kuluttua direktiivin voimaantulosta]*. Niiden on viipymättä toimitettava nämä säännökset kirjallisina komissiolle.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

72 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan [...] päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

73 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puheenjohtaja
[...]

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
[...]